PRIMORSKI DNEVNIK

Poštnina plačana v gotovini
Abb. postale I gruppo

- Cena 90 lir

Leto XXVII. Št. 173 (7961)

TRST, sreda, 28. julija 1971

PO VČERAJŠNJIH DVOMIH O NADALJEVANJU POLETA

Kratek stik v elektronski napravi ne bo preprečil pristanka na Luni

Pravilno delovanje motorja je prepričalo ameriške strokovnjake, da se polet lahko nadaljuje z vsemi jamstvi za varnost kozmonavtov - Italijanska televizija bo vse oddaje iz vesolja neposredno prenašala

HOUSTON, 27. Trije ameriški kozmonavti «Apolla 15» bodo nadaljevali polet proti Luni. Strokovnjaki, ki stalno sledijo poletu vesoljske ladje v vesoljskem centru v Houstonu, so danes zvečer potrdili, da ne bo nobenih sprememb v načrtu poleta, potem ko so kozmonavti preverili pravilno delovanje motorja. Ta poizkus je dokazal, da okvara v elektronski aparaturi, ki jo je opazila včeraj zvečer posadka ladje, ni bistvenega pomena in ne omejuje delovanja motorja.

Kozmonavti so opazili okvaro včeraj zvečer nekaj ur po začetku poleta. Nenadoma se je prižgala rdeča luč, ki bi morala naznaniti, da je motor prižgan. Poveljnik Scott je nemudoma obvestil tehnike v kontrolnem centru o okvari in ti so začeli s sodelovanjem kozmonavtov iskati kratki stik, ki je povzročil prižig luči. Že takoj se je zdelo, da ne bo nič hudega, ker je Scott kmalu javil, da se je luč ugasnila, ko je z roko potolkel po stikalu. Tehniki so bili ves čas optimisti o nadaljevanju poleta, vendar zaradi previdnosti niso izključili možnosti prekinitve poleta. Tri so hipoteze o kraju, kjer naj bi nastal kratki stik.

Prvič bi bila to lahko okvara na instrumentih, kar ne vpliva na pravilno delovanje motorja, drugič bi motor zaradi kratkega stika lahko začel delovati prehitro, a tudi tej nevšečnosti bi se lahko ognili z ročnim prižigom motorja. Tretja hipoteza pa, da je okvara nastala v elektronkah, ki nadzorujejo dotok propelerja v motor, bi prisilila tehnike, da pokličejo nazaj kozmonavte. Pravilni vžig motorja pa je dokazal, da je treba izključiti to zadnjo možnost in da polet proti Luni lahko nadaljuje z vsem jamstvom za varnost posadke.

Poleg te nevšečnosti so morali včeraj ponoči Scott, Irwin in Worden opraviti še drugo težkočo. Vesoljska ladja se ni pravilno vrtela okoli svoje osi in zato je sonce preveč grelo na eni strani. Po nekaj poizkusih je posadki uspelo, da je spravila ladjo v pravilno vrtenje. Iskanje okvare in manever, ki jim je omogočil, da so spravili ladjo v pravilno lego, je precej izmučil posadko «Apolla 15» in tehniki na Zemlji so jim dovolili, da gredo spat dve uri pred predvidenim časom.

Možnost, da bi «Apollo 15» ne moral nadaljevati svojega poleta, je povzročila zaprepaščanje v Houstonu, in na Kennedyjevem rtu, kajti v tem primeru ne bi bilo mogoče zbrati vseh znanstvenih podatkov, ki so jih znanstveniki pričakovali.

Posadka vesoljske ladje ne govori veliko. V svojih pogovorih s kontrolnim centrom se omejujejo na strogo tehnične razgovore in ne omenjajo drugega. Le po uspeli izstrelitvi je poveljnik Scott čestital tehnikom za perfektno izvedbo.

Dve televizijski kameri, ki snemata v barvah vse, kar se godi v vesoljski ladji in izven nje, delata iz «Apolla 15» najbolj kompleksni premični televizijski studio, ki ga je človek kdaj pripravil. Ena televizijska kamera je fiksna na ladji, druge pa se bosta posluževala Scott in Irwin v svojih ekskurzijah po našem satelitu. To kamero lahko upravljajo tudi tehniki na Zemlji. Kozmonavti jo lahko uporabljajo, pritrjeno na lunarni avtomobil, ali pa jo postavijo na malo, nalašč pripravljeno stojalo. To televizijsko kamero bodo kozmonavti pustili na Luni, da bo snemala njihov odhod z našega satelita. Tehniki na Zemlji bodo morali prižgati kamero dve minuti pred odhodom lunarnega modula, da bodo imeli televizijski signali dovoli časa, da «preletijo» razdaljo med Zemljo in Luno. Če bodo baterije še delovale, bodo kamero znova prižgali ob priliki luninega mrka, da bo snemala spremembo svetlobe v raznih fazah pojava.

Italijanska televizija je odkupila vse oddaje o poletu «Apolla 15» in jih bo predvajala v sedmih posebnih televizijskih dnevnikih. Ostale posnetke, katerih ne bo mogla predvajati v neposrednem prenosu, bo predvajala v rednih dnevnikih.

Ameriški dnevnik New York Times je danes v zvezi s poletom «Apolla 15» predlagala, da bi vse države sveta podpisale sporazum za ustanovitev mednarodnega oporišča na Luni. Čeprav bi potrebovali veliko let za izvedbo tega načrta, bi podpis listine pripomogel k izboljšanju svetovnega političnega položaja.

Sovjetski avtomatski postaji «Mars 3» in «Mars 4» nadaljujeta medtem kot predvideno svojo pot proti Marsu. Vse naprave delujejo pravilno in tudi tir je točen. Tako je sporočila danes sovjetska tiskovna agencija TASS.

Sabotažna akcija partizanov v Vietnamu

SAJGON, 27. — Ameriški vojaški glasnik v Sajgonu je sporočil, da je skupina partizanov preteklo noč vdrla v ameriško oporišče Lai Khe, 45 kilometrov severno od prestolnice, ter razstrelila štiri helikopterje. Partizani so se nato brez izgub umaknili, dva ameriška vojaka pa sta bila ranjena.

Druga sabotažna skupina pa je preteklo noč s pomočjo potapljačev nastavila močne bombe na krovu treh ladij v notranjosti pristanišča v Qui Nhonu. Silovito eksplozijo je bilo slišati daleč naokrog, tri ladje pa so se potopile. Človeških žrtev ni bilo.

Nenadna okrepitev partizanske sabotažne dejavnosti je presenetila ameriške in kolaboracionistične oblasti, ki so od teh incidentov utrpele že ogromno materialno škodo. V «obveščenih krogih» v južnovietnamski prestolnici pravijo, da se je ponovno pojavil v Južnem Vietnamu sloviti partizanski polkovnik «Nam-Sajgon», ki je bil v letih med 1965 in 1966 protagonist najdrznejših akcij proti vladnim silam.

Na političnem področju beležimo danes predložitev nove kandidature za predsedniške volitve, ki bodo oktobra. Po sedanjem predsedniku Thieuju, podpredsedniku Kyju in generalu Minhu se je danes pojavil na prizorišču bivši funkcionar na ministrstvu za informacije v času Diemovega režima Tran Tam, ki sedaj vodi «azijsko protikomunisticno zvezo». Za podpredsednika bo skupaj z njim kandidiral Huinh Van Nhiem, pripadnik sekte Hoa Hao. Kaže, da je predložitev nove kandidature politični manever predsednika Thieuja, ki bi hotel s tem odvzeti glasove opozicijskim kandidatom.

ZADNJA SEJA ZIS V TEJ SESTAVI

Ukrepi o stabilizaciji gospodarstva v SFRJ

Zvezna skupščina bo po hitrem postopku sprejela ukrepe o racionalnejšem izdajanju deviz in o omejevanju kreditov

(Od našega dopisnika)

BEOGRAD, 27. — Včeraj popoldne je bila zadnja seja zveznega izvršnega sveta v sedanji sestavi, na kateri so sprejeli številne ukrepe o stabilizaciji gospodarstva. Danes je ukrepe obrazložil na tiskovni konferenci sekretar za informacije Dragoljub Budimovski. Dejal je, da so morali na zadnji seji zveznega izvršnega sveta sprejeti določene ukrepe, ker je «temperatura gospodarstva pregreta». Tako je prišlo do prevelikega uvoza zaradi naraščanja industrijske in splošne potrošnje in zaradi povečane proizvodnje nad planiranimi proporcijami, kar je povzročilo nove težave. Zaradi tega predvidevajo novi ukrepi racionalnejše izdajanje deviznih sredstev, stimuliranje varčevanja z devizami ter omejitev raznih kreditov.

Sejo je vodil predsednik Mitja Ribičič, prisotni pa so bili tudi predsedniki, odnosno podpredsedniki, republiških in pokrajinskih izvršnih svetov ter predstavnik Zveze sindikatov Jugoslavije. To je bila 168. seja. Zvezni skupščini so predložili «paket» preko 15 zakonskih ukrepov, da jih sprejme po hitrem postopku in bo skupščina razpravljala 28. in 29. t. m.

Mitja Ribičič

Med drugim gre za zakon o polaganju depozitov pri investicijskih izdatkih za razdobje od 31. julija do 31. decembra 1972. Predlagali so zakon o deviznem poslovanju, s katerim so ukinili možnost deviznega kreditiranja v državi. Posebni zakon predvideva stimulacijo za delovne organizacije, da dobiček, ki ga ustvarjajo v tujini prenesejo v državo. Zmanjšali so globalno devizno kvoto za delovne organizacije za 20 odst., pri uvozu blaga pa lahko dobijo dovoljenje samo pod pogojem, če izvozijo določene izdelke.

Pomembni so ukrepi glede potrošniških kreditov in tako ne bodo več izdajali kreditov za izdelke v katerih uvoženi deli predstavljajo več kot 50 odst. prodajne cene. Prav tako se ne sme potrošniške kredite več izkoriščati za nabavo potniških avtomobilov ter za nabavo gradbenega materiala. Narodna banka je zmanjšala možnost izdajanja potrošniških kreditov, saj so do sedaj lahko poslovne banke izkoriščale v ta namen 80 odst. hranilnih vlog, odslej bodo pa lahko izkoriščale samo do 60 odst. Banka je poleg tega omejila v soglasju z zveznim izvršnim svetom višino kreditov na dan 30. junija. Za nakup pšenice, katere pridelek je bil letos rekorden, pa so dovolili izkoriščanje obveznih rezerv.

BORA RATKOVC

OB NAVZOČNOSTI UGLEDNIH OSEBNOSTI IZ SLOVENIJE IN ZAMEJSTVA

Položen temeljni kamen šole spomenika v Cerknem

Zahvalne besede predsednika pokroviteljskega odbora dr. Joža Vilfana

(Od našega dopisnika)

CERKNO, 27. — S prisrčno slovesnostjo so se danes v Cerknem začela temeljska dela pri izgradnji šole spomenika. Tako se je končalo skoro dveletno razdobje priprav, potem ko se je na komemorativni proslavi ob 25-letnici napada na partijsko šolo v Cerknem porodila zamisel o šoli spomeniku in ko so kmalu nato ustanovili iniciativni pokroviteljski in delovni odbor ter začeli z zbiranjem sredstev. Danes, ko so končali načrt, in ko je vsa Slovenija zbrala blizu 340 milijonov starih dinarjev v denarju in v materialu, so lahko začeli tudi s konkretnim delom.

Temeljni kamen je položil predsednik pokroviteljskega odbora dr. Joža Vilfan, v kratkem programu pa so sodelovali domači pevski zbor Peter Jeret in recitatorji osnovne šole Cerkno. Naj omenimo tudi, da se je slovesnosti na Plužnah, kjer bo stala nova šola, udeležilo veliko število domačinov in lokalnih predstavnikov ter mnogi ugledni gostje, med njimi član sveta federacije Miha Marinko, predstavnika centralnega komiteja Zveze komunistov Slovenije Janez Kočevar in Milan Fabjančič, član predsedstva republiške konference Socialistične zveze Franc Kimovec - Žiga, predsednik republiške konference Zveze mladine Slovenije Živko Pregelj, predsednik gospodarske zbornice Slovenije Leopold Krese, predstavnik zamejskih Slovencev Dušan Furlan in generalpodpolkovnik Stane Potočar.

V uvodnem nagovoru je pozdravil domačine in goste predsednik idrijske občinske skupščine Stane Murovec. Izrazil je hvaležnost domačega prebivalstva pokroviteljskemu odboru in njegovemu predsedniku dr. Vilfanu za požrtvovalno delo, ki je privedlo do začetka del tega pomembnega objekta. Zahvalil se je tudi vsem darovalcem širom Slovenije, to je podjetjem, ustanovam, organizacijam, šolam in posameznikom. Zatem se je zahvalil darovalcem tudi dr. Joža Vilfan. Poudaril je, da je akcija uspela predvsem zaradi velikega razumevanja izvršnega sveta Slovenije, ki je prispeval 100 milijonov starih dinarjev, nadalje se je zahvalil jugoslovanski ljudski armadi, ki je prevzela večino začetnih del, nadalje pomoči slovenskih občin in delovnih organizacij ter prispevkom prav vseh krajev Slovenije. Omenil je tudi nekaj izrednih prispevkov posameznikov. Tako je upokojenka Matilda Vidmar iz Idrije prispevala milijon starih dinarjev, Beno Zupančič je odstopil svoj avtorski honorar v višini pol milijona starih dinarjev in Jože Primožič, ki je dal za novo šolo nad 200 tisoč starih dinarjev. Dr. Vilfan se je zahvalil tudi republiški izobraževalni skupnosti, ki bo posodila polovico potrebnega zneska za izgradnjo šole. Zelo veliko bodo prispevala tudi domača podjetja in organizacije, zlasti iz Idrije in Cerkna. Dr. Vilfan je ob koncu poudaril, da akcija še ni končana, ker so stroški v zadnjem letu naglo narastli. Zato je iskreno apeliral na vse prebivalstvo Slovenije, naj nadaljuje z zbiranjem sredstev. V zvezi s tem je rekel, da si ne smemo predstavljati, da gre za pomoč Cerknu in okolici, ampak da gre za pomembno vseslovensko akcijo. Nova šola-spomenik bo namreč vzorna šola, v katero bodo prihajali po izkušnje ljudje iz vseh krajev Slovenije, kajti v njem bodo poučevali zgodovino in še posebej zgodovino narodnoosvobodilnega boja po najsodobnejših metodah. Ob koncu svojega nagovora je dr. Vilfan simbolično povezal polaganje temeljnega kamna z zgodovinskim dogodkom v Beogradu, kjer bo jutri izpolnjena želja vseh ljudi Jugoslavije, da se ponovno in doživljenjsko izvoli za predsednika Jugoslavije tovariš Tito.

L. OMLADIČ

Delovna pogodba za kovinarje obrtniških delavnic

RIM, 27. — Danes so podpisali novo delovno pogodbo, ki se nanaša na uslužbence obrtniških delavnic kovinarske stroke. Pogodba zanima okrog 500 tisoč delavcev in okrog 250 tisoč obrtniških podjetij jin predvideva zvišanje plač za 65 lir na uro, ukinitev draginjskih področij, izenačenje dopustov z industrijo, postopno zmanjšanje delovnega urnika na 40 tedenskih ur in uveljavitev sindikalnih pravic. Pogodbo so podpisale štiri vsedržavne sindikalne organizacije obrtnikov, ni pa jo podpisala Confindustrija, ki zavrača določila o sindikalnih pravicah in postopno zmanjšanje delovnih ur.

Zasedanje SEV

BUKAREŠTA, 27. — Danes se je pričelo 25. zasedanje organizacije za medsebojno gospodarsko sodelovanje, ki združuje države Vzhodne Evrope in Mongolijo, katere pridruženi član in prisotna z opazovalci je tudi Jugoslavija.

Zasedanje je na najvišji ravni, saj so prisotni predsedniki vlad: Aleksej Kosigin za SZ, Stanko Todorov za Bolgarijo, Lubomir Strougal za ČSSR, Willy Stoph za Nemško demokratično republiko, Jenoe Fock za Madžarsko, Sonomin Luvsan predsednik «ad interim» Ljudske republike Mongolije, Piotr Jaroszewicz za Poljsko in Ion Georghe Maurer za Romunijo. Kot opazovalec je prisoten podpredsednik ZIS Jugoslavije Aleksander Grličkov.

RIM, 27. — Italijanska vlada je danes izdala privoljenje za imenovanje Carmela J. Malliaja za novega veleposlanika Malte v Italiji.

Svetle in temne strani odgovorov

Odgovori, ki jih je dal deželni tajnik krščanske demokracije Giuseppe Tonutti dopisniku RTV Ljubljana, Ivu Vajglu in ki so bili objavljeni v Delu pred desetimi dnevi, v izvlečku pa povzeti nekaj dni nato v Primorskem dnevniku, so vredni, da se ob njih pomudimo.

Odgovori imajo v zvezi z našimi manjšinskimi in splošnimi problemi obmejnega območja svetle in temne strani, pa tudi nekaj nejasnosti je v njih.

Med svetle strani spada prav gotovo sodba krščanskodemokratske stranke, da je nujno potrebno uresničiti srečanje predsednika vlade Colomba s predstavniki slovenske narodnostne skupnosti, ne samo zaradi koristnosti, ampak tudi pravičnosti, zato da manjšina dobi priložnost obrazložiti svoje probleme. V resnici se je ta politična pripravljenost pred dnevi delno uresničila z uradnim sporočilom deželnega predsednika Berzantija, da bo Colombo sprejel slovensko delegacijo v septembru.

V odgovorih je tudi pomembno: zagotovilo, da KD podpira mirno sožitje, kulturno sodelovanje, razne oblike združevanja znotraj slovenske narodnostne skupnosti; pripravljenost, da s slovenskimi organizacijami vzpostavi dialog; napoved, da smo na poti reševanja še odprtih vprašanj, ki zadevajo pravice manjšine v okviru pravne ureditve v državi; priznanje, da je ravnanje z manjšino tudi eden izmed pogojev dobrih odnosov med prizadetima državama.

O splošnih vprašanjih odnosov med Jugoslavijo in Italijo je treba še posebej podčrtati ugotovitev, ki naj bi bila program, da je treba vse probleme, ki obstajajo med obema državama, razreševati z odprtostjo brez strahu pred nacionalističnimi špekulacijami, ki takšna vprašanja zaostrujejo in napihujejo. Poudarjena je potreba po sodelovanju med pristanišči v Severnem Jadranu, sodelovanje pri reševanju raznih vprašanj ob meji, kot je zaščita okolja in voda, skupna urbanistična politika in sodelovanje na področju turizma znanosti in kulture.

Prva velika temna stran odgovora je posredno zanikanje obstoja beneških Slovencev. Deželni tajnik KD trdi namreč, da ima njegova stranka v deželi malo včlanjenih Slovencev, razen majhnega števila v Trstu in Gorici. In prav to, da sta omenjena samo Trst in Gorica, mnogo pove. Splošno je znano, da ima v beneškoslovenskih občinah KD večino, da so župani demokristjani in Slovenci hkrati ter da je v odboru videmske pokrajine in v vodstvu KD v tej pokrajini Slovenec. Torej KD ima v svojih vrstah mnogo včlanjenih Slovencev, le da jim v specifičnih razmerah Beneške Slovenije ne dopuščajo, da bi se imeli za Slovence. V tem je treba torej iskati vzrok, da ni bilo pripadnikov demokrščanske stranke med podpisniki spomenice Colombu, za katero pravi deželni tajnik, da si zato vodstvo stranke pridržuje svoje, neodvisno stališče.

Nihče nima nič proti temu, če ima KD o raznih vprašanjih neodvisno stališče, Slovenci pa bodo v deželi nasprotovali, če bodo ta stališča slabša od tistih, ki jih spomenica Colombu vsebuje.

Ne zdi se prav, da «sodelovanje s Slovenci niso vgrajena v strankin statut, temveč sodijo v okvir političnega dogovarjanja med strankami, ki jih vključujejo v svoje vrste». Že zaradi beneških Slovencev bi KD morala imeti v statutu «oblike sodelovanja». Sodimo tudi, da bi to morala imeti tudi zaradi tega, ker je najmočnejša stranka in tudi zaradi goriških in tržaških Slovencev, med katerimi je mnogo, ki dajo svoj glas in svoje zaupanje prav njej, kot trdi sama KD.

Hladni odnos nasproti Slovencem, ki se kaže zgolj v dogovarjanju med strankami, ki vključujejo Slovence, se mora torej spremeniti, če KD hoče izvršiti kar sama pravi, da želi. Odpovedati se mora tudi prednostni pravici, ki si jo ljubosumno pridržuje, da hrani znameniti ključ trezorja, v katerem so deponirane pravice Slovencev.

Vsekakor pomeni korak naprej današnje stališče KD, da je nujno, da se italijanska večina popolnoma odpove želji po asimilaciji manjšine. Lahko bi to šteli med svetle strani odgovora, če ne bi bilo za današnje razmere to stališče pomanjkljivo. Ni namreč mogoče rešiti številnih problemov manjšine, za kar se KD zavzema, z golo odpovedjo odkritega nasilja nad manjšino. Odpraviti je treba tudi vsa žarišča prikritega nasilja in «spontanosti» asimilacije. To je mogoče doseči z zaščito manjšine, če naj se narodnostna skupnost v dotiku z večinskim narodom ohrani.

Ni popolnoma razumljivo, kaj pomeni želja KD, naj bi slovenska narodnostna skupnost odstopila od koncepta «etničnega rezervata», oziroma «apartheida». Če je pri tem mišljeno, da ni prav, da imamo Slovenci poleg kulturnih organizacij in ustanov tudi avtonomne športne, rekreacijske, gospodarsko-strokovne organizacije, ali da ni celo prav, če se združimo ne glede na politično pripadnost in ideologijo, ko terjamo svoje pravice in nastopamo kot subjekt. Preveč je znano, da je treba politični «rezervat» in «apartheid» na Goriškem in Tržaškem v največji meri pripisati dosedanji politiki nasproti Slovencem, ko so celo vprašanja, ki bi se dala rešiti «po upravni in praktični poti», razrešujejo tako počasi, ali sploh ne rešujejo, da upravičeno spravljajo ljudi v slabo voljo in obup.

Naj zaključujemo z zadnjo temno stranjo odgovora, ki krivi samo gospodarske operaterje za drobnjakarsko, površno in priložnostno ekonomsko politiko ob meji. Ne moremo zanikati, da to ni deloma res, toda ali ni v moči KD, da bi odpravili fašistični zakon, ki je veljaven samo v tržaški pokrajini, po katerem je treba posebno dovoljenje prefekture za vlaganje tujega kapitala? Ali se ne bi s tem odprla vrata za «dolgoročnejše gospodarske učinke» na obeh straneh meje?

V času, ko terjamo Slovenci v deželi Furlaniji - Julijski krajini globalno zakonsko zaščito in ko bosta predloga zadevnih zakonskih osnutkov KPI in PSI kmalu v diskusiji v parlamentu, se bojimo, da vsebujejo odgovori deželnega tajnika KD preveč temnih strani. Vsekakor je še čas, da se z dobro voljo in politično pripravljenostjo mnogo spremeni.

BORIS RACE

PREDSEDNIK NIMEJRI ŠE NE NAMERAVA POPUSTITI

Trinajsta smrtna obsodba v Sudanu Nadaljuje se proces proti tajniku KP

Policija in vojska nadaljujeta s preiskavami - Protest SZ - Sestanek predstavnikov držav arabske zveze v Tripolisu po El Attovem udaru

KARTUM, 27. — Vojaška sodišča, ki jih je sudanski predsednik El Nimejri imenoval ob protiudaru, delajo s polno paro, tako da se obsodbe na dolge zaporne kazni ali na smrt vrstijo z izvršitvami obsodb, medtem ko policija nadaljuje z aretacijami komunisov in tistih, ki jih sumijo, da so komunistom precej blizu. Zdi se, da krvavi val, ki je preplavil afriško državo, noče in noče pojenjati, kljub protestom raznih socialističnih držav, komunističnih partij in sindikatov

Zanimive vesti v zvezi z državnim udarom majorja El Atte v Sudanu podaja libanonska tiskovna agencija, ki povzema izjave dveh libijskih funkcionarjev po televiziji ob povratku iz Sudana. Major Hawadi je namreč izjavil, da so se po državnem udaru v Kartumu sestali v Tripolisu predstavniki vseh držav arabske zveze (ZAR, Sudan, Libija in Sirija), ki so se zmenili za oborožen vdor v Sudan. Vojaška intervencija je bila predvidena približno en teden po El Attovem udaru, vendar je dogodke nekoliko pospešila in preusmerila aretacija El Nura in njegovega sodelavca v Bengaziju. «Tripolitanska listina», ki so jo države podpisale, uradno ne predvideva vojaških posegov in vzajemne vojaške pomoči.

Egiptovska tiskovna agencija MEN je sporočila, da je vojaško sodišče danes obsodilo na dvajset let zapora Mustafo El Kuglija, ki je bil ob državnem udaru 19. julija določen za predsednika ministrskega sveta. Na štiri leta zapora so obsodili zaradi sodelovanja pri uporu častnika Zuheira Kasema Ali Bakirja, sedem let pa bo moral presedeti v zaporu major Hubarak Hasan Al Zein. Davi je bila tudi izvršena trinajsta smrtna obsodba: obesili so bivšega ministra za južne zadeve Josepha Garanga. Do sedaj so v Sudanu ustrelili enajst vojakov, obesili pa so tajnika sindikatov Al Sheika in danes ministra Garanga. Vse obsodbe je seveda odobril predsednik El Nimejri.

Vojaško sodišče še ni zaključilo procesa proti sekretarju sudanske KP Abdulu Khaleku Mahgubu, ki ga dolžijo prevratniških dejanj proti vladi in kršitve dveh členov dekreta revolucionarne vlade. Za vsak od teh prekrškov je predvidena smrtna kazen. Egiptovski list «Al Akhbar» dolži Mahguba celo, da je prav on pripravil osnutek in nato podroben načrt za državni udar. Tajnik sudanske KP je zavrnil vse obtožbe. Na proces proti Maghubu so bili prvič prepuščeni za nekaj časa nekateri predstavniki krajevnega tiska, vendar se bo proces nadaljeval za zaprtimi vrati. Z Maghubom se je dolgo pogovarjal tudi predsednik El Nimejri.

Egiptovski list «Al Akhbar» objavlja vrsto slik o srečanju in pogovoru predsednika El Nimejrija s tajnikom sudanske KP, poroča pa o številnih preiskavah sudanske vojske, ki išče orožje, s katerim so «komunistični prevratniki» izvedli državni udar. Dalje poroča o napadu sudanske policije na «arabsko četrt» v Kartumu, kjer se je zabarikadirala skupina mladih. Policija je seveda vse aretirala, govor pa je tudi o številnih aretacijah študentov kartumske univerze.

V Sudanu velja še vedno policijska ura. Kljub temu so in objavi nekoliko omejile. Radijska postaja iz Omdurmana je pozvala vse vojake in policiste, ki bi bili na dopustu, naj se nemudoma vrnejo v vojašnice.

V Kartum je danes dospela žena ustreljenega polkovnika Babikerja El Nura. Žensko so obvestili o moževi ustrelitvi tik pred odhodom iz Londona, kljub temu pa se je odločila, da odpotuje domov.

Največ pozornosti je danes vzbudil protest Sovjetske zveze, ki do sedaj še ni podala nobene uradne izjave v zvezi z dogodki v Sudanu. Agencija TASS je do sedaj prenašala samo skope vesti o dogodkih in uradne podatke, danes pa je prenesla protest centralnega sveta sovjetskih sindikatov v zvezi z izvršitvijo smrtne obsodbe El Sheira, podpredsednika zveza svetovnih sindikatov, ki je svoj čas prejel tudi «Leninovo nagrado». Kasneje je agencija objavila tudi protest v zvezi z aretacijami in usmrtitvami sudanskih komunistov. Centralni svet sovjetskih sindikatov izraža svojo solidarnost s sudanskimi sindikalisti in zahteva, naj se preneha preganjanje sindikalistov in aktivistov ter naj se izpustijo že aretirani. TASS podaja nato analizo sudanskega stanja ter poudarja vlogo, ki jo je igrala sudanska KP v zadnjih letih. «Sudanski protikomunizem ima podporo vseh reakcionarnih in imperialističnih krogov, saj šibi enotnost boja proti imperializmu,» se zaključuje poročilo.

Oster protest v zvezi z dogodki v Sudanu je danes izdal tudi tiskovni urad vodstva KPI. Po orisu tragičnega položaja v Sudanu izraža skrb, ker tako početje v arabskih državah izključuje delavstvo iz političnega življenja, kar onemogoča socialni in gospodarski napredek. KPI obsoja pokole in zatiranje, izraža solidarnost z ljudstvom, ki se bori proti imperializmu in zahteva, naj se nehata represija in izvrševanje smrtnih obsodb, dalje poziva vse arabske protiimperialistične sile, naj spoznajo, da je lahko samo enotnost ljudskih sil učinkovito orožje proti imperialističnemu vmešavanju.

Dogodke v Sudanu je danes obsodil tudi tajnik KPF Georges Marchais, zelo ostro oceno daje o njih romunski tisk, uradni protestni poročili pa sta izdali tudi libanonska in sirska KP.

RIM, 27. — Sindikalne organizacije so odpovedale stavko uslužbencev turističnih ustanov, ko je minister za turizem in predstave zagotovil, da bodo njih delovne pogoje izravnali s poldržavnimi uslužbenci, ko bo parlament odobril zakonski predlog, ki ga je ministrstvo že izdelalo.

Vojaki spremljajo tajnika sudanske KP Abdela Khaleka Maghuba na sedež generalnega štaba, kjer ga je dolgo zasliševal predsednik El Nimejri

V SENATU SE JE VČERAJ PRIČELA

Razprava o stanovanjski reformi brez sporazuma vladnih strank

Govor tajnika KD Forlanija na seji skupine KD v senatu - Zakon o služenju vojaškega roka brez orožja

RIM, 27. — Senat je danes pričel razpravljati o zakonskem predlogu o reformi stanovanjske politike v ozračju popolne nejasnosti glede stališč vladnih skupin. Predsednik vlade Colombo je namreč skušal do sedaj že večkrat posredovati, govori se, da je že izdelal kompromisne predloge, vendar pa iz prvih izjav, ki so bile danes izrečene v senatu, izhaja, da so stališča še vedno zelo oddaljena in da zlasti demokristjanski senatorji vztrajajo na «popravkih», ki se nanašajo na ključna vprašanja razlastitve zemljišč, prodaje razlaščenih zemljišč zasebnikom in vloge občin pri reguliranju zemljiških vprašanj.

Osrednje zanimanje je zato tudi obstajalo za današnjo sejo skupine senatorjev KD, ki so se sestali že pretekli teden in na kateri sta bila prisotna predsednik vlade Colombo in tajnik stranke Forlani. Seja se je zavlekla pozno v noč in ni mogoče predvideti rezultatov, odnosno je zelo verjetno, da bodo razprave še nadaljevali.

Vendar pa je bil zanimiv poseg tajnika stranke Forlanija, ki ga lahko ocenimo za pomirljivega, saj je ugotovil, da je volilni izid od 13. junija okrepil reakcionarne pobude in otežkočil demokratično delovanje. Forlani je odločno zavrnil možnost «srečanja» z reakcionarnimi skupinami, ki so bile že krive za fašistično avanturo v Evropi. Dejal je tudi, da gre za dejavnost stranke, ki ima ljudski značaj, ki se je rodila iz odporniškega gibanja in ki je nerazdružljivo povezana z republiško ustavo. Glede možnosti popravkov pa je Forlani mnenja, da je nemogoče zanikati te pravice parlamentarni skupini vladne večine, kot se to omogoča in ko se celo spodbujajo opozicijske skupine.

Senat je na dopoldanski seji odobril zakon o pravnem priznanju osebam, ki iz načelnih razlogov nočejo prijeti za orožje, da vrše neoboroženi vojaški rok 18 mesecev. Zakon predvideva, da morajo rekruti izjaviti, da nočejo prijeti za orožje iz načelnih razlogov vesti in določa številne pogoje, katerih kršitev (kot na primer, če imajo vojaško orožje) se kaznuje z zaporom do treh let. Za zakon so se načelno izrekle vse skupine z izjemo misovcev, levica pa je oporekala, da je zelo pomanjkljiv in premalo obsežen. Obrambni minister Tanassi je med drugim povedal, da zakon predvideva za one, ki iz načelnih razlogov sploh nočejo služiti vojaški rok (kot so med drugim pripadniki verske ločine Jehovci) zaporno kazen od dveh do štirih let, da ne bodo v zaporu dalj časa, da pa onemogočijo izkoriščanje teh določil.

Medministrski odbor za gospodarsko načrtovanje je danes razpravljal o osnovnih smernicah proračuna za prihodnje leto, katere je obrazložil zakladni minister Ferrari Aggradi. Govorili so tudi o navodilih medministrskemu odboru za cene o cenah zdravil.

Komisija za finance in zaklad senata je odobrila zakonski predlog o davčni reformi, katerega bo senat pričel obravnavati v soboto, kot je bilo prejšnji teden dogovorjeno na seji načelnikov skupin.

Sabotažna akcija partizanov v Vietnamu

SAJGON, 27. — Ameriški vojaški glasnik v Sajgonu je sporočil, da je skupina partizanov preteklo noč vdrla v ameriško oporišče Lai Khe, 45 kilometrov severno od prestolnice,

MED POČITNICAMI DEŽELNEGA SVETA

Posvetovanje z osmimi področnimi odbori za izdelavo deželnega razvojnega načrta

Ambiciozni cilji načrta «osemdesetih let»: uravnovešenje vzhodne Italije z industrijskim trikotnikom, popolna zaposlitev in delno vsrkanje izseljene delovne sile

Kot smo že zabeležili je deželna uprava pred dobrim tednom dni ustoličila osem posvetovalnih področnih odborov, ki bodo morali do oktobra preučiti osnutek smernic za drugi razvojni načrt dežele Furlanije - Julijske krajine ter izdelati točne in stvarne predloge, kako naj deželna uprava poseže, predvsem na področju gradnje infrastruktur, v posameznih področjih.

Vzporedno s tem je deželna uprava sklicala niz sektorialnih konferenc, na katerih se deželni politični organi posvetujejo s predstavniki kategorij in skušajo vskladiti njihove težnje s splošnimi težnjami drugega gospodarskega načrta, ki naj bi — po želji odbornika Stopperja, ki ga je izdelal — v grobih obrisih predvidel in usmerjal razvoj deželnega gospodarstva do leta 1980.

Poročali smo že o polemikah, ki so jih predstavniki opozicij sprožili prav v zvezi s stvarnostjo tega načrta, o katerem se niso vsi pohvalno izrekli (za nekatere je drugi Stopperjev načrt obsojen na neuspeh, kot prvi, ki so ga svoj čas imenovali «sanjske bukve»). Tokrat pa objavljamo osnovne smernice tega načrta in način, kako ga bodo sprejemali, na osnovi daljše informacije, ki nam jo je posredoval deželni tiskovni urad.

Najprej cilji tega načrta, ki je zares ambiciozen, posebno če upoštevamo težke more, ki tlačijo deželno gospodarsko strukturo, o kateri te stežga trdimo, da je dinamična in odprta: pomislimo samo na dejstvo, da je nad 40 odst. deželnega ozemlja podvrženo vojaškim službnostim.

Osnovni cilj je t.i.m. «mednarodna gospodarska vloga Furlanije - Julijske krajine». Osnova za predvidevanja je spoznanje, da obstaja, poleg razkoraka med gospodarskim razvojem italijanskega Juga in Severa, tudi pomembno protislovje v stopnji industrijskega in družbenega razvoja med Zahodom Italije (industrijski trikotnik Ligurija - Piemont - Lombardija) ter Vzhodom (dežela Veneto, Južna Tirolska in Furlanija - Julijska krajina), ki so agrarno zaostale, industrijsko pa le relativno razvite. To lahko spoznamo tudi sami, če ugotavljamo, da je industrijski razvoj teh treh dežel nesorazmeren in razbit na nekaj koncentriranih, a medsebojno ne povezanih polov: Mestre - Padova, Pordenon, Trst-Tržič, ki pa tudi niso na isti razvojni stopnji.

Deželni družbeno - gospodarski razvojni načrt postavlja torej kot pri cilj svojih posegov v deželno gospodarstvo prav uravnovešenje odnosa med Zahodom in Vzhodom Italije, kjer pa je prepotrebna oslomba na gospodarstva in industrijsko - trgovske strukture Srednje in Vzhodne Evrope, še posebej pa Slovenije in Hrvatske.

V tem smislu vsebuje načrt težnje po gradnji velikih prevoznih infrastruktur (železnice, avtoceste itd.), poleg tega pa niz drugih socialno koristnih posegov, kot urbanizacijo nekaterih področij in gradnjo stanovanj za delavce. Odpira se, seveda, vprašanje, ki neposredno zanima prav slovensko manjšino kot skupnost, to pa je urbanizacija področja med Trstom in Tržičem, ki naj bi jo uresničili vzporedno s hitro železniško krožno povezavo Trst - Milje - Tržič. Kot znano je v tem smislu bil izdelan tudi posebni načrt za gradnjo hitrih cest med Tržičem preko Krasa v Trst, ki bodo služile predvsem gospodarsko koristnemu in industrijskemu prometu, manj pa tujskemu in turističnemu.

Drugi cilj tega načrta pa je realizacija vsaj delno popolne zaposlitve v deželi. Res, da je slovnično tak izraz «delno - popolna» nemogoč, vendar gre za predvidevanja, da bo drugi deželni razvojni načrt dosegel predvsem popolno zaposlitev v deželi, zaustavil izseljeniški tok v tujino in delno (od tod tudi izraz delno-popolni) vsrkal določen odstotek začasno izseljenih delavcev. Emigracije v celoti ne more odpraviti, upa pa, da bodo v deželi zgradili toliko industrijskih obratov, da bo postala privlačna za delovno silo, ki se sedaj zaposluje izven meja dežele ali države. V ta namen priporoča deželni načrt «osemdesetih let» močne in koordinirane investicije državnih in deželnih finančnih središč za hitro industrializacijo vsaj hribovitih ali gričevnatih področij.

V tem okviru je predvideni postopek za sprejem deželnega razvojnega načrta, ki je dokaj zapleten. Do oktobra bodo morali «področni odbori za načrtovanje» preučiti nakazane smernice in izreči svoje pripombe. V njih so predstavniki izvoljenih organov (pokrajin in občin) določenih področij, tako iz vrst večine, kakor iz vrst manjšine.

Teh področij je osem in so, po vrsti: gorsko področje (Trbiž, Dolomiti), zahodni hriboviti obronki (Karnija), osrednje gričevnato področje, Pordenon - Sacile, Codroipo - San Vito al Tagliamento, videmsko-čedadsko (v njem je vključen večji del Beneške Slovenije), spodnja Furlanija in obala, Trst - Tržič - Gorica.

Ko bodo področni odbori izročili mnenja, bo skupek dokumentiranega gradiva preučil deželni družbeno - gospodarski odbor CRES, nato pa, za končno odobritev izdelanega načrta, deželni odbor. Ta bo nato izdelal vse potrebne povzetke in jih izročil v končno odobritev zakonodajnemu organu — deželnemu svetu. Predvidevamo lahko, da ga bodo odobrili v prvih mesecih prihodnjega leta.

VČERAJ V ŠEMPOLAJU

Porazdelili so nagrade za najboljša domača vina

Prvo nagrado za belo vino je prejel Mirko Košuta, za črno pa Mirko Radovič

V gostilni Gruden v Šempolaju je bila včeraj porazdelitev nagrad vinogradnikom, ki so s svojim vinskim pridelkom sodelovali na letošnji jubilejni razstavi domačih vin v Nabrežini. Poleg nagrajencev in članov ocenjevalne komisije so se udeležili svečanosti podprefekt dr. Pino, repentabrski župan Mihael Guštin, dr. Vremec, dr. Baša, tajnik Kmečke zveze Marij Grbec in dr. Millo ter pradstavnik turistične ustanove Lenarduzzi.

Prvo nagrado za belo vino je prejel Mirko Košuta; Nabrežina - Križ 19, drugo Ludvik Pipan, Mavhinje 43, tretjo Just Terčon, Slivno 22. Za črno vino je prejel prvo nagrado Mirko Radovič, Nabrežina 67, drugo Stanko Žužek, Mavhinje 35, tretjo pa Venceslav Legiša, Mavhinje 15. Posebno nagrado je prejel Ludvik Pipan, Mavhinje 43. V znak priznanja za sodelovanje na razstavi so prejeli darila, ki so jih prispevala razna podjetja, Danilo Radovič, Mirko Radovič, Dušan Radovič, Lambert Pertot, Stanislav Caharija, Josip Marušič, Angel Legiša, Alojz Škrk, Alojz Lupinc, Ivan Terčon, Venceslav Legiša, Rafael Šemec, Ivan Antonič, Mirko Košuta, Stanislav Gruden, Karlo Doljak, Just Terčon, Izidor Masten in Mirko Pernarčič. Nagrado, kot priznanje za pomoč pri organizaciji dosedanjih občinskih vinskih razstav sta prijela občinska uslužbenca Luigi Lorigliola in Mario Pertot.

Predstavnike oblasti, povabljene goste in nagrajence je v imenu občinske uprave pozdravil podžupan Luciano Colomban, ki je predvsem pripomnil, da je podeljevanje nagrad v Šempolaju nekakšno priznanje in poklon Krasu, kraškim ljudem in kraškim pridelkom. Omenil je, da je na letošnji vinski razstavi sodelovalo 21 vinogradnikov, da je razstava dosegla odličen uspeh in da so v treh dneh prodali 45 hl vina. Dr. Vremec je izrekel priznanje vinogradnikom iz devinsko - nabrežinske občine in pohvalil kakovost vinskega pridelka, pripomnil pa je, da je treba gojiti domače sorte, ki so najbolj primerne za naše kraje.

Po razdelitvi nagrad, diplom in daril se je med vinogradniki, povabljenimi gosti in predstavniki oblasti razvil pogovor na skupni večerji.

Nalezljive bolezni v tržaški občini

Zdravstveni urad tržaške občine je včeraj objavil seznam nalezljivih bolezni, ki so jih zabeležili v tržaški občini od 19. do 25. julija. Vseh primerov nalezljivih bolezni je bilo 38, od katerih 8 primerov izven tržaške občine. Največ je bilo primerov ošpic (17), nato srbečice (9 primerov, od katerih 6 izven tržaške občine) in nalezljivega vnetja jeter (4 primeri). Nadalje so zabeležili po dva primera šena in rdečk (eden izven občine) in po en primer noric, škarlatinke, paratifusa in tifusa (slednji izven občine).

Vpisovanje za brezplačno zdravstveno oskrbo

Tržaška občina obvešča tiste, ki ne uživajo nobene zdravstvene oskrbe in ki so posebno potrebni zdravniške pomoči, da se je že začelo vpisovanje v seznam vseh, ki imajo pravico do brezplačne zdravstvene oskrbe v letu 1972. Podrobnejša pojasnila lahko dobijo pri občinskih delegatih ali na VII. občinskem oddelku, palača Costanzi 2, III. nadstropje, soba št. 317.

● **Predsednik tržaškega Lyons cluba** inž. Francesco Rizzi in prof. Dino Predonzani sta včeraj zjutraj predstavila deželnemu odborniku za šolstvo in kulturo Giustu knjigo fotografskih posnetkov o neoklasični arhitekturi v Trstu.

Knjiga vsebuje seznam vseh neoklasičnih poslopij v Trstu od konca 18. pa do konca 19. stol.

SAŠKI *in* NIKU KOSMINI

se je v soboto rodila krepka hčerkica Martina.

Srečnim staršem čestitamo, novorojenki pa želimo obilo srece v življenju.

S.p.d. «I. Gruden» in Š.d. «Sokol»

UPRIZORITEV PROKOFJEVEGA «KAMENITEGA CVETA»

Baletna skupina iz Sofije v ponedeljek na gradu

Baletno skupino sestavlja nad sto plesalcev

Tržaški ljubitelji pomembnih umetniških stvaritev so te dni sprejeli z izrednim navdušenjem vest o nastopu baletne skupine opernega gledališča iz Sofije na Gradu sv. Justa, ki jo je povabila trzaška avtonomna letoviščarska ustanova. Predstava klasičnega baleta bo, kot je znano, v ponedeljek, 2. avgusta. Tržaškemu občinstvu so tovrstne predstave posebno pri srcu, kot je to nazorno dokazal izreden obisk baletne predstave, ki jo je pred nekaj meseci uprizoril londonski balet v gledališču Verdi. Sicer pa so kvalitetne predstave klasičnega baleta postale že tradicija za Grad sv. Justa. V juliju leta 1968 je na letnem odru žela izreden uspeh poljska baletna skupina iz Poznanja, ki je uprizorila znameniti baletni deli «Giselle» in «Silfide». S še večjim navdušenjem pa je bila lani sprejeta na gradu baletna skupina državnega gledališča iz Bukarešte s čudovitim «Labodjim jezerom».

V ponedeljek bodo torej nastopili bolgarski plesalci v sugestivnem koreografskem delu Prokofjeva «Kamniti cvet». Prokofjev je, poleg omenjenega dela, avtor tudi ene izmed znamenitih verzij «Julije in Romea». Drugo verzijo je zložil Čajkovski. Vse to je zadostno poroštvo, da bo ponedeljkov večer na visoki umetniški ravni in k temu ne bo pripomogla le neizpodbitna kvaliteta bolgarske skupine, temveč tudi število nastopajočih, saj presega celotna skupina sto plesalk in plesalcev.

Občinstvu bodo pred predstavo razdelili program z vsebino dela, iz katerega je bil svoj čas povzet scenarij enega prvih odličnih sovjetskih filmov. Predstava se bo pričela ob 21.30, žal pa ne bo ponovitve, ker ima bolgarska baletna skupina zatem druge obveznosti.

Vstopnice bodo začeli prodajati jutri pri blagajni UTAT v Pasaži Protti, tel. 36372.

Pomemben uspeh ladjedelniških delavcev

Starejši uslužbenci - kovinarji vsedržavnih podjetij Italcantieri, ki ima svoje obrate tudi pri nas, Ansaldo in Ansaldo meccanica nucleare so pred nekaj dnevi izvojevali pomembno zmago v svojem nenehnem prizadevanju za popolno uveljavitev svojih delavskih pravic. Posebna tožba, ki so jo vložili na sodišču v Genovi proti normam kolektivnih delovnih pogodb, ki predvidevajo zamrznjenje dobršnega dela dveletnih poviškov na delovno starostno dobo, se je zadovoljivo zaključila v njihov prid. Sodišče v Genovi je namreč razveljavilo omenjene norme kolektivnih pogodb iz leta 1952, ker so v nasprotju s členi 3. in 36. republiške ustave. 14. junija 1952 so namreč s posebno pogodbo med konfederacijami določili, da se ne upoštevajo dveletni poviški, ki so bili doseženi do omenjenega datuma, medtem ko se upoštevajo vsi tisti poviški, ki so bili doseženi po tem datumu. S tem ukrepom so bili seveda oškodovani starejši uslužbenci.

Že v aprilu 1970 je senator Di Benedetto, potem ko se je sestal z oškodovanimi uslužbenci, posredoval pri ministru za delo Donat Cattinu, da bi se enkrat za vselej odpravilo to diskriminacijsko in nepojmljivo stanje. V svojem odgovoru je minister izjavil, da se ta problem lahko reši le na podlagi sporazuma med podjetji in sindikalnimi organizacijami.

Zaradi vsega tega je skupina starejših uslužbencev izbrala sodno pot, sodišče pa je sprejelo teze kovinarjev ter obsodilo podjetja na izplačilo vseh tistih zamrznjenih dveletnih poviškov pred letom 1952.

SLOVENSKA KULTURNO-GOSPODARSKA ZVEZA in PROSVETNA ZVEZA

obveščata, da do konca avgusta t. l. imata za stranke poletni urnik in sicer od 8. do 13. ure.

Mali oglasi

IŠČEMO ŽENSKO za likanje in vajenko za čiščenje na suho (pulisecco) — Trst, Ulica Torino 23 — tel. 37560.

Izleti

SPDT priredi dne 7. in 8. avgusta izlet v Trento in k izviru Soče ter vzpon na Triglav. Odhod v soboto, 7. avgusta ob 14.30. Vpisovanje do 3. avgusta v Ul. Geppa 9. Cena člani 3.000, nečlani 3.500 lir. Vpisnino treba poravnati pri vpisu ker na avtobusu je ne bomo sprejemali.

Razna obvestila

Slovensko dobrodelno društvo v Trstu obvešča, da se vrnejo dečki iz kolonije v Nabrežini v soboto zjutraj. Avtobus pojde preko Križa, Proseka, Opčin in Trebč. Starši naj jih čakajo na Opčinah pri cerkvi ali na avtobusni postaji. Ostali pa bodo po 11. uri v mestu na Trgu Libertà pri glavni avtobusni postaji.

Včeraj - danes

Danes, sreda, 28. julija
ZMAGO

Sonce vzide ob 5.43 in zatone ob 20.40. Dolžina dneva 14.57. Luna vzide ob 11.59 in zatone ob 22.51.

Jutri, četrtek, 29. julija
MARTA

Vreme včeraj: najvišja temperatura 32,1, najnižja 23, ob 19. uri 28,3 stopinje, zračni tlak 1018,2 rahlo pada, veter 12 km jugozahodni, vlaga 60 odst., nebo 2/10 pooblačeno, morje rahlo razgibano, temperatura morja 25,3 stopinje.

ROJSTVA, SMRTI IN POROKE

Dne 27. julija 1971 se je v Trstu rodilo 6 otrok, umrlo je 7 oseb.

Umrli so: 77-letni Pietro Furlan, 80-letna Carla Danelutti vd. Varriale, 64-letni Mario Zaratin, 73-letna Elisabetta Stocco vd. Bartolozzi, 72-letna Gisella Zuzig vd. Meozzi, 69-letni Matteo Codri, 65-letna Rosa Precali por. Lindi.

DNEVNA SLUŽBA LEKARN
(od 13. do 16. ure)

All'Alabarda, Istrska ulica 7; Al Galeno, Ul. S. Cilino 36 (Sv. Ivan); de Leitenburg, Trg S. Giovanni 5; Mizzan, Trg Venezia 2.

NOČNA SLUŽBA LEKARN
(od 19.30 do 8.30)

A. Barbo, Garibaldijev trg 4; Di Gretta, Ul. Bonomea 93; Godina Algea, Ul. Ginnastica 6; S. Luigi, Ul. Felluga 46.

Gledališča

POLITEAMA ROSSETTI

Nocoj ob 21. uri je na sporedu operetnega festivala četrta predstava Leharjeve «Vesele vdove», v kateri bodo nastopili Gianna Galli, Aldo Bettion, Pierfranco Poli, Rossetta Pizzi, Carlo Rizzo in Sandro Massimini.

Opereto bo dirigiral Guenther Ott, režiser in koreograf je Gino Landi, scene so delo Maurizia Montererda, kostimi pa Sebastiana Soldatija.

Pri glavni blagajni v pašaži Protti (tel. 36372) so na razpolago vstopnice za današnjo predstavo kakor tudi za jutrišnjo, peto ponovitev «Ptičjavajske rože» in petkovo ponovitev «Vesele vdove».

Kino

MIRAMARSKI PARK Predstava «Luči in zvoki».

Danes ob 21.30 «Der Kaiserstrauss von Miramare» v nemščini; ob 22.45 «Massimiliano e Carlotta» v italijanščini.

Prevozna sredstva: avtobus «6» iz proga «M» od Barkovelj do Miramara ob 21. uri ter ob 22.15. Povratne vožnje ob koncu predstave. Cena vstopnic: 400 lir (otroci, vojaki, ENAL in komitive 300 lir).

Nazionale zaprto.

Fenice zaprto.

Eden 16.00 «Desideri, voglie nazze di tre insaziabili ragazze». Ellen Kessler, kinemaskop.

Grattacielo 16.30 «Un proiettile per Pretty Boy», Fabian Forte, Astrid Warner. Technicolor. Prepovedano mladini pod 14. letom.

Excelsior 16.00 «America, America dove vai?». Robert Foster. Technicolor.

Ritz 16.30 «Cento milioni per morire». Ugo Pagliai. Technicolor.

Alabarda 16.30 «Erotissimo». Anne Girardot, F. Blanche. Technicolor. Prepovedano mladini pod 14. letom.

Filodrammatico 16.30 «I dolci vizi della casta Susanna». Terry Torday, Pascale Petit. Technicolor. Prepovedano mladini pod 18. letom.

Aurora 16.30 (dvorana ima klimatske naprave). «Easi riders». Technicolor. Prepovedano mladini pod 18 letom.

Impero zaprto.

Cristallo 16.30 «Il gatto a nove code». Technicolor. Prepovedano mladini pod 18. letom.

Capitol 16.30 (dvorana ima klimatske naprave) «Hatmandu». Pascale Audret, Jane Birking, Elsa Martinelli. Technicolor. Prepovedano mladini pod 18. letom.

Moderno 16.30 «La ragazza di Tony». R. Benjamin, A. McGraw. Technicolor. Prepovedano mladini pod 18 letom.

Vittorio Veneto 17.00 Revija filmov grozote. «La notte dei morti viventi».

Ideale 16.30 «Una pistola per cento bare». Peter Leewrance, Jean Sorland, Gloria Osuna. Film western. Technicolor.

Astra 16.30 «Silvestro e Gonzales, dente per dente».

Abbazia 16.30 «I due Kennedy».

Darovi in prispevki

Namesto cvetja na grob Marte Gerdola darujeta Snežka in Sergej Cesar 2.000 lir za športno društvo Bor.

Namesto cvetja na grob pok. prijatelja dr. Klavdija Grdoviča darujejo Pavel Colja 10.000 lir za šolo-sponzorstvo NOB v Cerknem.

Ob tretji obletnici smrti našega nepozabnega moža in očeta Petra Pavla Ceparja daruje družina 5.000 lir za Dijaško matico.

Namesto cvetja na grob Klavdija Grdoviča, darujeta družini Cupin in Svetina 10.000 lir za Dijaško matico.

SOŽALJE

Športno društvo Primorje izraža najgloblje sožalje sorodnikom Jožefa Guština.

VČERAJ NA TISKOVNI KONFERENCI

PRIKAZAN DRUGI ZVEZEK ENCIKLOPEDIJE DEŽELE

Sestavek o Slovencih je napisal Filibert Benedetič

Na sedežu časnikarskega krožka so predstavniki inštituta za enciklopedijo dežele Furlanije — Julijske krajine predstavili časnikarjem drugi zvezek enciklopedije in obrazložili vsebino. Poleg predsednika inštituta odv. Giancarla Paganija in načelnika tiskovnega urada Cesara Russa so bili navzoči tudi nekateri strokovnjaki, ki so s svojimi sestavki prispevali k izdaji drugega zvezka. Odv. Pagani se je toplo zahvalil časnikarjem in vsem sodelavcem ter pripomnil, da bo enciklopedija prav gotovo prispevala znaten delež k proučevanju krajev in ljudi, zgodovinskega in kulturnega bogastva ter značilnosti naše dežele, kar je temelj za medsebojno poznavanje in spoštovanje ter sodelovanje na vseh področjih. Cesare Russo je orisal razna poglavja in dejal, da vsebina enciklopedije ni nekaj suhoparnega, da odkriva bogastva narave in kulture, ki jih do sedaj nismo poznali, da je prijetno čtivo, ki bo marsikomu koristilo tudi pri njegovem poklicnem delu. Tudi drugi zvezek je bogato ilustriran z lepimi črno-belimi in barvnimi fotografijami. Prvič so objavljene mnoge zanimivosti in podatki, ki so jih zbrali izvedenci.

Drugi zvezek ima 650 strani in ima poglavja o vegetaciji, favni, prebivalstvu, mestih, občinah, infrastrukturah. Omeniti moramo sestavek o Slovencih, ki ga je napisal Filibert Benedetič ter sestavek o «ljudeh v Trstu» izpod peresa Fulvia Tomizze. Njuna prispevka spadata v literarni del enciklopedije, v znanstvenem delu pa so med drugimi zastopani Livio Poldini, Giuliano Orel, Giorgio Valussi, Luciano Semerani itd. Predstavniki inštituta bodo predstavili prva dva zvezka enciklopedije tudi v Rimu, v jeseni pa širšemu občinstvu v Trstu. Med razgovorom s časnikarji je bila prikazana potreba, da bi enciklopedijo dobile vse šole. Načelnik tiskovnega urada pa je dejal, da bodo verjetno izdali enciklopedijo tudi v ekonomski žepni izdaji.

Kakor smo že poročali, je deželni svet pred kratkim odobril zakonski osnutek o šoli s polnim urnikom. Med drugim določa zakon, da bo dežela brezplačno dala učencem višjih razredov osnovnih šol in dijakom srednjih šol učbenike, ki bodo obravnavali zgodovino, geografijo, kulturo, jezikovne in etnične značilnosti naše dežele. Zdi se nam, da bi izdajo teh knjig lahko poverili inštitutu za enciklopedijo dežele.

Skupna komisija videmske in tržaške KD o univerzi

V Krščanski demokraciji je sedaj eno izmed glavnih vprašanj, ki so jabolko spora, prav vprašanje deželnega vseučilišča, ali — na kratko povedano — vprašanje vseučilišča v Vidmu. Videli smo, kako so se opredelili tržaški demokristjani v tržaškem občinskem svetu, te dni pa je začela s svojim delom posebna delovna komisija deželnega vodstva KD. Pred tem so se predstavniki KD srečali z ministrom Misasijem v Rimu. Delovni komisiji, ki združuje tako tržaške, kakor videmske predstavnike stranke, poleg strokovnjakov z univerze, predseduje podtajnik Cocianni. Tiskovno sporočilo, ki so ga izdali, govori o nujnosti, da se razvojni načrt vseučilišča izdela na osnovi predvidene vseučiliške reforme, istočasno pa da je treba preučiti možnosti, da se ohrani in potencira vseučiliški študij v Vidmu.

V tem pogledu bo KD, zaključuje tiskovno sporočilo svoj komentar, odprta vsakršnemu prispevku, ker si želi zgolj ustrezne razčlembe deželne univerze in zagotoviti študentom ustrezne strukture.

Včeraj je vročina presegla 34 stopinj

Naše področje je te dni zajela prava peklenska vročina, kakršne v letošnjem poletju še niso zabeležili. Najvišja dnevna temperatura, ki jo je včeraj zabeležil tržaški talasografski urad, je znašala 32 stopinj in eno desetinko, v nekaterih mestnih predelih, kot na primer na Goldonijevem trgu, se je živo srebro povzpelo nad 34 stopinj. Visoke toplotne vrednosti so zabeležili tudi na podeželju in v drugih pokrajinah naše dežele.

REFERENDUM ZA ODPRAVO FAŠISTIČNIH NORM

KOMAJ PETSTO PODPISOV PROTI FAŠISTIČNIM ZAKONOM

Podpise zbirajo na sodniji, na tržaški, miljski in dolinski občini - Zbiranje se bo nadaljevalo do druge polovice avgusta

Pred dvema tednoma smo poročali, da se bo začelo zbiranje podpisov pod predlogom referenduma za odpravo fašističnih določb iz kazenskega zakonika. Takrat smo podčrtali važnost, da se s tem referendumom povzdigne tudi italijansko zakonodajo na raven, ki je primerna za republiko, ki je nastala iz odporniškega gibanja proti fašizmu. Zelo drzno je namreč imenovati «demokratično in protifašistično» tako zakonodajo, po kateri je strogo kaznovan kdor «deluje za uničenje ali utišanje nacionalnega čuta», «stavka zaradi delovne pogodbe». In takih nedemokratičnih členov je še kar dosti. Predlog za referendum jih našteva kar 50. Vseh 50 se nam zdi, da se nas tičejo zelo direktno in sicer kot pripadnikov manjšinskega naroda in kot naprednih ljudi.

Po petnajstih dneh od kar zbirajo podpise, smo se pozanimali koliko so jih zbrali: borih 500 podpisov, verjetno še manj.

REFERENDUM ZA ODPRAVO FAŠISTIČNIH NORM IZ ITALIJANSKEGA ZAKONIKA

Podpise zbirajo:

Sodnija, Trg Ulpiano, pritličje, soba 91, vsak dan (tudi ob praznikih) od 8. do 13. ure.

Tržaška občina, glavno tajništvo, Trg Granatieri 3 - I. nadstropje, soba 209, vsak delavnik od 10. do 12. ure.

Miljska občina, glavno tajništvo, Trg Marconi 1, soba 4, vsak delavnik od 10. do 12. ure.

Dolinska občina, urad občinskega tajnika, vsak delavnik od 9. do 12. ure.

Podpišejo se lahko vsi polnoletni italijanski državljani, ki imajo volilno pravico. Predložiti je treba osebni dokument (osebna izkaznica, vozniško dovoljenje, potni list itd.).

Ta številka je res presenetljiva in tudi žalostna: da v Trstu ni več kot 500 protifašistov? To je seveda povsem nemogoče! Mogoče pa je, da se toliko protifašistov sploh ni pozanimalo, kje nabirajo podpise in kdaj, ali pa — kljub temu, da so vedeli kje in kdaj — se niso pobrigali, da bi stopili do urada in se podpisali na posebnem formularju. Podpise bodo nabirali še do polovice avgusta in res je, da to ni najbolj primerno obdobje: mnogo delavcev je na počitnicah, študentje so na oddihu, kar nas je ostalo v mestu, pa se nam ne da hoditi okrog v taki pasji vročini. Seveda, vse to je res. Ampak pod fašizmom protifašisti menda niso opuščali delovanja med počitnicami, aktivisti so tudi ob najhujši vročini hodili okrog, da sploh ne govorimo o drugih «nevšečnostih» takratnih let. In tudi naša mladina se je že večkrat čvrsto postavila po robu tolpam črnosrajčnikov, ki jih plačuje in podpihuje novi porajajoči se fašistični val.

Kako da vsem tem ljudem ni mogoče stopiti do uradov, kjer nabirajo podpise? Ali bomo Tržačani prispevali k vsedržavni protifašistični akciji s samo 500 podpisi, prav mi, ki smo žrtvovali toliko sil in ljudi v boju proti fašizmu?

Pa naj si nihče ne skuša omiriti vesti, češ da je svoj delež že dal, da danes ni več fašizma in fašistične nevarnosti! Tolpe črnosrajčnikov še obstajajo, razni črni princi še niso opustili svojih blodenj o ponovnem nastanku fašističnega režima, zakrnjeni desničarski krogi se še poslužujejo teh zakonov, da vsako leto obtožijo na tisoče naprednih delavcev in študentov, in mnogi so danes v zaporu prav na podlagi teh zakonov.

Ne dopuščajmo, da se to nadaljuje v nedogled! Fašizem je treba dokončno izobčiti iz naše družbe, in dokler bodo obstajale v italijanskem zakoniku izrazito fašistične določbe, ne bomo mogli reči, da je italijanska republika res demokratična in protifašistična.

VČERAJ POPOLDNE V STAREM PRISTANIŠČU

Hud požar popolnoma uničil vagon s stekleničkami solitrne kisline

Do požara, ki je povzročil približno 40 milijonov lir škode, naj bi prišlo zaradi samovžiga
Pri Čamporah so ognjeni zublji pokončali 250.000 kvadratnih metrov poraščenega zemljišča

Včeraj popoldne, nekaj minut pred 18. uro, je v starem pristanišču izbruhnil hud požar, ki je popolnoma uničil železniški vagon z več kot 10 tisoč litri solitrne kisline. Preiskovalci sklepajo, da je prišlo do požara zaradi samovžiga, škodo, ki jo je povzročil ogenj, pa cenijo za okrog 40 milijonov lir.

Požar je izbruhnil pri tovarni «Stock», v bližini kretnice za vagone v starem pristanišču. Na nekem stranskem tiru je stal približno deset metrov dolg železniški vagon, v katerem so bile naložene stekleničke z od 10 tisoč do 20 tisoč litrov čiste, skorajda 96 odstotne solitrne kisline. Kot rečeno, naj bi požar izbruhnil zaradi samovžiga. To domnevo potrjujejo s tem, da je vagon stal celih petnajst dni pod pekočim soncem. Možno je, da je bila ena od stekleničk slabo zaprta tako, da se je tekočina izlila iz nje in zaradi visoke toplote povzročila iskro.

Na kraj požara so na telefonski poziv uslužbenca starega pristanišča prihiteli gasilci, ki so pod vodstvom poveljnika Casablance in majorja Sgobisse gasili požar skoraj štiri ure. Gašenje je bilo otežkočeno tudi zaradi tega, ker je ogenj v razdalji kakih 10 metrov od vagona zanetil tudi železniške pragove, zaradi samega dima in kisalstega ozračja pa so se gasilci, petnajst po številu, morali poslužiti protiplinskih mask.

Skoraj ob šesti uri je izbruhnil drugi požar pri Čamporah, ki je zajel skoraj 250 tisoč kvadratnih metrov poraščenega zemljišča in sicer 50 kv. metrov na naši, ostalo pa na jugoslovanski strani.

Na italijanski strani je požar gasilo osemnajst gasilcev, ki so prihiteli do pogorišča z dvema škropilnima vozema ter dvema kampanioloma, na jugoslovansko stran pa je prihitelo približno šestdeset gasilcev iz Kopra in Pirana. Vzroki požara so neznani, škode pa je za nekaj milijonov lir.

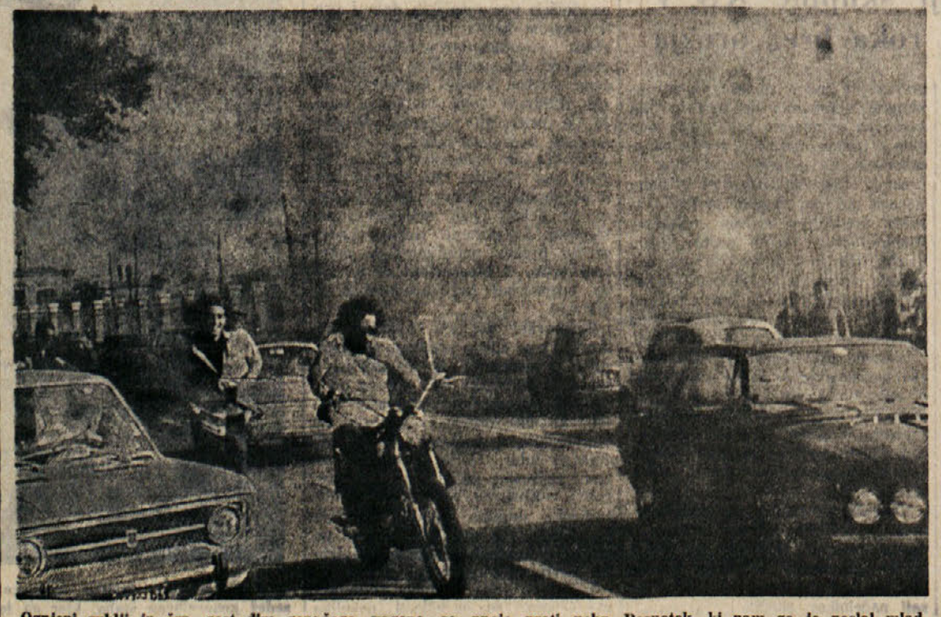

Ognjeni zublji in črn, gost dim gorečega vagona se pnejo proti nebu. Posnetek, ki nam ga je poslal mlad fotografski amater-študent, je iz Miramarskega drevoreda

Trčenje vojaškega furgona z osebnim avtomobilom: štiri osebe laže ranjene

Včeraj popoldne, nekaj po 17. uri, sta na trbiški cesti trčila vojaški furgon in osebni avto, štiri osebe pa so bile pri tem laže ranjene.

Ob tisti uri je 40-letni pomorski kapetan Francesco Posseri iz Ul. Finico 50 vozil s svojim avtom alfa romeo z Opčin proti Banam. Do nesreče je prišlo pri km 11.700, ko je šofer vojaškega furgona, 21-letni Mario Petrella iz vojašnice pri Banah, ki je vozil v isto smer kot Posseri, nenadoma zaokrenil vozilo na levo in tako z zadnjim delom furgona zadel ob osebni avtomobil.

Poleg Posserija in Petrelle, ki se bosta zaradi odrgnin po čelu in lažjega pretresa možganov morala zdraviti od 3 do 7 dni, sta se pri trčenju ponesrečila tudi 24-letni podnarednik Armando Cagliendo in 21-letni vojak Carlo Orlando, ki sta sedela v vojaškem furgonu.

Razen Posserija, ki so ga sprejeli na I. kirurški oddelek, so vsem ostalim le dali prvo pomoč in jih s prognozo okrevanja v nekaj dneh odslovili.

ZAHVALA

Ob nenadomestljivi izgubi naše nepozabne

VIDE FURLAN

se na tem mestu želimo iskreno zahvaliti vsem sorodnikom, prijateljem, znancem in vaščanom za izraženo sočustvovanje.

Zlasti pa se zahvaljujemo Zvezi borcev NOV iz Kopra za ganljivo svečanost, koprski godbi, prijateljicam Milojki, Nadi in Kristini, govornikoma tov. Juri v Kopru in tov. Udoviču v Šempolaju, pevskemu zboru «Fantje izpod Grmade», darovalcem cvetja in vsem, ki so kakorkoli počastili spomin naše ljube Vide.

ŽALUJOČI

Šempolaj, 28. julija 1971

ZAHVALA

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki so z nami sočustvovali ob tragični izgubi našega dragega

dr. KLAVDIJA GRDOVIČA

Posebna zahvala dolinskim občinskim oblastem, č. g. župniku Albinu Grmeku, pevskemu zboru «Valentin Vodnik», darovalcem cvetja ter vsem, ki so ga spremljali na njegovi zadnji poti ali so kakorkoli počastili njegov spomin.

ŽALUJOČA DRUŽINA GRDOVIČ

Trst, Dolina, 28. julija 1971

LETA 1841 JE BILO KOMAJ 712 BOLNIKOV

Pred 130 leti je bila krasna bolnišnica danes pa ne zadostuje več novim potrebam

Bolnikov je vedno več, prostora zanje pa vedno manj - Prizori, ki spominjajo na vojne bolnišnice

Na hodnikih bolnišnice

Leta 1833 so začeli graditi novo bolnišnico v predmestju, bolje rečeno sredi polj, ki so obdajala Trst, ki je štel takrat borih 80.000 prebivalcev. Za zgradbo so podkupili 21.000 kv. m zemljišča last nekega Hoffmanna in so mu izplačali 29.000 florintov. Načrt za bolnišnico je izdelal Anton Juris, zgradbo pa so dokončali 1841. leta. 22. avgusta 1841 je vstopil v bolnišnico prvi bolnik, v naslednjih štirih dneh pa se mu je pridružilo nadaljnjih 711 bolnikov.

Preteklo je torej 130 let od kar deluje «nova» bolnišnica, ki se je medtem že močno «postarala».

Zdi se nam vredno poudariti, poleg njene starosti, še en podatek, ki je mnogo bolj pomemben: kot smo že dejali, je bilo v Trstu leta 1841 le 700 bolnikov. In za tako majhno število bolnikov so zgradili bolnišnico, ki je takrat lahko sprejemala do 2.000 — 2.100 oseb: torej je trikrat presegala povpraševanje bolnikov. Zdi se nam sijajen primer dalekovidnosti, ki je res zavidanja vredna v teh časih, ko razne zdravstvene reforme tako zelo počasi lezejo naprej skozi birokratične in politične zapreke.

Tudi izbira, da se nova bolnišnica postavi povsem izven mesta, je bila za takratne čase zelo drzna, saj so bile vse prejšnje, majhne bolnišnice, v samem mestu, na primer na griču Sv. Justa. Seveda je odzvala precej odpora, ker so bili ljudje vajeni, da je bolnišnica v mestu, v okolici pa samo lazareti za kužne bolezni.

Torej «nova» bolnišnica je bila dalekovidna in drzna sanitetna ter urbanistična izbira. Žal pa od takrat ni bilo v Trstu drugih izbir o bolnišnicah, ki bi se vsaj približale tej, seveda če izvzamemo bolnišnico, ki jo sedaj gradijo na Katinari. Vendar pa je treba pri katinarski pomisliti, da so se zanjo odločili pod povsem nevzdržnim pritiskom zdravstvenega stanja v «stari» bolnišnici.

Kako je prišlo do tega, da je postala bolnišnica, ki je bila ob začetku tako sijajno funkcionalna, danes povsem nezadovoljiva? Seveda je prvi in najtočnejši odgovor ta, da je pač od takrat minilo 130 let in da je Trst že dosegel in presegel 300.000 prebivalcev.

So pa še drugi vzroki, ki so manj očitni. V teh dneh je v osrednji bolnišnici približno 1.500 bolnikov in — ko bi bilo na razpolago prvotnih 2.000 mest, bi moralo biti zadoščeno potrebam tržaškega prebivalstva. Seveda potrebam ni moč zadostiti, kot ve vsakdo, ki je bil kdaj v bolnišnici in videl bolnike po hodnikih in v zadnjih časih celo v podzemskem rovu, ki obdaja vse poslopje. To je mnogo bolj čudno, če pomislimo, da se niso ob ustanovitvi posluževali bodnikov, v katerih je danes veliko število bolnikov.

Do zmanjšanja sprejemljivosti je prišlo zaradi vedno večjega napredka v zdravniških vedah. Včasih je bilo v celi bolnišnici le nekaj soban pripravljenih za kirurške operacije, praktično ves ostali prostor pa je bil na razpolago bolnikom. Danes pa je medicina nekaj zelo znanstvenega in rabi veliko naprav, prostorov za analize, konzultorijev in sploh specializiranih dejavnosti, ki zahtevajo vsako svoje prostore. S tem pa je seveda prostora za bolnike vedno manj. Včasih je torej bil v bolnišnici skoro ves prostor na razpolago bolnikom, danes pa si prostor delijo bolniki in naprave za zdravljenje.

Tako so začeli pred precej leti postavljati nekaj postelj — v izjemnih primerih — v visoke obokane hodnike. Počasi pa je iz izrednih primerov prešlo k vsakdanji praksi. In danes se celo dogaja, da si posamezne dolge hodnike delita dva sosedna oddelka. Prav v teh dneh smo imeli priliko videti kako delavci postavljajo nov zid sredi hodnika in bolniki so na eni in na drugi strani delavcev. Da bi preprečili, da se prah širi med bolnike, so prostor enostavno pregradili z zavesami iz jute. Te jih res delno varujejo pred prahom. Seveda drugače ne gre, vendar pa izpade zdravniška oskrba kaj klavrno, vsaj z estetskega vidika: spominja preveč na scene, ki smo jih videli v vojaških bombardiranih bolnišnicah — prah, podrta zidovja, začasne zaslone . . .

Do velikih problemov je prišlo pred nekaj leti, z ustanovitvijo medicinske fakultete na tržaški univerzi. Ker bodoči zdravniki nujno potrebujejo prakso, so morali uvesti univerzitetne klinike. Prostora v bolnišnici pa niso mogli razširiti, in so problem tako rešili, da so posamezne oddelke razdelili s pregradami. To je privedlo do težko rešljivih organizacijskih problemov, kajti bolnikov niso mogli niti začasno spraviti kam drugam in se je večkrat zgodilo, da so bili bolniki, zidarji in pleskarji drug ob drugem.

Seveda se bolniki pritožujejo zaradi tega stanja. Krivda ni v tistih, ki skušajo urejati to povsem nesodobno in nefunkcionalno bolnišnico, ni pa niti krivda bolnikov in zato so njihove pritožbe pravične.

Kdaj pa se bo to stanje končno spremenilo? Z dograditvijo nove bolnišnice na Katinari. O tem, kako nadaljujejo z deli in kdaj bo dokončana, bomo poročali v prihodnjih dneh.

IZPRED TRŽAŠKEGA OKROŽNEGA SODIŠČA

V vinjenosti se ni spomnil da se je sam ranil z nožem

Mladeniča so povsem oprostili - Ukradel je zaboj z 20 majicami

Tržaški pretor dr. Esti je včeraj sodil 24-letnega Ivana Vizintina iz begunskega naselja pri Padričah, ki je bil v smislu čl. 367 kaz. zakonika obtožen, da se je javil na komisariatu javne varnosti in potožil agentom, da ga je neznanec napadel in ranil z nožem, medtem ko se je v resnici izkazalo, da se je sam ranil.

Nekaj pred polnočjo 3. aprila letos je 49-letni Anton Banko iz istega naselja obvestil agente komisariata javne varnosti iz Padrič, da je našel Vizintina ranjenega po prsih in trebuhu. Policisti so takoj pohiteli v barako št. 162 padriškega naselja, kjer so res zagledali okrvavljenega mladeniča. Ta jim je povedal, da je stopil v umivalnico z žepnim nožičem, ki mu je služil za lupljenje jabolka, ko ga je napadel neznanec, mu iztrgal nožič iz rok in ga ranil.

Mladeničeva razlaga nesreče pa se je kaj kmalu izkazala za jalovo. Podčastnik javne varnosti Dante Berton, ki je bil službeno v naselju, je zanikal, da bi Vizintina kdo ranil. Mladeničeva žena, 19-letna Nerina Markovič pa je dejala, da se je okrog 23. ure sprla z možem, ki je bil precej vinjen. Ta se je nato oddaljil iz barake in se napotil proti umivalnici z nožičem v roki. Nenadoma pa je zaslišala top padec telesa. Hitro je stopila na dvorišče in zagledala moža, ki je ves okrvavljen ležal na tleh.

Ko so policisti zaslišali Vizintina, je ta dejal, da se ne spominja ničesar, ker ga je imel tisto noč precej pod kapo.

Tožilec odv. Borgna in branilec odv. Ghezzi sta predlagala oprostitev zaradi pomanjkanja dokazov, pretor dr. Esti pa je oprostil obtoženca z utemeljitvijo, da dejanje ni kaznivo.

* * *

Pred istim okrožnim sodnikom se je moral zagovarjati 49-letni Gino Ivanov iz občinskega prenočišča v Ul. Gozzi 5. Obtožnica ga je dolžila kraje zavoja z 20 majčkami v skupni vrednosti okrog 33 tisoč lir.

Okrog 19. ure 6. aprila letos se je karabinjerska avtomobilska izvidnica za trenutek ustavila v Ul. Filzi, ko so karabinjerji zagledali moškega, ki je bežal proti Ul. Rossini, za njim pa žensko, ki mu je sledila. Eden od karabinjerjev je nemudoma stopil iz avta in se podal v zasledovanje begunca. Ta, pozneje so ugotovili, da je bil Ivanov, je v nekem trenutku spustil zavoj na tla in bežal dalje. Pri «Banca del Friuli» je karabinjerju končno uspelo ustaviti ga in onesposobiti.

Medtem so o zadevi obvestili lastnika trgovine, kjer je bil ukraden zavoj, 53-letnega Gaetana Speranzo iz Ul. Brunner 2. Moški je povedal preiskovalcem, da je bil ob uri tatvine v baru «Universal» v Ul. S. Spiridione in se telefonsko pogovarjal s svojim uslužbencem Sergiom Jakovicem, ko je ta za hip prekinil razgovor, nato pa naglo dejal, da je neznanec izmaknil zaboj z majicami.

Gino Ivanov je priznal vse. Karabinjerjem je enostavno povedal, da ni plačal zavoja z majicami, ker mu denar, ki ga je imel pri sebi (2000 lir), ni zadostoval za nakup blaga.

Tožilec odv. Borgna je predlagal za tata 1 mesec zapora in 30 tisoč lir denarne kazni, branilec odv. Ghezzi pa najnižjo kazen. Pretor dr. Esti je obsodil Ivanova na 20 dni zapora in 20 tisoč lir denarne kazni.

V Dragi, v lepi mirni slovenski vasici nad Botačem, tudi letos letuje lepo število slovenskih otrok iz mesta in iz raznih vasi tržaške okolice. V počitniški koloniji SLO KAD letuje 71 deklic, ki so prišle 2. julija in bodo ostale do zadnjega tega meseca, ko jih bodo zamenjali dečki.

Trikrat tedensko gredo deklice s posebnim avtobusom na kopanje v Sesljan, kjer imajo na plaži rezerviran prostor. Drugače pa imajo vsak dan krajše izlete v našo lepo okolico, posebno pa v lep borov gozdiček pod vasjo. Nato imajo tudi razne igre, športna tekmovanja in kar je hvale vredno v tej koloniji je, da gojijo lepo slovensko pesem. Prvič letos imajo v tej koloniji nov vrtiljak, drsalnik in gugalnice, kjer se otroci zabavajo vsak dan.

V nedeljo so imele deklice zaključno prireditev, na kateri so bili prisotni tudi starši. Za 71 deklic poleg upravnika skrbijo še vzgojiteljice, ekonomka, kuharici in drugo pomožno osebje, ki je vedno na razpolago.

Škoda le, da čas mineva tako hitro in da se bo treba posloviti od toliko novih prijateljic. Od kolonije pa jim bo le ostal lep spomin z željo, da bi se prihodnje leto spet srečale.

KLJUB RAZLIČNEMU TOLMAČENJU

Protifašistična stališča vseh strank prišla do izraza v pokrajinskem svetu

Socialisti predlagajo sestavo skupne resolucije - Komunisti napadajo stališča KD, ta pa očitke zavrača - Polemika med KPI in SDZ glede resolucije o slovenski manjšini

Skoro tri ure je trajala na ponedeljkovi seji pokrajinskega sveta debata o fašističnih izbruhih pri nas in drugod po državi v zadnjem času. Povod za debato je bila resolucija nekaterih komunističnih svetovalcev, ki so zahtevali, da bi pokrajinska uprava protestirala zaradi lepaka, ki ga je dala goriška federacija MSI nalepiti ob priliki 25. aprila, ko so imeli v neki goriški cerkvi mašo žalostinko za Mussolinijem.

Komunistični svetovalec Menichino je v obrazložitvi svoje resolucije razširil obzorje na vse delovanje fašistične stranke MSI v zadnjem obdobju. Omenil je napade na demokratične in protifašistične organizacije, ki se ponavljajo na vsem državnem teritoriju, omenil je škandalozno vedenje nekaterih oblastvenih organov, ki vidijo «nevarnost» le na levici, nočejo pa je sploh videti na desnici. V svojem govoru se je Menichino dotaknil tudi protislovenskih in fašističnih napisov, ki se v zadnjem času pojavljajo na Goriškem; proti tem fašističnim pisunom nihče ne nastopa.

Krivci takega stanja so krščanski demokrati, je dejal komunistični zastopnik, ki so se zbali rezultata nedavnih deželnih in krajevnih volitev. Hočejo z desničarsko politiko pridobiti nazaj glasove, ki so jih 13. junija izgubili na račun MSI. Ko je o tem govoril, ga je večkrat prekinjal načelnik demokrščanske skupine dr. Cian, in vnela se je mestoma osebna polemika med zastopnikoma dveh strank.

Besedo je nato povzel fašistični zastopnik Coschina, ki je skušal večkrat dokazati, da MSI ni fašistična organizacija. Logično se je izrekel proti komunistični resoluciji. Bil je tudi duhovit, ko je dejal, da ne odgovarja resnici, da je Mussolini hotel zbežati iz Italije preoblečen v nemškega vojaka.

Demokrščanski svetovalec dr. Cian je bil polemičen do komunistov. Branil je stališče njegove stranke, oziroma nekaterih skupin v večinski stranki, ki hočejo nadaljevanje politike leve sredine, politike reform. Dejal je, da je demokracija dovolj močna, da se upre morebitnemu povratku fašističnih sil, da ni danes, v letu 1971 mesta za ljudsko fronto. Ob koncu svojega govora je omenil skupni lepak, ki so ga podpisale protifašistične stranke ob obletnici 25. julija.

Odločno protifašistični govor je imel liberalni svetovalec Lugnani, tako da ga je misovec večkrat prekinjal. Za njim je spregovoril še socialist dr. Semola, ki je napadel desničarske skupine v krščanski demokraciji, ki hočejo pokopati levosredinsko politiko izvajanja reform. Dejal je, da so socialisti sestavni del leve sredine in da bodo v tej ostali dokler se bodo spoštovale sprejete obveznosti. Kar se tiče dviganja glave s strani fašistov je dr. Semola dejal, da se to dogaja ob škandalozni pristranosti nekaterih oblastnikov, ter da so socialisti, kot glavni nosilci reform, glavna tarča fašističnih bombnih in drugih napadov. Predlagal je, da bi se načelniki skupin sestali in sestavili skupno protifašistično resolucijo, upoštevajoč lepak, ki so ga soglasno podpisale KPI, PSI, PSIUP, KD, PSDI, PRI in SDZ.

V debato je posegel še komunistični svetovalec Poletto, ki je predlagal, da bi sestavili skupno resolucijo. V nadaljevanju seje so svetovalci odobrili vrsto upravnih sklepov. Na tajni seji so razpravljali o nekaterih zadevah, ki se tičejo osebja. Poročal je odbornik Waltritsch. Med najvažnejšimi sklepi omenimo tromesečni dopust začasnemu ravnatelju goriške umobolnice prof. Agostinu Pirelliju. Zmagal je na natečaju za mesto ravnatelja umobolnice v Arezzu in že 26. julija odpotoval v to toskansko mesto. Na njegovo mesto je začasno stopil dr. Domenico Casagrande, ki je že šest let zaposlen v goriški umobolnici. Pokrajinska uprava je že pred časom razpisala natečaj za mesto ravnatelja, ki je prosto. Uradno je bil namreč ravnateli prof. Basaglia, ki je že več kot leto dni v Parmi, sedaj pa je zmagal natečaj za ravnatelja umobolnice v Trstu.

Pokrajinski svet se bo sestal po poletnih počitnicah v septembru.

ODMEVI NEDELJSKE AVTOTEKME

Odgovori na lahka vprašanja so bili zelo različni

Nekdo je «našel» Trg Franca Jožefa - Za nekatere so Lokve «razkošno» razsvetljene - Kilometrska «razdalja» med Podnanosom in Št. Vidom

O nedeljski ocenjevalni avtomobilski tekmi je še danes precej govora, zlasti v Štandrežu. To je tudi razumljivo, saj se je domača mladina na to prireditev vneto pripravljala. Rezultati, ki smo jih včeraj objavili, pa so pokazali, da so se tokrat lepo pripravili na to tekmo tudi mladeniči iz drugih vasi, zlasti iz onih sovodenjske občine, saj so prav ti odnesli celo vrsto nagrad.

Organizacijska komisija je za tekmovalce pripravila polo s 25 vprašanji. Nekatera so se na videz zdela zelo lahka; prav v teh je bila past, v katero so mnogi padli. Zaradi tega je tudi razumljivo, da so imeli nekateri tekmovalci tako veliko število penalov. Iz vprašanj pa je tudi razvidno, da je lahko na avto tekmi sodeloval le tisti, ki ima jasne pojme o življenju naše manjšine kot Slovencev na splošno.

Vprašanja so bila naslednja:

1. Koliko «ribatinov» ima plošča javne tehtnice v Štandrežu. 2. Napiši ime in priimek sedanjega predsednika prosvetnega društva «Oton Župančič». Katerega leta je bil izvoljen ter ime in priimek prejšnjega predsednika. 3. S kakšnim rezultatom se je zaključila finalna tekma v košarki med Italijo in Jugoslavijo v zadnjem evropskem prvenstvu mladincev. 4. Koliko kipov je nad vhodom občinske palače v Novi Gorici. 5. Koliko črk in številk ima napis na glavnem stolpu spomenika padlim na Trnovem. 6. Na Lokvah preštej javne luči, ki so na cesti, od gostilne «Pri Borisu» naprej. 7. Ob cesti v trnovskem gozdu je tabla, ki označuje piknik «Bola». Kakšno številko ima. 8. Dva in pol kilometra pred Predmejo je zelena tabla, ki z lepimi besedami opeva kraj. Prepiši te besede. 9. Prepiši številko, ki je vklesana v desnem kamnitem stebru v Predmeji, na cesti proti Lokavcu. 10. Pred mestnim kinom v Ajdovščini stoji spomenik. Komu je posvečen.

11. Kje in kdaj je bila sestavljena prva narodna vlada Slovenije. 12. Koliko kipov stoji na glavnem trgu v Vipavi. 13. Koliko kilometrov je od Podnanosa do Št. Vida pri Vipavi. 14. Preštej črke, ki so napisane na poštnem nabiralniku v Kobdilu. 15. Koliko kvadratnih metrov meri plošča javne tehtnice v Štanjelu. 16. V gostilni v Tupelčah si lahko privoščiš kozarec pristnega terana. Razsodi, koliko stopinj alkohola vsebuje. 17. Ob kakšnih urah odhajajo avtobusi iz Komna v Novo Gorico ob delavnikih. 18. Napiši višino griča, na katerem stoji tako imenovani mirenski grad. 19. Na cesti proti Jamljam dobiš telefonsko številko Rdečega križa. Napravi vsoto števil. 20. V Doberdobu poišči sedež PD «Jezero». Na nasprotni steni so narisani trikotniki. Odštej jih od občinske hišne številke iste vasi. 21. Na Vrhu imajo originalen zvonik. Napiši letnico, ki je na cementni bazi. 22. Zakaj se vas Sovodnje imenuje Sovodnje. 23. Na progi današnje avto tekme si vozil skozi mesta in vasi. V katerem kraju si videl trg «K.K. Franz Joseph». 24. Skozi koliko predorov si vozil na tej progi. 25. Do katerega leta po prvi svetovni vojni je bil Štandrež samostojna občina.

To so bila vprašanja. Nekateri med tekmovalci so bili nad njimi razočarani, češ da so bila lažja od lanskih. V skoro vseh avtomobilih so bili kupi knjig slovstvene, zgodovinske in zemljepisne vsebine. Nekdo je zvečer na igrišču celo pozabil tri take knjige. Lahko jih dobi na sedežu društva. Marsikdo med tekmovalci ni znal pravilno oceniti stopinj alkohola v kraškem teranu; prijatelji hudomušno trdijo, da so taki ljudje vajeni popivati le oranžade in «pašarete».

Še več. Na Lokvah je na cesti baje deset javnih svetilk. Nekateri so jih našteli manj, drugi pa veliko več. Zdi se, da so Lokve razsvetljene kot dohod na avto cesto pri Moščenicah. Marsikdo živi verjetno še v oblakih, saj je ugotovil, da je še marsikje trg posvečen nekdanjemu avstrijskemu cesarju Francu Jožefu; seveda takega trga ni ne na tej ne na oni strani meje. Marsikak udeleženec je menil, da so sestavljavci vprašanj debelušne osebe, saj so vstavili kar dve vprašanji o javnih tehtnicah. Člani neke posadke so z neke obcestne table vrepisali vse, kar je bilo na njej napisano, tudi imeni dveh zaljubljencev.

Mnogi niso sploh vedeli, da je Podnanos povojno ime za Št. Vid. Zaradi tega so napisali, da je med dvemi vasmi pet, deset, petnajst kilometrov razdalje.

Še bi lahko naštevali duhovite odgovore na postavljena vprašanja. Zaključujemo z našo kroniko o štandreški ocenjevalni avto tekmi z željo, da bi bilo prihodnje leto še več tekmovalcev.

V OKVIRU OBMEJNEGA SODELOVANJA

Danes dopoldne v Kromberku skupna seja upraviteljev iz Gorice in Nove Gorice

Goriški odbor sklenil najeti posojilo za javna dela - Proučitev pravilnika za občinske lekarne

Kot že najavljeno se bodo danes ob 9. uri (po jugoslovanskem času) srečali na skupni seji v Kromberškem gradu občinski upravitelji iz Gorice in Nove Gorice, ki jih bosta vodila župan Martina iz Gorice in predsednik občinske skupščine iz Nove Gorice Rudi Šimac. Predvideno je, da se bo te skupne seje udeležilo nad 20 upraviteljev obeh sosednjih občin, ki se bodo razgovarjali o skupnih obmejnih problemih. Zlasti bodo posvetili več pažnje delom za gradnjo novega mednarodnega prehoda, cestnih priključkov, avtoporta in drugim napravam pri Štandrežu odnosno Šempetru, ki so s tem v zvezi. Po vsej verjetnosti bo predmet razgovorov odprtje novega mejnega prehoda v Škabrijelovi ulici, ki bo najbolj neposredno povezal obe obmejni mesti, ter ju še bolj zbližal. To prvo srečanje bodo izkoristili tudi za prvo izmenjavo misli o skupnih urbanističnih problemih.

Med tem pa je goriški občinski odbor na svoji običajni tedenski seji v ponedeljek zvečer razpravljal o tekočih upravnih problemih občine. Na predlog odbornika Paulina so najprej obravnavali probleme pomožnega občinskega osebja in občinskih snažilk. Odbornik za finance De Simone je prodložil v odobritev razne stroške, odbornik za zdravstvo dr. Tomassich pa več socialnih ukrepov za pomoč. Tudi odbornik Agati in Ciuffarin sta predlagala nekaj ukrepov vsak s svojega področja.

Odobrili so sklep, da bodo v naslednjem šolskem letu organizirali 16 tečajev korektivne telovadbe. Za italijansko srednjo šolo v Ul. Leoni, ki bo stala več kot je bilo prvotno predvideno, bodo morali odobriti spremembo v občinskem proračunu za 1971. Občinskemu svetu, ki se bo sestal v kratkem, bodo predložili najetje 115 milijonov lir posojila za kanalizacijska dela ter 11 milijonov za popravila in opremo mejnega prehoda pri Rdeči hiši. Na prihodnji seji občinskega sveta bodo predložili v proučitev tudi poseben pravilnik za občinsko lekarniško podjetje.

Goriški sekciji združenja slepih so nakazali 250 tisoč lir prispevka in odobrili razne druge izdatke kot: vzdrževalnino v bolnišnicah, upravne stroške občinskih zavodov, stroške za šolske menze, zdravila za potrebne občane, nakup drv, dobave in druga dela občinskih podjetij ter 4.7 milijona lir za izgradnjo povezovalnega stopnišča med Ulicama Polesine in Lungh'Isonzo Argentina, ki jo gradijo s posebnim deloviščem.

Posojila iz rotacijskega sklada za Goriško

Predsednik rotacijskega sklada Gallopin je sporočil deželnemu odborniku za finance Tripaniju, da je sklad sprejel prošnje za posojila v znesku 49¾ milijonov. Ta posojila so v zvezi z povečanjem industrijskih in komercialnih dejavnosti na Goriškem. Najznatnejši posojili sta dobili dve družbi — ena iz Tržiča, druga iz Romansa —, ki sta kovinarske stroke.

Trije posegi goriških gasilcev

Včeraj zjutraj ob 9.40 so poklicali goriške gasilce v Ul. Pascoli 14, kjer se je v stanovanju Bruna Lužnika vnel plin, ki je zaradi pokvarjene cevi uhajal iz jeklenke. Ko je prižgal vžigalico, da bi prezkusil plin, je ta buhnil na široko in zažgal sprejemnik televizije. Gasilci so zaprli jeklenko in pogasili ogenj. Škodo cenijo na okrog 150 tisoč lir.

Nekaj pred 13. uro so morali gasilci posredovati tudi v Ul. Vittorio Veneto 65, kjer sta dva dečka v starosti 10 in 13 let ostala zaprta v dvigalu, ki se je pokvarilo. Oče Matteo Bessa je poklical gaslice, ki so spustili dvigalo v pritličje in rešili brez škode oba otroka.

Približno uro kasneje so poklicali gasilce tudi v Ul. Della Barca, kjer se je na površini nekaj stotin kvadratnih metrov vnela suhljad na občinskem zemljišču ob Soči. V dobri pol uri so odstranili vsako nevarnost. Škoda ni velika.

Padec dečka iz Doberdoba

Včeraj je padel na domu 15-letni Armand Peric iz Doberdoba, Ul. Gardini 3, ter se poškodoval. Odpeljali so ga v tržiško bolnišnico, kjer so mu ugotovili zlom levega podlahta in druge poškodbe ter so ga pridržali za 15 dni na zdravljenju.

Nesreča pri delu na ladji v gradnji

Včeraj se je ponesrečil na delu na ladji v gradnji v tržiški ladjedelnici 38-letni Erminio Ceppelot iz Ville Vicentine. Z rešilcem so ga odpeljali v bolnišnico, kjer so mu ugotovili udarec v boku z zlomom medenice ter so ga pridržali za 40 dni na zdravljenju.

Ceppelot je skupaj z drugimi delavci pomagali montirati s pomočjo žerjava 1.500 kg težko motorno zaklopko za ladijski motor, ko se je odpela kljuka, ki je držala zaklopko in padla z višine 3 do 4 metre ter od strani zadela Ceppelota.

Včeraj dopoldne ob 10. uri je gospodinja, ki stanuje v pritličju hiše Colinelli 6 v Gorici zaslišala padec s spalnici nad seboj in kmalu za tem neko ženo, ki je mimo njenega okna padla na pločnik in obležala. Takoj je poklicala rešilni voz Zelenega križa, ki je ponesrečenko odpeljal v bolnišnico, kjer pa je službujoči zdravnik ugotovil smrt zaradi kapi.

Oddelek leteče policije pod vodstvom marešjala Narduzzija je ugotovil, da je bila ponesrečenka, 68-letna Anna Nicoli vd. Zani sama doma, da je pospravljala v spalnici in ji je pri tem postalo slabo ter je padla skozi okno.

DEŽURNI LEKARNI

V TRŽIČU

Danes ves dan in ponoči v Tržiču dežurna lekarna S. Nicolò, dr. Olivetti, Ul. 1. maggio 94, tel. 73328.

V GORICI

Danes ves dan in ponoči v Gorici odprta lekarna Baldini — Verdijev korzo 57 — tel. 28-79.

KULTURNO SREČANJE MED SOSEDNIMI NAROD! NA MATAJURJU

MATAJUR 8-8-1971

VESTI Z ONSTRAN MEJE

Popravilo solkanskega mostu je v teku in bo stalo predvidoma 700 milijonov

Podjetni Brici sami plasirajo svoje sadje na raznih trgih

Kaže, da bo solkanski železniški most, ki sodi med redke gradbene znamenitosti Evrope in sveta, le rešen. Poročali smo že, da so na mostu, ki so ga zgradili v letih 1906/1908 začele nastajati razpoke, ki so v zadnjih letih ogrozile njegovo konstrukcijo. Promet po mostu so morali omejiti na 20 km na uro. Strokovnjaki, ki so več let proučevali razpoke na mostu in vzroke zanje, so prišli do zaključka, da nastajajo zaradi polzečega terena na desnem bregu Soče. Zatem so pripravili načrt za sanacijo terena. In v začetku tega leta so začeli tudi z deli.

Kaj je pri vsem bistveno? Most so v prvi in drugi svetovni vojni bombardirali. Medtem ko je bil v prvi vojni tudi porušen, pa je bil v drugi vojni le delno poškodovan. Zdaj je jasno, da je bombardiranje mostu imelo zelo hude posledice za teren. Zaradi pretresa tal so postali sloji zemlje bolj gibljivi. Tako jih je začel izpodjedati tok vode. Njihovo polzenje pa je pospešilo tudi pronicanje vode v tla.

Dela pri obnovi mostu v glavnem razdelimo v dve temeljni fazi. Sedaj gredo k zaključku takoimenovana postavljanja vodnih zgradb. Ob celotnem levem toku Soče na območju mostu postavljajo veliko kamnito zidovje, ki bo preprečevalo udarce vode v breg, ob tem pa še mreže napolnjene s kamenjem, ki bodo prav tako omejevale udarce toka vode. Ta faza se bliža k zaključku. Zatem ba bodo prišla na vrsto glavna dela na mostu, prek katerega je promet sedaj omejen na pet kilometrov na uro. Z betonskimi injekcijami bodo zapolnili sedanje razpoke. Upajo, da bo to dovolj.

Povemo naj še, da bodo znašali stroški sanacije mostu okoli sedemsto milijonov dinarjev. Kljub izredno neugodnemu gospodarskemu položaju železnic jih je moralo zagotoviti železniško transportno podjetje v Postojni. Vloge, ki jih je poslala uprava železnic na razne naslove, so ostale brez odmeva, čeprav je več kakor jasno, da gre za objekt, ki ima veliko širši pomen, kot pa so interesi železnice.

V Brdih bodo letos pridelali blizu 5.000 ton breskev. Z modernizacijo obdelovanja nasadov so zagotovili visok pridelek. Ker dozorevajo breskve ravno v času turistične sezone, jih seveda lahko zelo dobro vnovčujejo. Brici so si v zadnjih letih oskrbeli skoraj v vsaki hiši motorna vozila in se kar sami podajajo s svojim pridelkom na slovenski in hrvaški trg. Zdaj ko se sezona breskev bliža svojemu vrhuncu pelje iz Brd v Ljubljano, Celje, Kranj, Jesenice, na Reko in celo v Crikvenico tudi po 250 avtomobilov dnevno

Cena breskev je razmeroma dobra, saj jih prodajajo po najmanj pet novih dinarjev kilogram. Z prevozom iztržijo kmetovalci, ki imajo večja vozila tudi po 400.000 do 500.000 starih dinarjev. Računajo, da bodo prinesle letos Bricem breskve najmanj 200 milijonov starih dinarjev. To pa je za območje, ki šteje nekaj nad 6.000 ljudi, kar precej.

Mopedist iz Podsabotina trčil z avtom iz Gorice

Prejšnji večer nekaj pred 21. uro se je pripetila na cesti od Pevme proti Podsabotinu prometna nesreča, pri kateri si je dvakratno zlomil nogo 32-letni mopedist Herman Novak iz Podsabotina št. 38, Z rešilcem so ga odpeljali najprej v goriško in nato v bolnico v Šempetru, kjer so ga pridržali za 40 dni na zdravljenju.

Od Št. Mavra proti Gorici je po Vinčih vozil fiat 850 20-letni Darij Furlan iz Gorice, Ul. Pasubio 6. Blizu hiše št. 5 v Vinčih pa je iz nasprotne strani privozil z mopedom Tomos Novak; vozili sta trčili in pri tem je Novak padel z navedenimi posledicami. Cestna policija iz Gorice, ki je napravila o nesreči zapisnik, je ugotovila precej škode tudi na mopedu. Furlan je ostal nepoškodovan.

Mopedist padel v Štandrežu

Včeraj okrog 15. ure so za pet dni pridržali na zdravljenju v goriški bolnišnici 33-letnega Bruna Spacapana iz Gorice, Ul. Colombo 8. Malo prej se je peljal z mopedom po Ul. Fermi na Piloščah, ko je padel in se pri tem poškodoval na lobanji in po obrazu ter rokah.

SLOVENSKA KULTURNO-GOSPODARSKA ZVEZA in PROSVETNA ZVEZA

obveščata, da do konca avgusta t. l. imata za stranke poletni urnik in sicer od 8. do 13. ure.

Kino

VERDI 17.00: «Leone ultimo», M. Mastroianni in V. Whitelaw. Angleški barvni film. Mladini pod 14. letom prepovedan.
CORSO 17.00 «Le colt cantavano la morte e fu tempo di massacro».
MODERNISSIMO Zaprto.
CENTRALE Zaprto
VITTORIA 17.30 «Fermate il mondo, voglio scendere», L. Buzzanca in P. Pitagora. Italijanski barvni film; mladini pod 18. letom prepovedan.

Tržič

AZZURRO: danes zaprto.
EXCELSIOR 17.30: «L'oro di Mackenna», Gregory Peck in Omar Sharif. V barvah.
PRINCIPE 18.00: «Corri libero e selvaggio», J. Mille in S. Sims. V barvah.

Nova Gorica

SOČA (N. Gorica): «Antibebi pilule», ameriški barvni film — ob 18.15 in 20.15.
SVOBODA (Šempeter): «Dan veleposestnikov», ameriški barvni film — ob 18.30 in 20.30.
RENČE: Danes zaprto.
KANAL: Danes zaprto.
ŠEMPAS: Danes zaprto.
PRVAČINA: «Mož iz Oklahome», ameriško-italijanski barvni film — ob 20.30.
DESKLE: «Čas za življenje», francoski barvni film — ob 20.

JUGOSLOVANSKI GOSTINCI ZADOVOLJNI

IZREDEN DOTOK TUJIH TURISTOV

Že sedaj računajo, da bo turistov za 15 odst. več kot jih je bilo lani, dotok deviz pa bo za 20 odst. večji

V soboto so iz Maribora poročali, da je bila «na oni strani» meje pri Šentilju, to se pravi na avstrijski strani več kot 10 km dolga kolona avtomobilov in da kljub temu, da so jugoslovanski obmejni organi sprejemali tuje turiste v petih vrstah, se kolona ni in ni hotela skrčiti, kajti dotok iz Avstrije in Nemčije je bil tolikšen, kot ga že dolgo ne pomnijo. Če je bilo tako pri Šentilju, ni bilo veliko bolje na nekaterih drugih mejnih prehodih, koder avstrijski, zahodnonemški ter turisti iz drugih krajev severozahodne Evrope prihajajo v Jugoslavijo, da bi se ta veletok stekal vzdolž turističnih krajev v Dalmaciji. Pred dnevi so reški turistični biroji poročali, da je na hrvaški obali samo od Crikvenice do Umaga nad 200.000 tujih turistov, česar niso zabeležili še nikoli doslej. Sicer pa je generalni tajnik Turistične zveze Jugoslavije Dušan Marić predvčerajšnjim izjavil, da je «trenutno v letoviških krajih na Jadranu od 17 do 18 odstotkov več turistov, kot jih je bilo konec lanskega julija».

Iz drugih krogov pa poročajo, da so hoteli zasedeni vse do konca avgusta, vendar pa da je še vedno kako razpoložljivo mesto in sicer v hotelih, ki so bili komaj sedaj dograjeni, ter ponekod v zasebnem gostinstvu, v privatnih sobah, ki so letos dolgo ostale prazne, posebno ker je bilo bolj malo domačih gostov iz notranjosti Jugoslavije in so se začele zasebne sobe polniti šele v zadnjem mesecu.

Po informacijah predstavništev Turistične zveze Jugoslavije v Amsterdamu, Bruslju in Parizu se je posebno v zadnjem času naglo povečal pritisk tamkajšnjih gostov, ki bi želeli prebiti letne počitnice v Jugoslaviji. Menda ni nikaka tajnost, da je k temu v precejšnji meri pripomogel preplah, ki je nastal v zvezi s primeri kolere ponekod v Španiji. Z druge strani pa se ima Jugoslavija zahvaliti za tolikšen dotok turistov iz zahodne in severne Evrope tudi razmeram v letoviških krajih Italije, saj smo prav te dni brali, da so okoli tipičnega turističnega kraja, kakršen je Palermo, zaprli javnosti 14 kopališč, prav tako pa je zaprtih javnosti veliko kopališč ob Ligurski rivieri. Ker sta ti dve obmorski področji zvabljali veliko tujih turistov, so ti zaradi umazane vode v teh letoviških krajih preusmerili svojo pot v Jugoslavijo, predvsem v Dalmacijo, kjer bodo prav gotovo imeli čiste vode na pretek.

Ker je nenaden naval turistov izredno velik, skušajo turistične organizacije vzdolž Dalmacije zagotoviti prenočišča povsod, v zasebnih in v javnih gostiščih, vendar je gotovo, da bo mesta dovolj za vse, ker je, kot smo že rekli, bilo nekaj zasebnih in javnih turističnih zmogljivosti še na voljo tudi sredi julija, tik pred zadnjim velikim navalom. To še posebno velja za področja Makarske riviere ter za Črnogorsko primorje.

Po ocenah, ki jih je dal generalni tajnik Turistične zveze Jugoslavije Dušan Marić, se more za gotovo trditi, da bo letošnja turistična sezona v Jugoslaviji zelo uspešna. Po vsej verjetnosti bodo zabeležili do 15 ali celo več odstotkov višji promet kot lansko leto. Kar pa zadeva devizni dotok, bo ta najmanj za 20 odstotkov večji kot lani, ker ta že sedaj narašča hitreje kot narašča dotok turistov.

Pa še nekaj, kar govori v prid uspehom letošnje turistične sezone. Kakor zagotavljajo turistične agencije, posebno tiste iz tujine, je zagotovljen velik dotok tujih turistov tudi v posezonskem obdobju, to se pravi v septembru in oktobru, deloma pa so napovedani turisti tudi v zimskem času, ko so cene veliko nižje kot v nizki sezoni, da ne govorimo o visoki sezoni v juliju in avgustu. K napovedanim uspehom v zimski sezoni bodo seveda precej prispevali tisti gostinski obrati, ki so se oskrbeli z zimskimi bazeni. In teh je vzdolž istrske in dalmatinske obale vedno več, tako da že sedaj računajo s 30 bazeni, v gradnji pa so še novi.

Jugoslovanske plaže so polne kot še nikoli. Na sliki vidimo, kako je bilo v nedeljo v Piranu.

Vojeslav Molè:

IZ KNJIGE SPOMINOV

VII

Kmalu nato sem spoznal še drugo stran vojaške službe. Hofmann nas je pridelil raznim kompanijam, mene s še sedmimi drugimi k peti kompaniji, ki pa je bila nastanjena obenem s celim drugim bataljonom v vojašnici v Rojanu. In tja nam je ukazal iti po uniforme in orožje in jih prinesti v našo glavno vojašnico. Mahnili smo jo torej v Rojan in medpotoma ugibali, kako nas bodo tam ozmerjali. Obotavljajoč smo obstali pred vrati 5. kompanije, slednjič sem jaz potrkal.

«Naprej!» se je nekdo oglasil.

Vstopil sem in zagledal pred seboj mladega narednika; njegov obraz se mi je zdel znan, a nisem vedel odkod.

«O, gospod Molè,» je prijazno zaklical, vstal in mi podal roko.

«Saj me gotovo poznate, bil sem v Novem mestu trgovski pomočnik.»

«Dobro je imeti znanca.» sem pomislil.

Dal mi je najboljšo uniformo, dobil sem puško in vse potrebno. Nato se je obrnil k drugim in je bil z njimi prav tako vljuden. Videl sem, da mi hoče nekaj reči, pa da ne ve, kako naj začne.

«Veste, gospod Molè,» je slednjič dejal, «nekaj bi vas rad prosil, a ne vem, če mi boste mogli ustreči.»

«Le povejte, če le morem, vam rad ustrežem.»

«Veste, jaz imam zaročenko, ki bi ji prav rad napisal kakšno pesem v album. Vi pa ste pesnik in prav hvaležen vam bom, če —»

«Že dobro,» sem mu zagotovil. «Drage volje vam napišem.»

In za to pesem in še za poznejše sem resnično dobil najboljši honorar, ki sem si ga mogel želeti: ves čas mir pri kompaniji... Je že tako. Moč poezije!

In tako sem začel služiti cesarja.

Enoletnikov nas je bilo veliko, okrog sto iz vseh dežela monarhije. Moštvo polka je bilo sicer povečini slovensko, zato pa so bile med enoletniki zastopane najrazličnejše narodnosti, ki jih je mnogokrat prignala v Trst želja, da bi bili ob morju. Bili so tam Nemci, Madžari, Poljaki, Čehi, Hrvati, Slovenci — zastopana je bila tudi Bukovina, kratkomalo vsa avstroogrska monarhija. Da so bili v tej mešanici kaj raznovrstni človeški tipi in značaji, bi bilo odveč poudarjati; prav tako tudi, da je bila posebno številno zastopana tržaška mladina ali mularija, kakor smo jo imenovali. Poleg starejših, ki so imeli že doktorate in vse študije za sabo, so bili takšni, ki so šele končali srednjo šolo ali pa so se lahko izkazali samo z inteligenčnim izpitom — obstajale so mestoma velike razlike v izobrazbi, inteligenci in vzgoji. Predvsem so me zanimali Slovenci in z njimi sem se tudi najprej seznanil.

Med njimi sem srečal sijajnega fanta, s katerim sva si ostala do konca prijatelja, Ivana Plesa 23) iz Devina, in sva se pozneje v življenju srečavala v najneverjetnejših okoliščinah. Tržačan iznad Jadrana, iz Barkovelj, je bil tudi Milan Pertot, poznejši trboveljski inženir, tenkočuten fant, ki ga je bilo čudno videti v vojaški uniformi; Domicelj je bil iz Logatca, De Gleria tudi od nekod z Notranjskega, Vipavec je bil Avšič in drugi, ki jih sicer vidim v duhu pred seboj, a se ne spominjam njihovih imen.

Prav kmalu sem se seznanil tudi s Hrvatom Julijem Benešićem, ki je imel študije že za sabo in se ni pri vojski prav nič dobro počutil ter se je na vse kriplje trudil, da bi ga superarbitrirali. Spoznala sva se v slovenski kavarni «Balkan» neko nedeljo zjutraj, kjer je čital krakovsko «Nowo Reformo». Njegovo ime mi je bilo znano kot ime prevajalca iz poljskega slovstva. Takoj sva se začela pogovarjati o poljski moderni literaturi. In do njegove smrti pred nekaj leti nisva prekinila prijateljskih zvez, ne ko je bil intendant zagrebškega gledališča in ne pozneje, ko je postal kulturni ataše jugoslovanskega poslaništva v Varšavi.

Ko sem neko nedeljsko dopoldne stopil v kavarno Balkan, sem bil radostno presenečen, ko sem zagledal Pavla Golio 24) svojega nekdanjega novomeškega sošolca, v uniformi «Fähnricha» našega polka. Pozdravila sva se prav prisrčno. Simpatično je vplivalo že to, da se kot oficir ni bal sedeti v slovenski kavarni in brati slovenske časopise. Da je poet, nisem imel pojma. Vojaškega ni imel na sebi nič, razen uniforme. Ko sva se ločila, sva se poslovila kot stara prijatelja — nisva slutila, da naju oba čaka podobna usodna pot skozi mrzle kraje v bodočnosti.

Številni enoletniki, zbrani z vseh strani Avstrije, so nudili izredno zanimivo snov in gradivo za etnografska in sociološka opazovanja. Vsak izmed njih je imel poleg čisto osebnih črt in potez v značaju in temperamentu tudi več ali manj oznak, značilnih za njegovo etnično, socialno in kulturno središče, kateremu je pripadal. Vse te najrazličnejše variante človeških tipov pa so se našle v novem organizmu vojaškega režima, ki je vse poenostavljal in ni dopuščal nobenega odpora. V malem merilu smo imeli pravzaprav živ primer velikega državnega organizma, kateremu smo bili do neke mere podrejeni in smo — teoretsko-načelno — težili k istim ciljem, četudi je bilo jasno razvidno, da je ta načelna enotnost in skupnost teženj edinole fasada, za katero so se skrile v resnici velike razlike in nasprotja.

Izbral in priredil
BOGOMIL GERLANC

23) Ivan Ples (1886—1960) končal juridične študije na Dunaju, bil ujetnik v Sibiriji, nato v jugoslovanskem dobrovoljskem polku, član razmejitvenih komisij za Koroško, od 1921 na Trgovinski zbornici. Gospodarski organizator in publicist.

24) Pavel Golia (1887-1959) aktivni častnik, prešel 1914 s svojo četo k Rusom; prostovoljec v Dobrudži, bil ranjen in nato [illegible] časnikar v Moskvi. Po vojni 1918 deloval v gledališču v Ljubljani. Izdal več pesniških zbirk in napisal več iger (tudi mladinskih).

(Nadaljevanje sledi)

KAJ PRAVIJO O TEM STROKOVNJAKI...

Le pravilna prehrana nam jamči res življenja vredno življenje

Če je organizem zdrav, tudi v poznejših letih more človek uživati pri obloženi mizi, vendar mora pravočasno začeti z omejitvami

Ni dolgo tega, ko je v Azerbejdžanu umrl najstarejši državljan Sovjetske zveze. Bil je star 154 let. Mnogi so se čudili, kako je mož dočakal tolikšno starost. Še bolj so se ljudje začudili, ko je neki njegov rojak postal ponovno oče, ko je bil star 104 leta. O uspehih, ki jih ima romunska znanstvenica Ana Aslan, ki vodi «kliniko za pomlajevanje» ljudi v romunski prestolnici, so poročali vsi časopisi in često se k njenim uspehom vračajo strokovne revije, tako da so danes bolj redki tisti, ki še dvomijo v učinkovitost «gerovitala», seveda če se pravilno jemlje. Sedaj pa prihaja še bolj obetajoča vest iz ZDA, kajti v tamkajšnjem mestu Madisonu so baje v nekem laboratoriju odkrili sredstvo, ki bo pomagalo človeku k pomladitvi. Še več, v ZDA je vedno več «farm za pomlajevanje». V teh pa se «pomlajajo» le tisti, ki imajo veliko denarja, velika bogastva, nimajo pa več mladosti niti ne mladostnih sil, niso pa te farme dostopne manj premožnim ljudem.

Čeprav je nemogoče starost ustaviti, kajti to je prirodni zakon, ki mu ni rešitve, se starost vendarle da zavreti, njen potek upočasniti. Pri tem pa je važno to, da začnemo starost zavirati pravočasno, kajti nesmiselno bi bilo zavreti starost v dobi, ko je organizem zares ostarel, ko je namreč tako ošibel, da ostane človek bolj sebi in drugim v breme kot v korist.

«O tem začnite misliti že pri 45. letu, ko pa prispete do 55. leta, vsekakor začnite s preventivnimi ukrepi in do podrobnosti upoštevajte tako imenovano «higieno staranja». To pomeni, da začnite ukrepati, da bi proces staranja zavrli, ker ga pač ustaviti ne morete. Potrebno je torej senilno šibkost, izrabljenost in starostne bolezni preprečiti, kajti laže jih je preprečiti kot zdraviti. Pri tem pa ima glavno besedo — prehrana.» Tako opozarja dr. mr. Bojana Milković z zagrebškega zavoda za zaščito zdravja. Na tem zavodu so pred nedavnim izdelali nekake norme za prehrano starejših ljudi v domovih za starce. Seveda pa ta pravila ne veljajo samo za domove, v katere se zatekajo starejši ljudje, ki nimajo svojega doma ali svojcev, pač pa velja to za vsakogar, ki je že zašel v leta.

Prehrana starejšega človeka se v splošnem ne spremeni kdove koliko, ker pa se v tej dobi zmanjša aktivnost in ker pride do določenih sprememb tudi v organizmu, je potrebna manj kalorična prehrana. Pravzaprav je treba začeti s krčenjem kaloričnosti prehrane že takoj po 25. letu starosti. In to za približno 7.5 odst. vsakih deset let. Po mnenju nekaterih avtorjev je starejšim ljudem dovolj že 2200 do 2400 kalorij na dan, vendar pa je vse to odvisno tudi od njihove dejavnosti, od poklica, od klime, višinske razlike itd. itd.

Beljakovine so v prehrani zelo važne in moramo jih organizmu zagotoviti sorazmerno s težo in sicer na vsak kg teže po en gram na dan. Te beljakovine pa moramo zagotoviti takole: polovica beljakovin mora biti živalskega izvora in sicer 60 gramov tolšč. Vendar imajo pri tem prednost olja, če le možno olje iz oljk, iz koruznih klic, nadalje bučno in sončnično olje in podobna olja rastlinskega izvora.

Količina sladkorja se v krvi starejših ljudi stalno, pa čeprav počasi povečuje in češče vztraja «na višji ravni» kot pri mladih. Zato je za starejše ljudi priporočljivo, da uživajo sadni in mlečni sladkor, še najraje pa med.

Kar se tiče pijač, ni kakega posebnega pravila, razen kar velja za alkohol, ki se mu mora starejši človek izogibati. Sicer pa ni alkohol niti mlademu človeku priporočljiv. Kar pa se tiče pijače nasploh, ni pametno, da se človek napije vode ali kakega soka preden leže k počitku, ker v nasprotju s splošnim mnenjem, tekočine niso kdove kako lahko prebavljive.

Kdor misli, da se pri 50 letih in še posebej pozneje mora odpovedati močnejšim začimbam, se moti. Kdor je zdrav, more tudi ostre začimbe uživati v primernih celo obilnih količinah tudi pozneje, ker se z leti zmanjšuje občutek za sladko in grenko, pa tudi za slano in plehko, edino občutek za kislo ostane stalno nespremenjen. Začimbe so priporočljive tudi zato, ker podaljšajo izločanje želodčnih in črevesnih sokov.

In vendar se moramo v poznejših letih nečemu odpovedovati: predvsem ne smemo uživati preveč kašaste hrane, prav tako ni priporočljivo obilnejše uživanje drobovja, tudi pražena hrana ni priporočljiva, kot niso priporočljive klobase, salame in na drug način predelano svinjsko meso. Ni priporočljiva nadalje čokolada in vsi izdelki, ki vsebujejo čokolado in kakao. Ni priporočljivo nadalje prepogosto uživanje konservirane hrane ter hrane, ki rada fermentira. Odpovejmo se tudi suhemu grahu, leči itd. Pa tudi sveži grah je bolje, da uživamo v pregnetenem stanju. Kruh pa vsaj včasih zamenjajmo z rižem ali z na celo kuhanim krompirjem.

Seveda si mora vsakdo izbrati hrano po svojem okusu in v smislu svojega zdravja, pa tudi tako imenovane svoje vitalnosti.

V. B.

Kako deluje aspirin?

Sodobna medicina razpolaga z neverjetno velikim številom zdravil. Toda od vseh je verjetno najbolj znan in najbolj v rabi — aspirin. Res je, da se to zdravilo bolj uporablja v hladni letni dobi, toda tudi v vročem poletju je veljavno in zelo pogosto potrebno. Od leta 1900 milijoni ljudi uživajo belo pilulo, da bi se rešili prehlada, da bi se otresli glavobola, da bi si pomagali proti mrzlici, da bi ublažili bolečine, ki jih čutijo v sklepih. Kljub temu, da je aspirin nekakšno univerzalno zdravilo, vendarle ostaja — misterij medicine. Redkokdo podvomi v njegovo učinkovitost, toda generacije znanstvenikov so zaman skušale pojasniti, kako deluje in zakaj blaži bolečine.

Nedavno je skupini britanskih raziskovalcev vendarle uspelo najti vsaj delen odgovor na to vprašanje. V vrsti člankov, ki so jih objavili v strokovnem listu «Priroda», zatrjujejo, da aspirini in razni njegovi farmacevtski sorodniki zavirajo proizvodnjo tako imenovanih prostaglandinov, to se pravi hormonom podobne sestavine, ki so jih prvič odkrili in izolirali pred kakimi 40 leti. Kljub temu, da je vloga prostaglandina še nezadostno raziskana, se zagotovo zna, kje se pojavlja, kje se ustvarja. In sicer ga zasledimo predvsem v moških in ženskih spolnih organih, oziroma njihovih izločkih, pa tudi v številnih drugih tkivih.

Znano je, da sodeluje prostaglandin pri raznih funkcijah in v raznih organih, tudi v srcu. Strokovnjaki so nekaj časa dvomili v zvezo med aspirinom in prostaglandinom, toda odkritje britanskih znanstvenikov je dalo vse osnovne dokaze, da to drži. Z vrsto poskusov je bilo dokazano, da aspirin in njemu podobna zdravila preprečujejo sintezo prostaglandina.

Odkritje angleških znanstvenikov ne bo koristilo le s tem, da vemo vsaj na kaj vpliva aspirin, pač pa bo pomagalo tudi glede novih uporabnosti tovrstnih zdravil proti raznim boleznim, kot na pr. proti revmatični mrzlici. Nekateri strokovnjaki računajo tudi, da bo to odkritje koristilo tudi pri zdravljenju neplodnosti.

Nov Auto-atlas «Po Jugoslaviji»

Zopet nas je prijetno presenetila nova turistična publikacija, ki bodo po njej radovedno segli vsi po Jugoslaviji potujoči turisti — avtomobilisti. Gre za najnovejšo izdajo «Auto — atlasa», ki je dala pobudo zanjo turistična izdajateljska skupina v publicističnem krogu zbornika «Po Jugoslaviji» pri Lovrencu na Pohorju z neutrudnim turističnim pisateljem in publicistom Franjom Novakom na čelu. Nova publikacija je bila natisnjena v Zagrebu v založbi Jugoslovanskega leksikografskega zavoda

Publikacija obsega 76 strani in zajema geografske karte z označbo cest v Evropi in Jugoslaviji, pa tudi na Tržaškem, Goriškem, delno tudi na območju Slovenske Benečije ter na Koroškem. Sledi opis vseh obmejnih prehodov iz Jugoslavije v sosednje države in vseh trajektov za prevoz avtomobilov, nadalje važna sporočila članom inozemskih avtomobilskih klubov v 12 jezikih ter prikaz avtomobilskih znakov. V sklepnem delu je še pridružen seznam mest in krajev, označenih na geografskih kartah, z načrti vseh večjih jugoslovanskih mest, med drugim Ljubljane in Maribora.

Na naslovni strani barvnega ovitka je slika Lovrenca na Pohorju, znanega turističnega centra, obkroženega z vencem naravnih lepot.

Celotna tehnična in opremna izvedba publikacije je na zelo kvalitetni ravni. Zato pomeni nova izdaja turistično pomembne publikacije nedvomno važno pridobitev na področju jugoslovanske turistične publicistike, namenjene predvsem potrebam in propagandi avtomobilskega turizma po Jugoslaviji.

vafr.

HOROSKOP

OVEN (od 21. 3. do 20. 4.) Danes boste uspešno opravili z vsemi, ki so vam doslej nasprotovali. Spremenljivo razpoloženje.

BIK (od 21. 4. do 20. 5.) Nasprotniki vas bodo skušali ustrahovati, toda vi ostanite trdni. Neki iskren prijatelj vam bo v zanesljivo pomoč.

DVOJČKA (od 21. 5. do 21. 6.) Spustili se boste v neko tekmovanje, ne da bi prej proučili svoje možnosti. V odnosih z drugimi bodite bolj enostavni

RAK (od 22 6. do 22. 7.) Pazite, da bi preveč ne silili v ospredje, zakaj v tem trenutku to ni priporočljivo. Razočarani boste nad osebo, ki ste ji veliko zaupali

LEV (od 23. 7. do 22. 8.) Novi cilji bodo dosegljivi samo s pomočjo novih naporov. Ogibajte se oseb, ki menijo, da so nezmotljive.

DEVICA (od 23 8. do 22. 9.) Ne storite nobenega tveganega koraka, preden vam kdo ne da ustreznega zagotovila Ljubljeni osebi ni za šale.

TEHTNICA (od 23. 9. do 22. 10.) Niste edini, ki stremi za tem, da bi dosegel neko napredovanje. Manjši nesporazum vas bo po nepotrebnem razburil.

ŠKORPIJON (od 22. 10. do 21. 11.) Če v najkrajšem času ne boste izboljšali svojega poslovanja, se boste znašli v težavah. Otresite se oseb, ki vas nadlegujejo.

STRELEC (od 22. 11. do 20. 12.) Srečne okoliščine vam bodo omogočile, da se boste rešili iz slepe ulice. Deležni boste priznanja.

KOZOROG (od 21. 12. do 20. 1.) Na vsak način je potrebno, da pred nasprotniki ohranite mirno kri. Prišlo bo do spora med sorodniki.

VODNAR (od 21. 1. do 19 2.) Neka vaša pobuda bo zavrnjena. Ne obsojajte neke osebe, preden je dobro ne poznate.

RIBI (od 20. 2. do 20. 3.) Po neki dolgotrajni in nevšečni diskusiji bo prišlo do resnega spora. Skušajte si pridobiti nove prijatelje.

IZ UMETNOSTNIH GALERIJ

Američan Rauschenberg je razstavil v občinski

V občinski galeriji je razstavil svoja dela Američan Robert Rauschenberg. Razstavo sta pripravila krajevni zavod za turizem in vodstvo 9. festivala fantastičnih filmov. Za ljubitelja moderne likovne umetnosti je to bila izredna priložnost, da se spoznal z ustvarjanjem tega [illegible]hunskega slikarja s severa zahodne poloble. Ko je Rauschenberg pred šestimi leti prejel na beneškem bienalu veliko nagrado za slikarstvo, je prišlo do zelo ostrih polemik. Kazno je namreč bilo, da je s tem čarobna spretnost umetnikove roke, da prenese v sliko bistvo sveta in sanj, človeštva, izgubila nekdanjo pre[illegible]stvo. Zvest izredni industrializaciji je namreč Raushenberg o[illegible] njeno slikarsko nadarjenost [illegible] bolje sposobnost nadomestil s spretnostjo združevanja ali [illegible]janja že dogotovljenih slik, [illegible] reprodukcij, s katerimi, po [illegible]govem, učinkoviteje podaja [illegible] more podajati odraz dogajanja naše dobe. Je pa Rauschenberg pri tem v toliko izviren, da ustvarja kolažev, ki so [illegible] le nekakšna likovna «proteza», [illegible] se pravi le tuji vložki v lastni sliki. So pa njegova dela v bistvu vendarle le reprodukcija kolaž[illegible]

Na razstavi v občinski galeriji je ameriški likovnik razobesil na stene 29 takih podob, litografij in sitotiskov, ki jih je zbral v svoje serije z naslovom «Kamnita luna». V njih Rauschenberg podaja borbo človeka za osvojitev Lune. Umetnik prenaša nanje kar podrobne načrte raket [illegible] «Saturnus», področja Rta Kennedy z vsemi morebitnimi didaskalijami oziroma besedili, ki pojasnjujejo posamezne načrte, [illegible] vse to barvno prekriva z [illegible] fotografij astronavtov pri njihovem delu.

List «Sledovi» pa je skoro [illegible] plakat industrijskega [illegible] Brez pravega sledu posega [illegible]metnikovega slikanja, ker mu le delno služi, ko ponekod [illegible] povsod povezuje fotografske [illegible]ze z razgibano igro črk in [illegible]hov razprtih prog širokega [illegible]ča ter izpraskanin.

Zato menimo, da so tu v [illegible]sovni tradicionalnosti umetniškega [illegible]ka pomembnejši le v črno [illegible] listi, kjer omenjeni slikar [illegible]poseg prekriva večino fotografskih izrezov, ki le rahlo [illegible]cajo iz skoro abstraktnega [illegible]va celote Rauschenbergov [illegible] likovni umetnosti je pač v tem, da stvarno podaja na industrijski način veličino tehničnega [illegible] svoje domovine. ZDA, pri tem mu uspe v nas razmajati [illegible] čustva, ki jih more sicer [illegible]bati le prava umetniška [illegible]

MILKO BAMBIČ

TONE SVETINA

UKANA

142. — DRUGA KNJIGA

Wolf jo je bežno ošinil z očmi. Potem je preletel akt o zaslišanju: Doma je iz okolice, preživlja se z nabiranjem gozdnih zelišč in dninami pri premožnejših kmetih. Zasačil jo je policijski oddelek, ko je nesla v hosto hrano.

«Bliža se poletje. Zopet boste lahko zadovoljevali svojo strast do nabiranja gob in malin, jagod in borovnic. Javili nam boste vsak premik partizanov; posebno pa nas zanima brigada. Kadar jo boste videli, poiščite s kakšnega griča dim nad gozdom in si dobro zapomnite tisto mesto.»

Pewalek je prevajal, ženska pa je kimala in vse obljubila, ker se je bala, da je ne bi spet tepli. Nič ni verjela prijaznim besedam.

Do kosila sta major in tolmač obdelala trideset zapornikov iz Begunj, takšnih, ki so uspešno prestali stradanje in pretepanje, se duševno zlomili v strahu pred smrtjo in zgrabili za varljivo rešilno bilko pred potopom.

Ko so se zaprla vrata za zadnjim, se je major Wolf zadovoljno zarežal: «Danes sva delala, moj dragi tolmač, tako kot se spodobi: hitro, solidno in poceni. Zadovoljen sem z vami, ker ne brbljate preveč in ne premišljate. Zaslužili ste cigaro.»

Pewalek se je branil, odkloniti pa si je ni upal, saj je pomenila prvi izraz šefove prijaznosti.

«In še šilce žganja, da pred kosilom poplakneva ploho umazanih besed.»

Wolf je nalil obema in izpil na dušek.

«Ti ljudje so gnoj,» je razlagal Pewaleku. «Tipalke našega vojnega stroja, ki nam jih bo VOS porezal v nekaj mesecih midva pa jih bova obnovila. Ljudi za umazane posle se ne zmanjka nikoli; so kakor kuščarjev rep — če ga odščipneš, zraste nov. Sicer pa je tako: čeprav so v operativnem smislu nezanesljivi, delujejo psihološko, razkrajajo nacionalno samozavest in fanatično zaverovanost v upor.

Kdor klone, ni potem nikdar več tisti, ki je bil. Nagnit je in zaznamovan s pečatom izdaje, ki mu ga nihče ne izbriše.» Slednje besede je dejal Wolf že bolj samemu sebi. Nato je porinil kopico papirja v železni trezor in zaloputnil težka vrata. Odslovil je tolmača, ki je izginil, priklanjaje se, skozi vrata.

«Ne bo slab,» je pomislil Wolf. «Je tih, pokoren in nič klepetav, prav posrečena mešanica nemške in češke krvi. Iz tega zvarka se bo dalo še kaj napraviti. In kar je poglavitno — zdi se mi dojemljiv za oblikovanje.»

Takoj po kosilu se je major Wolf vrnil v urad. Delal je neumorno kot pajek, ki se vrti dan in noč in prede mrežo. Kartoteka agentov se je zdebelila kakor breja svinja, v nobenem vojnem letu še ni bila tako zajetna.

Občutek nevarnosti, da ga neposredno ogroža nova komisija RSHA — kot je bil namignil general — je njegovo že tako in tako nadpovprečno delovno vnemo razpihal v plamen. Zaklel se je, da bo ustvaril agenturo, nad katero bodo gospodje, vajeni pregledovanja papirjev in številk, kar strmeli. Opombe, razpored in naloge na kartotekah so bile izdelane s fantazijo pisca detektivk.

Elaboratom začetih in vodenih obveščevalno varnostnih operacij proti Osvobodilni fronti in VOS — od najnižjih do najvišjih organov — je botrovala osupljiva drznost. Ko je Wolf premetaval papirje po mizi, pripravljal material za delo po večerji in naročil kar dve strojepiski hkrati, si je mislil: «Kontrola je kot povodenj. Treba je utrditi nasip. Če vzdrži pritisk, se vode same stečejo v strugo.» Še štirinajst dni naj mu dajo časa. Potem bodo strmeli. Tudi svojim ljudem je po vrnitvi iz Idrije pretipal obisti. Njegova nepredvidena odsotnost je povzročila, da je delovni polet upadel. Njegov namestnik je bil do osebja namenoma popustljiv, da bi lahko videli razliko.

Wolf jih je sklical in jim z vso strogostjo sporočil, da uvaja izreden delovni čas — po deset ur dnevno in po potrebi še nočno delo. To je potrebno zaradi posebnih nevarnosti, ki so na vidiku. Postal je oster kakor britev, ihtav in nepopustljiv.

Njegovi podrejeni so vedeli, da ne pozna šale. Poprijeli so in voz se je začel premikati. Wolf je obletel vse svoje izpostave in pregledal njihovo delo. Da bi skrajšal postopek, je ukazal aretirati vse sumljive ljudi. Zapori v Begunjah so se napolnili do zadnjega kotička, čeprav so vozili odondod jetnike v taborišča. Delal je po načelu: čim več ljudi zapre, tem več nepomembnih rib lahko spusti in med njimi skrije svojo agenturo. Ta sicer ni prvovrstna, vendar bo ustvarila popolno nezaupanje in zmedo v sovražnikovih vrstah. Nihče ne bo več vedel, na koga se lahko zanese. Ponovil bo vse, kar je že bilo, samo v večjem obsegu, da bo moglo zbosti v oči tudi tiste, ki ga osirajo, češ da je popustil, ali celo, da je komunistični agent.

«Ko gre za glavo, ne izbiraš sredstev,» si je mislil Wolf.

Dežurni oficir je najavil stranko.

Vstopil je šepav možakar s palico v roki in škodoželjnim, spoštljivim nasmeškom na debelih ustnicah Ta kmet je imel lepo ženo, katere brat je bil v partizanih. Že dve leti je dobival denar iz njegove blagajne, prispeval pa ni nič pametnega. Wolf ga je prijazno sprejel, čeprav bi mu bil najraje zabrusil v obraz, naj ne misli, da bo plačeval odškodnino, če se policisti izživljajo pri njegovi ženi.

Toda mož je ta dan prišel z dokaj uporabno novico o obstoju močne organizacije OF in celice KP, ki vzdržuje zveze z Jelovico in se objestno širi. Poleg nekaj sumljivih ljudi, ki so jih nadzorovali že leto dni, je mož povedal tudi za vodje in nakazal njihovo škodljivo delovanje.

Organizacija je oklepala ko polip najvažnejše postojanke esesovcev in jih imela na očeh, brž ko so se premaknili izza zidov. Zato ni bilo uspehov, povsod so udarjali v prazno.

Wolf je bil današnje novice zelo vesel in je prvič zadovoljno podpisal nalog, naj mu izplačajo 500 RM. Ko je možakar odšel si je Wolf zadovoljno pomel roke. Ponudila se mu je nova priložnost, da z enim samim udarcem razbije organizacijo na zelo občutljivem mestu in se proslavi...

Pobrskal je po gradivu in sklenil vriniti v organizacijo dve ženski.

Po večerji se je vrnil v urad in začel pisati poročilo za RSHA in generala. Vsa okna so bila razsvetljena v nadstropju — delali so vsi njegovi ljudje. Šel je skozi pisarne, da bi ga videli, in jih počastil z odobravajočim nasmeškom. Ko je bila ura deset, jim je postregel: vsak je dobil turško kavo in sendvič, z dvema koščkoma salame in polovico kumarice. On in njegova tajnica pa sta si posebej postregla. Ko so vsi odšli in je bila povsod tema, sta ostala sama. Wolf je hodil sem in tja s šopom papirjev v rokah in narekoval.

Brhka Avstrijka, plavolaska, je mehanično tipkala in venomer pogledovala z resnimi očmi. Tihe želje je skrivala za dolgimi trepalnicami, da ne bi motila šefa v njegovem ustvarjalnem poletu. Njeni dolgi, gibki prsti so brzeli po tipkah, kot bi igrala klavir. Oblečena je bila preprosto in neupadljivo, v pulover, zaprt do vratu, in jopico, ki je pokrivala prsi, da se niso preveč izzivajoče tresle.

Ime ji je bilo Lotte. Že nekaj časa si je prizadevala s svojimi čari vzburiti šefu kri in poželenje. Ženski čut ji je govoril, da govorice o njegovih odnosih do žensk niso pretirane. Toda zmotila se je. Zadela je na ledeno steno. Zaman si je včasih razgaljala kolena in si sramežljivo zapenjala nogavice tako da je videl vso njeno dolgo nogo. Prezrl je vse in se obnašal, kot bi bil skopljen. Tudi raznovrstni parfumi, ki so ji jih poklanjali oboževalci, niso vplivali nanj. Niti to, da so jo obletavali mnogi drugi, ga ni ganilo. Nekoč mu je celo povedala, da jo snubi šef odseka SD njegov službeni konkurent, pa ji je suho odvrnil, naj se pazi tega [illegible]diča, ker se je že nekajkrat zdravil za spolno boleznijo.

BOKS

V TEŽKI KATEGORIJI

Cassius Clay v dvanajstem krogu premagal Jimmyja Ellisa s t.k.o.

Zmagovalec je zaslužil 280 milijonov lir, 120 milijonov lir pa je prejel tudi poraženec

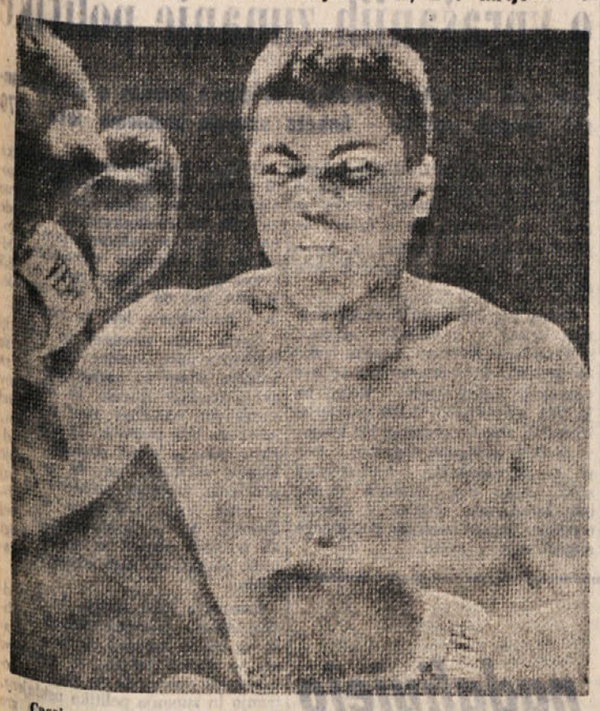

Cassius Clay je včeraj izbojeval prepričljivo zmago nad Ellisom

HOUSTON, 27. — Cassius Clay, alias Muhammad Ali, je danes ponoči premagal s tehničnim k.o. svojega rojaka Jimmyja Ellisa. Srečanje je veljalo za težko kategorijo. Clay je zmagal v zadnjem, t.j. v dvanajstem krogu in sicer po dveh minutah in desetih sekundah tega dela igre.

V tem srečanju, ki so ga opravili v ogromnem Astrodomu, je pokazal Clay svojevrsten boks, kakršnega pri njem strokovnjaki niso bili navajeni videti. Nikakor ni bil tako napadalen, kot običajno, in njegov dvoboj ni bil osnovan na surovi sili. Ves čas je v glavnem le poskakoval okrog svojega nasprotnika, ter s svojo nevarno levico zbiral točko za točko.

Seveda je 30.000 gledalcev takoj opazilo, da je bil Clay v veliki premoči, čeprav tega sam ni izkoristil tako, kot bi bilo od njega pričakovati. Večjo učinkovitost mu je omogočila predvsem telesna teža (nad 100 kg, Ellis pa le 85 kg), dolge roke, velika moč in pa seveda točnost s katero je delil udarce.

Ellis je sicer skušal priti svojemu tekmecu do živega, toda pri tem se je ves čas izpostavljal Clayevim direktnim udarcem in levim «jabom», ki so nezgrešljivo zadevali svoj cilj. Spočetka je Ellis sicer še nekoliko skušal s solivitimi naleti priti do živega Clayu, toda od tretjega kroga dalje je postajalo vedno bolj očitno, da se dvoboj spreminja v samogovor Muhammada Alija. Kljub temu pa je bilo srečanje praktično ves čas živahno in tehnično lepo.

Seveda je bilo strokovnjakom kmalu jasno, da gre Clay gotovi zmagi nasproti. Brez tveganja je prišel do zadnjega kroga in sodnik je storil pametno, da je dvoboj prekinil, saj se Ellis proti koncu ni bil več sposoben učinkovito braniti. Bil je krepko «obdelan», toda v zameno bo prejel nagrado 120 milijonov lir, kar tudi niso mačje solze. Pa tudi Clay se ne more pritoževati: v žep bo pospravil 280 milijonov lir.

ATLETIKA

Davidu Bedfordu, 22-letnemu angleškemu atletu ni uspelo postaviti novega svetovnega rekorda na progi 5.000 m. Mladi atlet se je vso sezono vneto pripravljal, da bi ta rekord osvojil. V soboto je na londonskem stadionu Crystal Palace pred 15.000 gledalci Bedford skušal porušiti svetovni rekord, ki pripada Avstralcu Ronu Clarku.

Takoj po startu je bilo opaziti, da je atlet v odlični formi, saj je Bedford odločno prešel v napad. Manjkalo je še kakih 1.500 m do cilja in njegov čas je bil izredno dober. Gledalci so stoje glasno bodrili mladega atleta, ko je ta nenadoma padel zaradi krčev v nogi.

Vse njegove priprave in treningi so šli po vodi tik pred ciljem, ko je imel svetovni rekord že skoraj v rokah.

KOŠARKA

V Rosetu degli Abruzzi se je končal mednarodni moški košarkarski turnir z zmago češkoslovaške reprezentance.

V zadnjem dnevu so bili doseženi naslednji rezultati:

Češkoslovaška — Gillette 105:98 (58:52)

Simmenthal — Pettazzoni 81:77 (32:49)

Češkoslovaška se je uvrstila na prvo mesto, ker je včeraj, v neposrednem srečanju, premagala Italijane. Na drugo mesto se je uvrstil Simmenthal.

TENIS

V Hilversunu, na mednarodnem teniškem turnirju, je v prvem kolu Italijan Di Matteo premagal Južnoafričana Freeda s 6:3, 7:5. Druga dva Italijana, ki sodelujeta na tem turnirju, sta bila izločena. Nizozemec Asten je odpravil Zugarellija s 4:6, 6:4, 6:2, Indijec Armithrai pa Tocija s 6:1, 6:4.

ODBOJKA

Na ženskem odbojkarskem turnirju v Bazovici, je v nedeljo zmagala šesterka Primorca, pred Sokolom, Zarjo in Gajo.

Finalna izida:

Primorec — Sokol 2:1

Zarja — Gaja 2:0

BEZBOL

Tesen poraz Alpine na gostovanju v Rimu

Openska Alpina je v okviru italijanskega bezbolskega prvenstva B lige v preteklem kolu klonila v Rimu pred PEM s tesnim izidom 5:4. Opensko moštvo je bilo sicer premagano, vendar je igralo zelo dobro. Poraz z le točko razlike proti ekipi, kot je PEM, in to še na tujem igrišču, je skoraj uspeh. Openci so imeli večkrat vse tri baze polne, poleg tega pa sta Zuccoli (dvakrat) in Marussich (enkrat) poslala žogo s silovitim udarcem izven polja, le da je bila vedno žal nekoliko izven črte. V nasprotnem primeru bi Alpina gotovo osvojila še tri ali štiri točke, kar bi seveda izid povsem spremenilo.

KOŠARKA

V BLIŽINI ZADRA

Čosić nepoškodovan v prometni nesreči

V ponedeljek se je pri Zadru pripetila prometna nesreča. Avto vrste BMW je zavozil s ceste in se močno poškodoval. Oba potnika sta sta imela srečo, saj nista odnesla niti praske. Eden izmed njiju je bil znani jugoslovanski košarkar Krešimir Ćosić.

Mednarodna košarka tudi v Tržiču

V petek, soboto in nedeljo bo v športni palači v Tržiču mednarodni mladinski košarkarski turnir, katerega se bodo udeležili predstavniki štirih držav: Italije, Jugoslavije, Avstrije in ČSSR. V petek ob 11. uri bo za športnike uradni sprejem na županstvu in podelitev daril.

Danes pa je skozi Tržič odpotovala v Jugoslavijo italijanska ženska košarkarska ekipa.

OLIMPIJSKE VESTI

TUDI ZA TO JE TREBA POSKRBETI

1.500 deklet bo govorilo v Münchnu vse jezike sveta

Organizatorji so razpisali tudi natečaj za lepak, ki naj bi ga razširili v Afriki

Goste bo prihodnje leto med olimpijskimi igrami v Münchnu spremljala cela legija približno 1500 deklet, ki bodo obvladala skoraj vse jezike sveta. Med skoraj 10 tisoč kandidatinjami je ustrezni urad sprejel že 1000 deklet, v teku pa so sprejemni izpiti za ostale. Poleg znanja jezikov in poznavanja Münchna in športa, morajo biti dekleta tudi prikupna, saj je to večkrat važnejši element za dober vtis. Do jeseni bodo izbrali še ostalih 500 mladenk, takoj zatem pa se bodo začeli razni tečaji za strokovno izpopolnitev.

Pred kratkim je olimpijski odbor uradno predstavil izbrano vrsto 8 deklet in baje so bili časnikarji in športni funkcionarji izredno navdušeni nad znanjem teh «vzorcev». Seveda niso vsa dekleta po rodu Nemke.

Med že izbranimi je, na primer, Indijka Ravibala Shenoy, ki obvlada nemščino, francoščino, angleščino in kar tri jezike iz Indije: hindi, konkani in marati. Gospodična Joyce Darko prihaja iz Gane. Poleg münchenske nemščine govori še angleško in dva dialekta iz Gane, «ter» in «ga», ki skupaj sestavljata jezik «okan». V Münchnu je že tudi dekle iz Singapura, ki bo skrbelo za Kitajce. Popolnoma obvlada 5 kitajskih narečij, žal pa bo verjetno služila bolj kot eksotični «okrasek», ker Kitajcev, razen manjšega predstavništva s Formoze, ne bo na igrah. Na razpolago je tudi prevajalka jezikov «gugredi» in «tamil» iz južne Indije in s Ceylona. Goste je iz Etiopije se bodo čudili, ko jih bo v njihovem jeziku nagovorila Nemka, kot noč črni Afričani iz Tanzanije in sosednih dežel, pa se bodo v njihovem jeziku lahko pogovarjali s plavolaso domačinko.

Do danes so že izbrali 1005 deklet, od katerih je 523 iz Münchna in okolice, 55 pa iz izvenevropskih dežel. Že danes lahko olimpijski odbor dopisuje v kar 34 različnih jezikih.

***

Da bi širil olimpijski duh v Afriki je olimpijski odbor razpisal natečaj za športne lepake, namenjene samo Afriki. Odzvalo se je 291 risarjev s skupno 365 deli. Komisijo je sestavljalo 8 Nemcev in 4 Afričani.

Prvo nagrado je prejela risba, ki predstavlja 5 afriških tekačev. Zmagovalec, katerega ime še ni znano, bo prejel 6 tisoč nemških mark (1 milijon lir). Drugo nagrado (3 tisoč mark), je prejel Kamardine Krim iz Alžirije. Nagrade do sedmega mesta (vsaka po 1000 mark) so šle v Lourenco Marques (Mozambiko), Kamerun, Tunizijo, Alžirijo in Sudan.

Prva tri dela bodo dali v tisk, ostala pa bodo razstavljena na potujoči razstavi, ki bo obiskala mnogo afriških in tudi nekaj evropskih mest.

— lin —

ATLETIKA

Vzhodnonemška atletinja Karin Balzer je v Berlinu izenačila svoj svetovni rekord na 100 m ovire. Skupaj z 31-letno Nemko ima ta svetovni rekord tudi Poljakinja Teresa Sukniewicz.

AVTOMOBILIZEM

WATKINS GLEN, 27. — Američan Peter Revson je osvojil v Watkins Glenu četrto avtomobilisko dirko, veljavno za lestvico «Can-Am». Uvrstitev:

1. Peter Revson na mklarnu
2. Dennis Hulme na mklarnu
3. Jo Siffert na poršeju
4. Mario Andretti na ferariju
5. Tony Adamowicz na mklarnu.

KOŠARKA

Na turnirju v Škednju

Ekipa Servolane klonila pred razigranim Borom

Prvo mesto na tem turnirju je doslej največji uspeh Borovega minibasketa

Borovi košarkarji minibasketa so včeraj dosegli morda svoj največji uspeh. Na turnirju v Škednju za pokal sv. Lovrenca so namreč osvojili prvo mesto. V odločilnem srečanju so prepričljivo premagali domače moštvo Servolane.

BOR — SERVOLANA 33:18

BOR: Andrej Pegan 10, Sosič (k) 21, Dougan 2, Ambrožič, Hrovatin, Benčina.

SERVOLANA: A. Sancin (k) 11, Mosetti 3, Flego, Žerial, Furlan 3, F. Racman, Bernini, M. Racman, M. Sancin.

SODNIK: Boniccioli.

Borovci so začeli s trdno voljo do zmage. Požrtvovalni trener Rudes je svojim igralcem vlil poguma, kajti trema je marsikateremu «odrezala» noge. Toda že uvodne minute so potekale odločno v korist «plavih». Valter Sosič, član Poleta in ki je tokrat ojačil Borove vrste, je bil tudi v tem srečanju neustavljiv in ga že sedaj lahko proglasimo za najboljšega igralca minibasketa v Trstu. Trenerji, občinstvo in prireditelji turnirja, so se namreč laskavo izrazili o tem openskem igralcu, ki se bo lahko razvil v odličnega košarkarja.

Sicer pa preidimo na tekmo. Uvodne minute so se odvijale v korist borovcev. Domačini so se nekoliko opomogli, «plavi» pa so kmalu strnili svoje vrste in so dosegli vodstvo šestih točk ter so tako z izidom 17:11 zaključili drugo četrtino (v minibasketu igrajo namreč štiri četrtine po osem minut).

V ostalih dveh četrtinah so se borovci enostavno razigrali. Valter Sosič je pospešil ritem in je dosegel vrsto lepih košev. Presenetljivo dobro pa je igral tudi Andrej Pegan, ki je dosegel kar 10 točk in je tako odločno pripomogel k tej pomembni zmagi. Sicer pa so se tudi ostali Borovi predstavniki močno potrudili, da je bila njihova zmaga zares zaslužena.

Bor je tako dosegel še en uspeh v košarki. Pri tem pa ne smemo pozabiti na Poletovo pomoč. Opensko društvo je namreč dalo na razpolago kar tri igralce, ki so bili skoraj na vseh tekmah odločilne važnosti.

Po tekmi je bilo seveda razpoloženje v Borovem taboru veselo.

Izidi turnirja:

Bor — Inter 1904	2:0
Servolana — R. Padovan	23:21
R. Padovan — Inter 1904	2:0
Bor — R. Padovan	30:17
Servolana — Inter 1904	2:0
Bor — Servolana	33:18

Končna lestvica

Bor	3	3	0	65	35	6
Servolana	3	2	1	53	54	4
Ricrea. Padovan	3	1	2	40	53	2
Inter 1904	3	0	3	0	6	0

Inter je bil izločen, ker se je ekipa poslužila dveh igralcev, letnika 1960 (turnir je bil le za igralce 1961. letnika in mlajše).

b. l.

Atleti Italije in SFRJ za EP v Helsinkih

V jugoslovanski reprezentanci je šest tekmovalcev iz Slovenije

VIAREGGIO, 27. — Italijanska atletska zveza se je sestala v Viareggiu in sestavila seznam atletov, ki bodo na letošnjem evropskem atletskem prvenstvu branili italijanske barve.

MOŠKI

100 m: Oliosi
200 m: Mennea
4 X 100 m: Oliosi, Mennea, Guerini, Abeti, Preatoni, Benedetti, Zandano
400 m: Fiasconaro, Puosi
4 X 400 m: Fiasconaro, Puosi, Bello, Cellerino, Trachelio
800 m: Arese
1.500 m: Arese, Del Buono, Finelli
5.000 m: Arese, Cindolo, Ardizzone
10.000 m: Arese, Cindolo, Ardizzone
110 m ovire: Liani, Acerbi, D'Onofrio
400 m ovire: Ballati, Giovanardi
3.000 m zapreke: Risi, Valenti
višina: Azzaro, Schivo
palica: Dionisi, Righi
troskok: Gentile
disk: Simeon, De Vincentis
kladivo: Vecchiato
kopje: Cramerotti
maratonski tek: Marietta, Brutti, Binato
hoja 20 km: Pamich, Visini, Busca
hoja 50 km: Pamich, Visini

ŽENSKE

100 m: Molinari
4 X 100 m: Molinari, Nappi, Grassano, Orselli, Bolognesi
800 m: Govoni, Ramello
1.500 m: Ramello, Boniolo
100 m ovire: Ongar
višina: Simeoni, Massenz, Pigato

***

ZAGREB, 27. — Jugoslovanska atletska zveza je objavila seznam reprezentantov, ki bodo nastopili na 10. evropskem atletskem prvenstvu v Helsinkih. Jugoslavijo bo zastopalo 19 atletov in 8 atletinj. Iz Slovenije bo odpotovalo v Helsinke 6 tekmovalcev.

MOŠKI

100 m: Karasi
200 m: Karasi in Križan
400 m: Sušanj in Kocuvan
800 m: Medjimurec
1.500 m: Koprivica
5.000 m: Korica
10.000 m: Korica in Farčič
110 m ovire: Stojičević
3.000 m zapreke: Tomič
4 X 100 m: Karasi, Križan, Vincijanović, Pisič in Kocuvan
višina: Vivod
daljina: Rak, Štekič, Košutič
krogla: Ivančič
disk: Pečar
kladivo: Štiglič
maratonski tek: Farčič

ŽENSKE

800 m: Nikolič in Rajher
1.500 m: Nikolič in Rajher
višina: Hrepevnik, Babošek in Paleka
daljina: Franzotti
kopje: Urbančič
peteroboj: Fočič

Sloviti italijanski nogometaš Gigi Riva preživlja zadnje dni svojega letošnjega dopusta na plaži v Gradežu

NA ATLETSKEM TROBOJU V VIAREGGIU

Reprezentanca Italije pred Španijo in Grčijo

VIAREGGIO, 27. — Italija je zmagala na atletskem troboju v Viareggiu. Premagala je šibki reprezentanci Španije in Grčije. V prvem dnevu je dosegel najboljši rezultat Italijan Marcello Fiasconaro. Zmagal je na progi 400 m v času 45"5. To je nov italijanski rekord ter letošnji najboljši evropski dosežek. Videmčan Mario Vecchiato je prepričljivo zmagal v metu kladiva. Orodje je zalučal 68,68 m daleč. Grk Papageorgopoulos je pretekel 100 m v 10"2. V skoku v višino je razočaral Italijan Azzaro. Prvi je bil Garriga z 209 cm.

V drugem dnevu so v italijanskih vrstah zmagali Simeon v metu diska, Mennea na 200 m, Cramerotti v metu kopja in štafeta 4 X 400 m. Najbolj zanimiv je bil dvoboj v skoku s palico med Italijanom Dionisijem in svetovnim prvakom Grkom Papanikolauom. Kljub poškodbi je zmagal Grk s 5,30 m.

IZIDI

400 m z ovirami

1. Tziertzis (Gr.) 50"9
2. Suarez Canal (Špa.) 51"2
3. Giovanardi (It.) 51"4
4. Soriano (Špa.) 51"4
5. Ballati (It.) 51"8
6. Birbilis (Gr.) 52"

Met diska

1. Simeon (It.) 57,48 m
2. Kubistis (Gr.) 56,44 m
3. De Vincentis (It.) 54,68 m
4. Agloupas (Gr.) 53,10 m
5. Loidi (Špa.) 47,18 m
6. Gascon (Špa.) 45,40 m

800 m

1. Morera (Špa.) 1'49"5
2. Fernandez Ortiz (Špa.) 1'49"8
3. Mermigis (Gr.) 1'49"9
4. Castelli (It.) 1'50"
5. Bonetti (It.) 1'50"9
6. Zakaropoulos (Gr.) 2'12"3

Skok v daljino

1. Perez Crespo (Špa.) 7,50 m
2. Arrighi (It.) 7,40 m
3. Policrhonakis (Gr.) 7,23 m
4. Areta (Špa.) 7,20 m
5. Fozzi (It.) 7,20 m
6. Bouziotas (Gr.) 7,14 m

200 m

1. Mennea (It.) 21"
2. Sanchez Paraiso (Špa.) 21"2
3. Sarria (Špa.) 21"2
4. Abeti (It.) 21"3
5. Gasparinatos (Gr.) 21"3
6. Mikelidis (Gr.) 21"5

Met kopja

1. Cramerotti (It.) 80,64 m
2. Tallon (Špa.) 75,68 m
3. Lievore (It.) 73,30 m
4. Kaponis (Gr.) 72,26 m
5. Marin (Špa.) 72,14 m
6. Tekidis (Gr.) 68,44 m

5.000 m

1. Alvarez Salgado (Špa.) 13'46"6
2. Tasende (Špa.) 14'9"1
3. Pusterla (It.) 14'13"8
4. Cindolo (It.) 14'21"4
5. Virvilis (Gr.) 14'24"3
6. Matakis (Gr.) 14'28"3

Skok s palico

1. Papanikolau (Gr.) 5,30 m
2. Dionisi (It.) 5,20 m
3. Sola (Špa.) 4,70 m
4. Consegal (Špa.) 4,70 m
5. Pontonutti (It.) 4,70 m

4 X 400 m

1. Italija 3'6"6
2. Španija 3'11"
3. Grčija 3'11'1

100 m

1. Papageorgopoulos (Gr.) 10"2
2. Guerini (It.) 10"4
3. Oliosi (It.) 10"4
4. Sanchez Paraiso (Špa.) 10"5
5. Garballo (Špa.) 10"5
6. Gasparinatos (Gr.) 10"6

400 m

1. Fiasconaro (It.) 45"5 (nov italijanski rekord)
2. Pousi (It.) 46"8
3. Tziortzis (Gr.) 47"2
4. Onossiforou (Gr.) 47"4
5. Gabernet (Špa) 47"5
6. Pellico (Špa.) 54"1

3.000 m z zaprekami

1. Kontossoros (Gr.) 8'42"6
2. Valenti (It.) 8'44"4
3. Risi (It.) 8'45"5
4. Gude (Špa.) 8'46"6
5. Egidio (Špa.) 8'55"4
6. Nakopulos (Gr.) 9'8"9

Skok v višino

1. Garriga (Špa.) 209 cm
2. Schivo (It.) 209 cm
3. Papadimitriou (Gr.) 206 cm
4. Azzaro (It.) 206 cm
5. Patronis (Gr.) 203 cm
6. Marquela (Špa.) 200 cm

KONČNI IZIDI

Italija — Španija	120:92
Italija — Grčija	131:81
Španija — Grčija	115:96

KOTALKANJE

Avgusta na Općinah kotalkarski tečaj za začetnike

Športno društvo Polet priredi na Općinah v prvih dneh avgusta tritedenski tečaj kotalkanja za otroke, ki bo razdeljen na dve začetniški kategoriji:

od 4. do 6. leta starosti in

od 6. do 12. leta starosti.

Tečaj za otroke od 4. do 6. leta se bo zaključil brez izpitov in ne bo imel nadaljevanja. Otroci od 6. do 12. leta pa bodo morali opraviti zaključni izpit. Najboljši bodo nato prepuščeni v nadaljevalni tečaj, ki se bo zaključil junija prihodnjega leta.

Podrobnejše informacije v trgovini čevljev Malalan na Općinah, Proseška ulica 18, telefon 212-136, kjer tudi sprejemajo prijave.

S svojo ljubeznivostjo in pozornostmi, ki so samo dražile in hkrati s poslovnim hladom ji je tako razkuril poželenje, da se je mukoma zatajevala. Bila mu je pa slepo vdana. Kakor fotografska kamera ali magnetofon je registrirala vse, kar se je zgodilo v oddelku ali drugod, in mu poročala.

Noč se je že nagnila v dan, ko je Wolf v družbi tajnice dodelaval svoje predloge. Tedaj so se vrata tiho odprla. Med podboji je stal podpolkovnik varnostne policije in varnostne službe, in ju gledal s pijanimi, rdeče obrobljenimi očmi. Bil je strankin človek. Wolfu, ki je enega šefa že pregnal s službenega mesta, je bil gorak in mu ni zaupal.

«Ali ste tako zgodaj začeli ali pa še niste končali?»

Wolf se je ozrl in počil s petami v pozdrav.

«Delamo, gospod polkovnik. Mislim, da delo v rajhu ni prepovedano.»

«Ni prepovedano. Kdo pa to trdi? Včasih pa ni zaželeno. To je stvar okusa in zaupanja.»

Polkovniku je pogled spolzel po dekletovem obrazu, životu in nogah. Kdo ve, česa se je domislil in se nesramno nasmehnil. To je Wolfa razjarilo. Stežka se je obvladal.

Podpolkovnik je dejal: «Vse v redu. Veseli me, da ste tako zagnani. Pa lahko noč!»

Zaprl je vrata in se odmajal po hodniku. Ko so njegovi koraki zamrli, je Wolf stopil k vratom, jih odprl in pogledal za njim. Šele potem je dejal dekletu:

«Ali ste videli klado pijano, slinasto? Do zdaj se je nacejal pri kakšni cipi, ki jo je potegnil iz zapora in jo skriva kdo ve kje, umazanec, pa naju pride kontrolirat?! Smešno, ali ne gospodična? Kot bi midva morala čakati na to usmerjeno pisarno in na tole uro... Če bi se ta cepec znal vesti tako, kot se znam jaz, in če bi vedel, da je služba služba, družba pa družba, bi bilo pri nas drugače.»

Plavolaska mu je molče pritrdila, vdano in z občudovanjem kot po navadi.

Wolf je stopil k oknu, ga odprl na stežaj in zajel pomladni zrak s polnimi pljuči. Nad jezerom so se mrzlo lesketale zvezde. Nekje ob reki je zadonelo nekaj rafalov.

«No... Prav gotovo so nažgali kakšnega kurirja,» je dejal Wolf in zaprl okno.

6

Navdušenje nad novim nemškim redom, ki ga je gospa Bergel izražala dolgo vrsto let, je po njeni aretaciji zašlo v občutno krizo. Iz mestnih zaporov so jo že po nekaj dneh premestili v Begunje. Prav nič ji ni pomagalo, da je agenta, ki sta jo prišla aretirat, grdo ozmerjala. Surovo sta jo spehala v avtomobil in jo odpeljala. Jokala je, ugovarjala in se sklicevala na majorja Wolfa, toda zaman...

Njene prejšnje predstave o teh zaporih so bile le meglene. Govorice o grozodejstvih je imela za pretiravanje in rdečo propagando. Da bi kulturni Nemci počenjali barbarstva — to je povsem nemogoče; logično pa seveda je, da nasprotnikov ne božajo, je menila.

Omotična od slabega zraka in pretresena od vojaškega avtomobila, se je vso pot zadrževala, da ne bi bruhala. Ko pa je zagledala ogromno belo trinadstropno stavbo, staro graščino, bivšo žensko jetnišnico, ki je zapirala vhod v dolino Drage, stisnjeno med pobočja dva tisoč metrov visoke Begunjščice in Dobrče, sta jo navdala tesnoba in nezaupanje. Kamion je zavil mimo bunkerja skozi visoko obzidje in se ustavil pred glavnim vhodom v poslopje. Ko so odgrnili plahto, so jo zdramili surovi kriki.

«Los! Los! Ven iz voza, prekleti gnoj! Prekleti psi!»

Zunaj je stalo nekaj oboroženih policistov s psi. Oficir s papirji v rokah jih je jel klicati po imenih. Ko se starejši moški, čigar imena oficir ni znal razločno izgovoriti, ni oglasil, je nastala zmeda; kaj je z jetnikom? Šele ko je že tretjič, tokrat razločneje prebral ime, se je mož zdrznil in se tiho oglasil. Stal je tik poleg Berglove. Močan, dobro rejen policist je odločno stopil proti njemu, da je zaškrtal pesek pod škornji. Razkoračil se je pred njim in ga usekal po ustih, da se mu je pri priči pocedila kri po bradi in se ji je kot ubit zvalil pod noge.

«Tako, naučili vas bomo, kako se je treba vesti!»

Kri ji je poledenela, rada bi bila protestirala, a tudi besede so ji zamrle na ustnicah.

Postavili so jih v vrsto. Spet so se odprla vrata in priropotal je pokrit kamion. Šofer in spremljevalec sta izstopila in odšla na poveljstvo. Iz odprtine zadaj je curljala gosta tekočina. Sprva je gospa Berglova mislila, da se je polilo rdeče vino, potem pa je z grozo prepoznala kri. Avto je potegnil naprej, do drevoreda mogočnih kostanjev. Z njega je poskakalo nekaj vojakov z orožjem. Oddelek razcapanih kaznjencev pa je začel med sadno drevje skladati trupla. Pri grmičevju je opazila kopo rjavkaste prsti, za katero je slutila jamo.

Potem so jih odpeljali v pisarno, kjer jih je toponos žandar vpisal v debelo knjigo. Preden so jih razmestili po sobah, so jih pretipali od nog do glave in jim pobrali vse, kar jim kot jetnikom ni pritikalo.

«Ne zijajte tako neumno! To čaka marsikoga izmed vas! Naučili vas bomo upirati se nemškemu redu!» jih je opozoril oholi podoficir s spiskom pod pazduho.

Nekaj dni je preživela gospa Berglova v omotici. Obnašala se je, ko da se še ni prebudila iz blodnih sanj. Soba, v katero so jo spravili, je bila natrpana z jetnicami; to je bil škatli podoben, umazan prostor, kjer so bila okna obita z deskami, tako da se je videlo samo nebo. Tu je bilo mračno, če je zunaj še tako sijalo sonce. Na posteljah, ki jih je bilo nekaj več ko dvajset, so se stiskale po dve skupaj, polovica pa jih je ležala na podu. Zaudarjalo je po izrabljenem zraku in človeški stiski.

Dobro, da je vzela s seboj najboljši plašč! Zavila se je vanj in se stisnila med speče, kar na pod v kotu, da je bila lahko bolj sama s seboj.

Tudi hišni red je težko prenašala. Vstajale so o pol šestih, nato so pospravljale, za zajtrk so dobivale brozgi podobno kavo z rezino kruha, ki je imel okus po žaganju. Zaradi prestopkov nekaterih jetnic jo je takoj ob prihodu zadela kolektivna kazen. Peljali so jih na dvorišče, kjer je slok žandar vodil kazensko telovadbo. S športom se ni še nikoli ukvarjala. Zato jo je tek utrudil, od počepov in žabjih skokov so jo bolele mišice, od vrtenja okoli lastne osi pa se ji je zvrtelo v glavi, da se je zgrudila med prvimi. Od ogorčenja je kar obležala. Toda že je stopil k njej policist in jo brcnil v stegno, da jo je bolečina pognala kvišku. Potem so morale vse pasti na kolena in se po vseh štirih plaziti po ostrem pesku toliko časa, da so jim kolena vzkrvavela.

Vsak večer je stopil v sobo policist in jih klical po imenih. Potem ko je ugasnila luč, je moralo biti v sobi vse tiho; tu in tam je bilo slišati vzdihovanje, solze in šepet.

Čeprav močno prizadeta zavoljo srečanja s stvarnostjo, je še vedno upala, da so jo zaprli po pomoti in da se bo v kratkem rešila tega pekla. Vso krivdo je valila na Melito, to nehvaležno, neumno hčer, ki se je spečala s politiko in spravila obe v nesrečo. Sumila je tudi Bogdana, ki ga je bila srečala Melita noč pred aretacijo. Čeprav je bila jezna, ji je bilo vseeno prav, da jim je Melita ušla. Dobro, da ima Ano. Njo bodo poslušali, javil se bo major Wolf, jo spustil in jih vse po vrsti ozmrejal za takšno ravnanje z njo! Wolf gotovo ne ve, kaj počenjajo tu z ljudmi, saj je tako prijazen in ustrežljiv...

Nekaj mesecev potem, ko je Ana odšla, je živela dobro. Od časa do časa se je oglasil človek, ki ji je prinesel denar in dodatne živilske nakaznice, tisto kar je pripadalo Ani. Denar se ji je upiral. Slutila je, da je njena ljubljena hči v veliki nevarnosti, toda porabila ga je vendarle, ne da bi kaj črhnila Meliti. Del denarja je dala včasih za OF, saj so ljudje v uradu vedeli, da ima hčer v partizanih. Nekateri so postali do nje zaupljivejši, drugi pa so se je še vedno ogibali.

Minil je že teden dni, pa je še niso zaslišali. Jetnice so se vračale objokane in pretepene, zanjo pa se ni nihče zmenil. Prisluhnila je zaupljivim razgovorom med ženskami. Od tistih, ki so bile zaposlene v delovnih skupinah, kuhinji, pralnici in na vrtu, je izvedela, kaj vse se dogaja za kaznilniškimi zidovi.

(Nadaljevanje sledi)

Uredništvo TRST Ul. Montecchi 6/II PP 559 Telefon 93 808 94 638
Podružnica GORICA Ul. 24 Maggio 1/1 Telefon 33 82
Uprava TRST Ul Montecchi 6/II Telefon 95 823

Naročnina
Mesečno 1.100 lir — vnaprej, polletna 6.100 lir celoletna 11.000 lir. Letna naročnina za inozemstvo 15.500 lir. V SFRJ posamezna številka 1.— dinar, mesečna 14.— din, letna 140.— din,
Poštni tekoči račun Založništvo tržaškega tiska, Trst 11-5374

PRIMORSKI DNEVNIK

28. julija 1971

Za SFRJ Tekoč račun pri Narodni banki v Ljubljani 501-3-270/ «ADIT» - DZS, Ljubljana, Gradišče 10/II nad. telefon 22

Oglasi Za vsak mm v višini enega stolpca: trgovski 200, finančno upravni 300, legalni 400, osmrtnice in sožalja 200 lir. «Mali ogl 50 lir beseda. Oglasi za tržaško in goriško pokrajino se naročajo upravi. Iz vseh drugih pokrajin Italije pri «Società Pubblicità Italiana

Glavni urednik **Stanislav Renko**
Odgovorni urednik **Gorazd Vesel**

Izdaja in tiska ZTT - T

V BRUSLJU JE VČERAJ ZASEDAL MINISTRSKI SVET EGS

Odnosi z državami članicami EFTA v ospredju razgovorov zunanjih ministrov

Podpisali pogodbe z Norveško in Turčijo - Za slednjo bodo veljale dokajšnje olajšave na industrijskem in poljedelskem področju

BRUSELJ, 27. — V belgijski prestolnici se je zaključilo zasedanje ministrskega sveta Evropske gospodarske skupnosti. Nekatere njegove odločitve so bile političnega, druge pa tehničnega značaja.

O rezultatih zasedanja je na tiskovni konferenci poročal italijanski zunanji minister Aldo Moro, ki je imel tokrat tudi vlogo predsednika evropskega ministrskega sveta.

Ministrski svet je v glavnem razpravljal o dveh vprašanjih: o bodočih odnosih s tistimi državami EFTA, ki se ne bodo vključile v EGS (Švedska, Švica, Avstrija, Portugalska, Finska in Islandija) ter s štirimi državami (Veliko Britanijo, Norveško, Dansko in Irsko), ki bodo v bližnji prihodnosti stopile v skupnost. Gre za odnose v razdobju med podpisom vključitvenih pogodb (1. 1. 1972) ter dejanskim vstopom v EGS (1. 1. 1973).

Kar zadeva odnose z državami EFTA, ki ne bodo vstopile v EGS, so odločili, da bodo ustanovili področje proste izmenjave za nekatere industrijske proizvode, z nekaterimi izjemami (težka industrija, papirniške industrije itd.) Odločitev ni dokončna, ker obstajajo še nekateri problemi, ki jih bodo verjetno rešili trajni predstavniki šestih držav. Potrdili so, da bodo pogodbe z državami EFTA stopile v veljavo istočasno s podpisom vključitvenih pogodb.

Drugi problem se poraja pri dejstvu, da bodo štiri države (Velika Britanija, Norveška, Danska in Irska) po podpisu pogodbe vezane na Evropsko gospodarsko skupnost na političnem področju ne pa na juridičnem.

Komunitarni svet je tudi odločil, da bodo uskladili svojo trgovsko politiko do vzhodnih držav do 1. januarja 1975. Sklenili so tudi, da bo verjetno do tega prišlo tudi prej.

Zunanji ministri šestih držav članic EGS so se zjutraj ob 10. uri sestali z norveškim predstavnikom. Sestanek je trajal nekaj več kot eno uro. Najvažnejši rezultat pogovorov je pogodba o kroženju kapitalov.

S svoje strani je šef norveške diplomacije Andreas Cappellen potrdil potrebo, za njegovo državo, po posebnih prehodnih merah na področju poljedelstva. Podprl je zahtevo švedske vlade, ki bi raje sodelovala z EGS izven področja proste izmenjave.

Po sestanku Mora s Cappellenom, sta oba državnika na tiskovni konferenci obrazložila pozitivne dosežke pogovorov.

Po sestanku z norveškim predstavnikom je minister Moro skupno s predsednikom evropske komisije Francom Mario Malfattijem in turškim zunanjim ministrom Olcayjem podpisal pogodbo o vzajemni izmenjavi med EGS in Turčijo. Od 1. septembra bo Turčija deležna nekaterih olajšav v svojem izvozu v države članice EGS. Tako bo Turčija lahko izvažala v evropsko skupnost industrijske proizvode brez kakršnekoli količinske omejitve. Imela bo nekatere olajšave tudi na poljedelskem sektorju.

Morilec Ferrerove je verjetno spolni manijak

MILAN, 27. — Policija je trdno prepričana, da je zločinec, ki je v soboto umoril 25-letno Simonetto Ferrero na katoliški univerzi v Milanu in katere truplo je odkril seminarist Mario Tosi, zelo verjetno spolni manijak. V to smer so agentje usmerili preiskavo. Med drugim bi moral imeti zločinec zelo razvidne znake hudega spopada, kajti preiskovalni organi so našli madeže krvi povsod, tudi na kljuki vrat stopnišča G po katerem je verjetno morilec zbežal.

Danes zjutraj so izvršili obdukcijo trupla Simonette Ferrero. Zdravniki so ugotovili na telesu 32 ran, ki jih je morilec zadal žrtvi. Od teh je bilo sedem ran smrtnih. Obdukcija je tudi ugotovila, da morilec ni posilil žrtve.

Jutri popoldne bo namestnik državnega pravdnika zaslišal seminarista Maria Tosija, ki je odkril zločin. Fant bo moral pojasniti zakaj se je nahajal v ženskem stranišču.

Preiskovalni organi menijo, da so v glavnem ugotovili premike žrtve. Dekle je najprej skušalo zbežati vendar morilec ji je zaprl pot. Ferrerova se je skušala rešiti v stranišče, toda morilec jo je dosegel in usmrtil.

Danes zjutraj sta dva sorodnika nesrečnega dekleta uradno spoznala truplo, državni pravdnik pa bi moral danes izdati dovoljenje za pogreb.

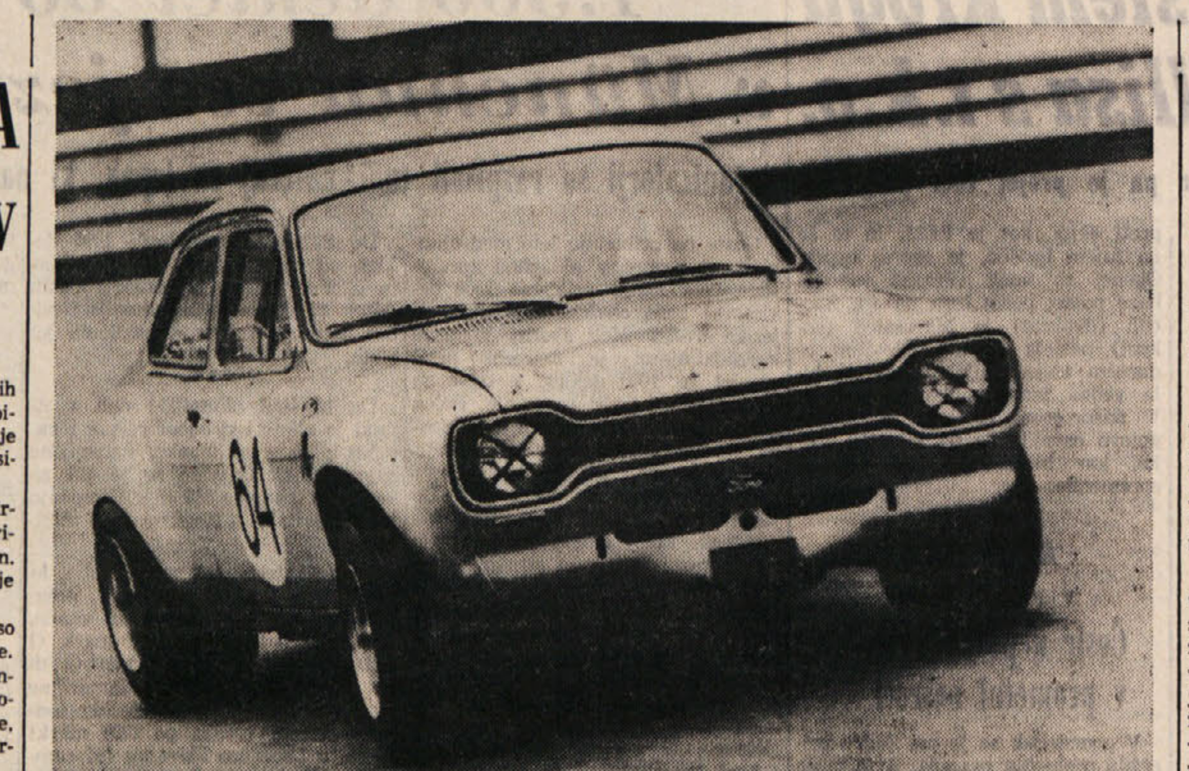

Pohlevni ford escort se je spremenil v pošast, ki zmore 240 kilometrov na uro. Vgradili so mu motor s 1700 kubiki prostornine

ZANIMIVA ANKETA LJUBLJANSKEGA ZAVODA ZA SOCIOLO

Javno mnenje v Sloveni o vprašanjih zunanje politik

Zelo velik odstotek anketirancev dobro poučen o jugoslov ski zunanji politiki - Anketa vsebuje probleme leta 19

Iz nedeljske številke ljubljanskega «Dela» povzemamo zanimiv članek P. Breščaka o anketi, ki so jo izvedli v Sloveniji in s katero so skušali ugotoviti, kakšno je javno mnenje Slovencev o zunanji politiki.

Ocena jugoslovanske zunanje politike zajeta v najnovejši raziskavi slovenskega javnega mnenja velja za preteklo leto. Čeprav sta se dve vprašanji izmed štirih — toliko jih je bilo postavljenih 2.100 naključno izbranim anketirancem iz 140 krajev — dotikali aktualnih dogajanj v zvezi z jugoslovansko - italijanskimi stiki, ostali dve vendarle dajeta bolj konstanten vpogled v mnenja o poteku jugoslovanskega političnega angažiranja v svetu.

O tem, kakšna zunanja poli bi najbolj ustrezala interesom Ju slavije, se za geslo «biti mor za mir in enakopravnost, neg na to, ali je to velikim silam vše odloča 58 odstotkov vprašanih. O stotek za to odločitev raste od 5 iz leta 1968 do 45,3 v letu kasne in v naslednjem letu še naraš

Geslo «biti moramo za mir enakopravnost, vendar tako, da velikim silam ne zamerimo» je svoje mnenje izbralo 19 odstot vprašanih, odločitev zanj pa je lanskega leta padla za 11 odsto Prav tako je padel odstotek za o ločitev «skrbimo naj le za sv probleme, svetovne probleme pa si vsak ureja, kot more in ... Mnenje, da se bomo morali p ali pozneje odločiti za en ali dr blok, zastopa en sam odstotek vpr šanih.

Razmerja med skrbjo, ki jo v stvo države posveča zunanji po ki na eni in notranji na drugi st ni, so ocenili takole: 36 odstot vprašanih meni, da je skrb za n tranjo in zunanjo politiko usklaje 29 odstotkov vprašanih pa, da prevelika skrb za zunanjo poli na račun reševanja nujnih doma zadev. Dokaj vprašanih, kar odstotkov, na to vprašanje ni d določenega odgovora.

Zapletljaji v zvezi z odloži Titovega obiska v Italiji v decem so med Slovenci odmevali tak 61,4 odstotka ve za vzroke zunan vedi (izjave italijanskega zuna ministra o bivši coni B, nered Trstu itd.), 24 odstotkov ve za ložitev, a ne ve za vzroke, 15 stotkov pa o tem ne ve ničes Tisti, ki so vedeli za vzroke odl ve, so na vprašanje, ali men da bi naša država morala za tega spremeniti svoje razmerje Italije, večinoma meni, da to bi smelo nič vplivati na sodelov z Italijo, manjšina (22,7 odst.) meni, da bo sodelovanje mog ko bo urejeno vprašanje mej položaja Slovencev v Italiji.

Da bi morali zapreti mejo z lijo, meni 0,8 odstotka vpraš

Kakorkoli so že odgovori ujel afekt takojšnje odzivnosti na ta oni dogodek v jugoslovanski nji politiki, in anketa, ki jo je lal center za raziskovanje javn mnenja in množičnih občil pri kulteti za sociologijo, politične v in novinarstvo v Ljubljani, ni nabr neje upoštevala te problematike kažejo odgovori na dokaj zna gibanja v odzivanju na jugoslo sko zunanjo politiko.

TOKIO, 27. — Raziskovalni za plazmo na univerzi v Nago danes sporočil, da so z izredno nim laserjevim žarkom obsevali vodik v trdnem stanju in so do zlivanje vodikovih jeder.

To je drugi uspel poizkus na sv v katerem so z močnim laserjem segli zlivanje jeder. Rezultate poizkusa bodo japonski fiziki pr stavili na mednarodnem kongresu plazmi v ZDA.

URADNO SPOROČILO V TEL AVIVU

Sisco prispe danes na pogovore v Izrael

V središču srečanj možnost ponovnega odprtja Sueškega prekopa - Zaključen v Kairu kongres ASU

TEL AVIV, 27. — Ameriški pomočnik državnega sekretarja za zadeve Bližnjega vzhoda Joseph Sisco bo dospel jutri v Tel Aviv. Sporočilo je dal uradni glasnik izraelske vlade, ki je tudi povedal, da se bo ameriški funkcionar zadržal v Izraelu kakih deset dni.

Vest o Siscovem obisku objavljajo z velikim poudarkom izraelski časopisi, ki poročajo, da bo ameriški predstavnik začel razgovore z izraelskimi voditelji šele potem, ko bo belgijski zunanji minister Pierre Harmel, ki je sedaj na uradnem obisku v Tel Avivu, zaključil obisk in se vrnil v domovino. Harmel bo odpotoval iz Izraela v četrtek, kar pomeni, da bi se morali izraelsko-ameriški pogovori začeti šele v petek. To dejstvo je povzročilo med opazovalci nekoliko začudenja, saj se sprašujejo, kaj bo Sisco delal v Izraelu do začetka uradnih razgovorov. K temu je tudi treba dodati, da je v soboto praznik, ki ga navadno spoštujejo tudi politični predstavniki, kar v bistvu pomeni še en dan nedejavnosti za ameriškega funkcionarja. Kot je bilo že napovedano, bo imel Sisco vrsto srečanj ne samo z vladnimi predstavniki, ampak s celo vrsto izraelskih političnih osebnosti. V središču teh pogovorov bo seveda iskanje rešitve bližnje-vzhodne krize, predvsem pa preučitev možnosti za dosego delnega sporazuma z Arabci o ponovnem odprtju Sueškega prekopa.

Tudi obisk belgijskega zunanjega ministra, ki je dospel v Tel Aviv včeraj, ima precejšnjo važnost, predvsem v zvezi z dokumentom, ki ga je pred kratkim sprejelo šest držav članic EGS o rešitvi bližnjevzhodne krize. Ta dokument, ki je izzval v telavivskih političnih krogih precejšnje negodovanje, predvideva med drugim popoln umik izraelskih čet z zasedenih ozemelj. Poleg tega pa je Harmel pred kratkim obiskal skoraj vse prestolnice arabskih držav, zaradi česar bo lahko seznanil izraelske voditelje s stališči, ki jih v teh državah zagovarjajo. Harmel se je danes zjutraj sestal s svojim izraelskim kolegom Ebanom, popoldne pa s predsednico vlade Goldo Meir. Jutri bo nadaljeval politične pogovore, v četrtek pa bo obiskal Galilejo ter se nato vrnil v Bruselj.

V Kairu se je medtem zaključil kongres «Arabske socialistične unije» z izglasovanjem vrste resolucij o zunanjepolitičnih in notranjih problemih. Ena od resolucij izraža podporo palestinskemu odporništvu ter obsoja jordanske oblasti zaradi njihovih napadov proti gverilcem. Kongres je pozval arabske države, naj sprožijo učinkovite ukrepe, da bi preprečili poskuse likvidiranja palestinskega odporništva. Kongres se je tudi izrazil za sklicanje arabskega vrha, na katerem naj bi se dogovorili za «totalno arabsko strategijo». V tej zvezi resolucija pravi, da mora vsaka država dati svoj prispevek k boju v mejah lastnih zmožnosti.

Druga resolucija opozarja, da je treba morebitno ponovno odprtje Sueškega prekopa vključiti v globalno rešitev krize na podlagi resolucije varnostnega sveta OZN iz 22. novembra 1967. Kongres je tudi proučil nedavni dokument članic EGS o bližnjevzhodni krizi ter poudaril, da mora Zahodna Evropa odigrati važno vlogo za zagotovitev svetovnega miru. V eni od resolucij kongres poudarja «plemenito zadržanje» Sovjetske zveze ter z zadovoljstvom ugotavlja okrepitev odnosov prijateljstva in sodelovanja med Arabsko socialistično unijo in KP SZ. Končno se kongres zahvaljuje socialističnim in neuvrščenim državam Azije in Afrike za njihovo podporo.

Kairski list «Al Akhbar» poroča, da se bo prihodnji četrtek verjetno sestal v Tripolisu vrh arabskih državnih poglavarjev, podpisnikov kairskega sporazuma. Na vrhu, za katerega je dal pobudo libijski predsednik Gedafi, bi morali proučiti položaj Palestincev v Jordaniji. List dodaja, da bi lahko vrh odložili na prihodnjo soboto.

Iz Amana poročajo, da se je kralj Husein vrnil danes v Jordanijo po tridnevnem obisku v Saudovi Arabiji, kjer je imel vrsto razgovorov s kraljem Feisalom. V Geddi se je Husein srečal tudi s posebnim odposlancem egiptovskega predsednika Sadata El Kolijem.

WASHINGTON, 27. — V ZDA so močno pospešili boj proti virusu, ki je napadel konje v južnih predelih Amerike. Ministrstvo za poljedelstvo je odredilo obvezno cepljenje v Kaliforniji, Arizoni, Mississippiju, Alabami, Georgiji in Floridi, poleg tega pa je prepovedalo prevažati konje iz enega kraja v drugi.

TEDEN DNI PO POLICIJSKI AKCIJI ZOPER MAFIJO

Preiskovalni organi nadaljujejo z zaslišanjem aretiranih mafijcev

Policija je sporočila, da je v stanovanju Elisabette Indelicato odkrila pol kilograma heroina V Palermu zgorel avto nekdanjega šefa komisije za nadzorstvo nad trgovino na debelo

PALERMO, 27. — Preiskovalni sodnik dr. Aldo Rizzo je nadaljeval v zaporu Ucciardone z zasliševanjem domnevnih mafijcev, ki so jih karabinjerji aretirali prejšnji teden. Po tej fazi, za katero domnevajo, da se bo zaključila jutri, bodo verjetno pustili na svobodo nekatere osebe, drugim pa bodo uradno sporočili obtožbo. Po glasovih, ki krožijo v sodnijski palači, kaže, da bodo večino aretiranih spustili na svobodo. Dr. Rizzo je na vsak način zahteval od karabinjerjev in od policije, naj izvedejo še nekaj raziskav o položaju nekaterih mafijcev.

Odv. Oddo Ansora, ki brani enega od aretiranih mafijcev, Mattea Citarda, je pisal Rizzu, da njegov varovanec ni v sorodstvu z Annno Mario Citardo, žensko, ki biva z Gerlandom Albertijem, katerega imajo za šefa «nove mafije». Alberti je zginil iz Milana na predvečer velike racije, ki so jo karabinjerji izvedli prejšnji teden.

Zasliševanja je nadaljeval tudi drugi preiskovalni sodnik dr. Salvatore Celestin, ki vodi preiskavo v zvezi s tihotapstvom mamil, v katero so zapleteni nekateri drugi pripadniki mafije. Gre za Rosaria Mancina, ter Elisabetto Indelicato, žensko, ki je v Rimu bila lastnica frizerskega salona, ki pa ga je potem zažgala, da bi inkasirala zavarovalnino. V afero je zapletenih drugih osem oseb.

Dr. Celesti hoče ugotoviti, kakšna je bila razsežnost tihotapstva mamil, ki so po vsej verjetnosti prihajala z Bližnjega vzhoda. Glavno vlogo v tem naj bi odigral Mancino, ki je, kaže, bil «siva eminenca» organizacije. Mamila so potem tihotapili v Združene države, Sicilija pa je bila ena glavnih vmesnih točk.

Celesti bo v prihodnjih dneh odpotoval v Rim, kjer bo v zaporu Rebibbia zaslišal Indelicatovo, ki jo sodne oblasti ne pustijo iz rimskega zapora. V prestolnici bo morala namreč odgovarjati zaradi goljufije, katere žrtev je bila zavarovalnica, pri kateri je bil frizerski salon zavarovan.

Po nepotrjenih vesteh kaže, da so vsi osumljeni zanikali vsakršno krivdo. Položaj Rosaria Mancina pa je posebno težak, saj mu je policija posnela na trak nekatere telefonske pogovore, iz katerih naj bi izhajalo, da je bil nedvomno v zvezi z Indelicatovo.

Ko so prejšnji teden aretirali Elisabetto Indelicato v njenem stanovanju so med preiskavo našli tudi najlonsko vrečko, v kateri je bilo pol kilograma belega prahu. V policijskem laboratoriju so danes zaključili analizo tega prahu in ugotovili, da gre za heroin.

Medtem smo izvedeli za nekatere druge podrobnosti v zvezi z Elisabetto Indelicatovo. Njej sta se predstavila agenta ameriškega oddelka za preprečevanje razpečevanja mamil. Rekla sta ji, da sta kapitana dveh trgovskih ladij in da imata dokajšnjo količino heroina s sabo, v vrednosti približno 120 milijonov lir. Ista količina mamila bi na ameriškem tržišču veljala pol milijarde lir. Tako sta stopila v stik s sicilskimi tihotapci, ki so padli v past. Na ta način so odkrili tudi pomembno mrežo v ZDA.

Medtem so v Turinu aretirali Francesca Alicato, ki je bil tam z družino.

Francesco je brat Giovannija, ki je že v zaporu. Kaže, da je bil tudi on vpleten v isto afero z Indelicatovo in z Mancinom. Prišel je v Turin s svojim avtom alfa romeo 1750. Policija pa ga je izsledila po njegovi hotelski prijavnici. S sabo je menda imel majhen kovček, v katerem je bilo le perilo potrebno za 24-urno potovanje. Policija ga je aretirala ko je bil še v postelji.

Posebna sekcija palermskega sodišča je prepovedala, na osnovi poročila palermske kvesture, bivanje na Siciliji, v Lombardiji, Laciju, Kampaniji in Liguriji bivšemu podžupanu iz Mislimerija dr. Antoninu Vicariju. Za svoje novo bivališče je Vicari izbral Turin, kjer bo pod stalnim nadzorstvom policije. Vicari je svak Giuseppa Ippolita, ki je trenutno na prisilnem bivališču v Perugi, katerega je nadomestil na čelu tihotapstva z mamili in s cigaretami. Vicari je tipičen predstavnik tako imenovane «nove mafije».

V Palermu so ponoči zažgali fiat 1100, last odv. Riccarda Orsa, ki je bil nekaj časa načelnik komisije, ki naj bi nadzirala poslovanje palermskega trga na debelo. Kaže, da se je takrat zameril nekaterim podjetnikom, ki niso imeli prav čistih rok. Od tod današnji atentat.

Rop v videmski bencinski črpalki

VIDEM, 27. — Trije neznanci so danes zjutraj oropali bencinsko črpalko v predmestju Vidma. Uslužbenec Renzo Cianciani je povedal, da so mu neznanci s samokresom v roki zagrozili naj se postavi z obrazom proti zidu in z vzdignjenimi rokami. Neznanci, ki so si zakrili obraz, so pobrali iz blagajne 170.000 lir in se hitro oddaljili z avtomobilom. Avtomobil, ki je služil roparjem, so dobili danes zjutraj. Pripadal je nekemu videmskemu odvetniku, kateremu so ga ukradli.

REDNA LETNA TISKOVNA KONFERENCA

Napredek in težave državnih podjetij IRI

Predsednik prof. Petrilli je orisal stanje v lanskem letu

RIM, 27. — Danes je predsednik IRI prof. Petrilli obrazložil novinarjem obračun IRI za lansko leto. Uvodoma je govoril o težavah, ko gre za dvojno vlogo inštituta ter za dialektičen odnos med gospodarskim in socialnim razvojem. V tej zvezi je navedel osnovne naloge IRI, ki so pogosto med seboj nasprotujoče si, kot so razvoj investicij in zaposlitve, zvišanje plač in izboljšanje delovnih pogojev, racionalizacija struktur, podpora podjetjem v težavah ter strategija intervencij v zaostalih področjih.

Rezultate pretekle poslovne dobe je označil za «zaskrbljujoče». Investicije so se zvišale za eno tretjino v primerjavi z 1969. letom in bodo investicije letos več kot dvakrat obsežnejše, kot so bile 1969. leta. V vseh podjetjih, ki jih obsega IRI, se je število zaposlenih zvišalo za 30 tisoč, ali za 9 odst. več. Izkupiček se je povečal in to za 13,4 odst. pri čemer pa gre tudi za rezultat, ki je slučajnosten, ko so vnovčili določene stvari v zvezi z vročo jesenjo.

Predsednik IRI Petrilli je dejal, da je prišlo do nenormalnega izkoriščanja naprav, predvsem zaradi zmanjšanja delovnega urnika v zvezi z novo delovno pogodbo ter zaradi ponovnih sindikalnih sporov, ko so se pogajali o dopolnilnih delovnih pogodbah in v tej zvezi znašajo izgube v najvažnejših podjetjih od 5 do 15 odst. v odnosu na predvidene letne dosežke.

Petrilli je nato govoril o zvišanju stroškov za delo, ki je kot je dejal, «izredno». Prišlo je do številnih težav tudi zaradi številnih izostankov z dela in ker delavci nočejo delati nadur. Nato je govoril o vlogi pobud na Jugu, katerim bi se morala pridružiti tudi koordinirana akcija javnih uprav za ustvarjanje infrastruktur in bi moralo priti tudi do prispevka zasebnih skupin, ker je treba zavračati obstoječo delitev, ko je privatna pobuda prisotna samo na Severu, skupine z državno udeležbo pa bi se morale ukvarjati samo z Jugom.

Življenje podjetij je tesno povezano s programiranjem. Zato pa bi morala podjetja razpolagati z jasnimi in predvidljivimi delovnimi okoliščinami, ker drugače ni mogoče govoriti o programu. Zahteva po jasnosti pa se nanaša predvsem na odnos med sindikati in med podjetji. Pri odnosu sindikat-podjetje je treba predvsem določiti raven pogodbenih obveznosti in nato časovni rok teh obveznosti.

Petrilli je nato govoril o znanstvenih raziskavah in o strokovni vzgoji, saj vse to v znatni meri pogojuje proizvodni razvoj v italijanskem primeru pa je povezano tudi z vprašanjem brezposelnosti.

Na številna vprašanja novinarjev je zanikal obtožbe, da se IRI boječe približuje sektorjem z najnaprednejšimi tehnološkimi zahtevami. Glede reform je dejal, da so za, ne zaradi tega, ker bi bili prosvetljeni delodajalci, temveč ker reforme pomenijo socialni razvoj, šibijo napetosti v podjetjih in so tudi gospodarsko zelo koristne, saj n.pr. stanovanje pomeni skoro polovica delavske plače. IRI je pripravljena pomagati k izvajanju reform, kot je to primer infrastruktur. Odločno je zavrnil obtožbe, da gradnja avto cest ni nujna tudi pri procesu industrializacije in je navedel, da je v bližini avto ceste Souca zrastlo v zadnjih letih 642 majhnih podjetij z 52.000 zaposlenimi, katerih plače dosegajo skupaj 100-125 milijard lir. Glede programov za prihodnjih pet let pa je dejal, da se bo število zaposlenih zvišalo za 108.000 (sedaj jih je 353.000). Pri izgradnji podjetja «Alfa Sud» ni prišlo do zastojev in bodo avtomobilsko tovarno odprli v pričetku 1972. leta, kot je bilo to predvideno.

Tri Danke in Norvežanka so prispele v Italijo, da bi tudi pri nas nastopile s svojo točko, med katero pa so v ostali Evropi nastopile skoraj nage. Italijanska cenzura pa jim je nadela kovinske modrčke, da ne bi preveč razburile vročekrvne latinske moške

OTVORITEV PULJSKEGA FESTIVALA

Izreden uspeh Majde Potokar

Podala je vlogo Žefe v filmu «Rdeče klasje» po Potrčevem romanu

PULJ, 27. — *V igralski skupini filmske ekipe Živojina Pavlovića, ki je posnela film «Rdeče klasje», s katerim so sinoči svečano odprli puljski festival, se je uveljavila s svojim močnim umetniškim temperamentom slovenska filmska igralka Majda Potokar. Njena vloga bogate štajerske kmetice Žefe, žene znatno starejšega bolnega moža, polne strasti do mladega moškega, predstavlja novost v repertoarju te umetnice.*

Majda Potokarjeva pravi, da ne more vzporejati lik Žefe iz Potrčevega romana s svojo vlogo v filmu, temveč se ji zdi, da je vloga edinstvena. Po njenem mnenju je Žefa enostransko prikazana filmskemu gledalcu.

Majda Potokarjeva je prišla v Pulj samo na otvoritev festivala, ker sedaj snema film «Zadnja postaja» po scenariju Branka Šemena, v režiji Jožeta Babiča. Gre za povojno zgodbo o bivšem partizanu, ki se ne znajde v novih življenjskih razmerah in doživlja tragedijo. Majda Potokar igra v tem filmu vdovo — natakarico, ki zaman poskuša, da bi rešila bivšega partizana.

Žefa v «Rdečem klasju» predstavlja popolno novost v njeni karieri. Zaradi tega je bila presenečena, ko ji je Živojin Pavlović poveril to vlogo, ki odkriva najtežje in najintimnejše človeške poteze in ki jih je zelo težko izraziti.

RADIO TELEVIZIJA

SREDA, 28. JULIJA 1971

TRST A

7.15, 8.15, 11.30, 13.15, 14.15, 20.15 in 23.15 Poročila; 7.30 Jutranja glasba; 11.35 Šopek slovenskih pesmi; 11.50 Trobentač Hirt; 12.10 Evropske prestolnice; 12.20 Za vsakogar nekaj; 13.30 Glasba po željah; 17.00 Tržaški mandolinski ansambel; 17.20 Za mlade poslušalce; 18.15 Umetnost in prireditve; 18.30 Koncertisti naše dežele; 19.00 Ansambel «Living Guitars»; 19.10 Higiena in zdravje; 19.20 Jazz; 19.40 Ljudske pesmi iz Lombardije; 20.00 Šport; 20.35 Simfonični koncert; 20.45 Za vašo knjižno polico; 21.20 Melodije v polmraku; 22.05 Zabavna glasba.

TRST

12.10 Plošče; 14.45 Tretja stran; 15.10 Glasbeni program za mlade; 15.45 Rad. povest; 16.00 Opera.

KOPER

7.30, 8.00, 12.30, 14.00, 15.30, 20.15 in 23.30 Poročila; 7.15 Glasba za dobro jutro; 8.10 Jutranja glasba; 9.30 «20.000 lir za vaš spored»; 10.00 Z nami je...; 10.15 Plošče; 11.00 Znane melodije; 11.15 Poslušajmo jih skupaj; 12.00 Glasba po željah; 14.05 Zbor A. Illesberg; 14.35 Popevke; 15.00 Orkester nemške RTV; 15.30 Zabavna glasba; 16.00 Spored RL; 16.30 Od Triglava do Jadrana; 17.15 Melodije za vsakogar; 18.10 Jazz; 18.45 Plesna glasba; 19.00 Radijska igra; 19.30 Operna glasba; 20.30 Spored RL; 23.20 Igra Metronome Quintet; 23.35 Komorna glasba; 24.00 Spored RL.

NACIONALNI PROGRAM

7.00, 8.00, 13.00, 15.00, 20.00 in 23.05 Poročila; 7.10 Resna glasba; 8.30 Jutranje popevke; 9.15 Vi in jaz; 11.30 Poje tenorist P. Domingo; 12.10 Lahka glasba; 13.15 Spored z R. Rascelom; 14.00 Popoldanski spored; 16.20 Spored za mlade; 18.15 Orkestri lahke glasbe; 19.00 Dunajski oktet; 19.30 Plošče; 20.20 Strindbergova komedija; 21.20 Poje Milly; 21.50 Koncert pianista Cafara; 22.35 Glasbeni spored.

II. PROGRAM

7.30, 8.30, 10.40, 13.30, 18.30, 19.30 in 24.00 Poročila; 7.40 Pojeta M. Sannia in S. Bruni; 8.40 Orkestri; 9.50 Američan v Londonu, rad. nadaljevanka; 10.05 Plošča za polet-je; 12.30 Alto gradimento; 14.00 in 18.05 Kako in zakaj; 14.05 Plošče; 15.40 Medigra; 18.50 Orkester Angelini; 20.10 Supersonic plošče; 21.30 Iz opernega sveta; 22.40 Radijska nadaljevanka; 23.05 Lahka glasba.

III. PROGRAM

10.00 Koncert za začetek; 11.00 Albinonijeva glasba; 11.40 Sodobna italijanska glasba; 12.20 Vzporedne melodije; 13.05 Medigra; 14.30 Skrčena opera; 15.30 Paccini; 16.15 Koncert violinista J. O. Buswell IV in klavičembalista F. Valentija; 18.20 Lahka glasba; 18.45 Brahmsove in Albenizove skladbe; 19.15 Vsakovečerni koncert; 21.30 Godalni kvarteti.

FILODIFUZIJA

8.00 Koncert za začetek; 9.15 Sodobna italijanska glasba; 9.45 Baročni koncert; 10.20 Operna glasba; 11.00 Medigra; 12.00 Komorna glasba; 12.30 Plošče; 13.30 Koncert violinista D. Ojstraha, dirigira L. Matačić.

SLOVENIJA

7.00, 8.00, 10.00, 13.00, 15.00, 19.00, 20.30, 23.00 Poročila; 9.10 Operna matineja; 10.05 Kaj vam pripoveduje glasba; 10.20 Popevke iz studia 14; 10.40 Slovenske umetne skladbe; 11.15 Pri vas doma; 13.1 Glasba za kitaro; 13.30 Kmetijski nasveti; 13.40 «Od vasi do vasi» 14.30 Priporočajo vam... 15.10 O lahki glasbi; 15.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo; 16.30 Glasbeni intermezzo; 16.40 Janez Krstnik Novak: «Figaro»; 17.00 «Vrtiljak»; 17.40 Z orkestrom Les Baxter; 18.10 Dve mojstrovini Ludwiga Van Beethovna; 19.15 Iščemo popevko poletja; 20.00 Lahko noč, otroci! 20.15 Glasbene razglednice; 21.00 Simfonični orkester RTV Ljubljana; 22.20 Melodija za melodijo; 23.15 S festivalov jazza; 0.05 Literarni nokturno; 0.15 Popevke se vrstijo.

ITAL. TELEVIZIJA

18.20 TV za otroke; 19.45 Šport in kronike; 20.30 Dnevnik; 21.0 Tistega dne, dogodki in poročila našega časa; 22.00 Športna sreda; 23.00 Dnevnik.

II. KANAL

21.00 Dnevnik; 21.15 «Il quinto cavaliere è la paura», češki film; 22.45 15 minut z Barbaro.

KOPRSKA BARVNA TV

20.00 Risanke; 20.10 TV film; 21.00 Dnevnik; 21.10 «Motokros» 21.40 Slovenske melodije.

JUG. TELEVIZIJA

18.45 Obzornik; 19.00 Pika Nogavička; 19.30 Umetnost Jugoslavije od prazgodovine do danes; 20.05 Risanke in lutkovni filmi; 20.30 Na sedmi stezi; 21.00 TV dnevnik; 21.35 I. Štivičić: Kam gredo divje svinje; 22.35 Naša srečanja na tujem; 23.00 Jazz na Ekranu; 23.20 Poročila.